

Περιεχόμενα

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΟ ΚΑΪΡΟ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ
ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ	1
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	3
ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	9
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΑ ΝΕΑ	12
ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	13
ΕΝΕΡΓΕΙΑ	14
ΕΜΠΟΡΙΟ	16
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ	18
ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	20
ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	22
ΣΟΥΔΑΝ	24
ΠΡΟΣΕΧΕΙΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ	24
ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΗ ΙΣΟΤΗΤΙΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ	25

Σχέδια αυξημένου κρατικού δανεισμού προς αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών

Σύμφωνα με δημοσιεύματα του εγχώριου οικονομικού Τύπου, το Υπουργείο Οικονομικών της Αιγύπτου προγραμματίζει να εκδώσει έντοκα γραμμάτια και ομόλογα συνολικής αξίας EGP610 δισ. (\$38,74 δισ. με βάση τρέχουσες ισοτιμίες), κατά τη διάρκεια του δεύτερου τριμήνου του τρέχοντος έτους, προκειμένου να γεφυρώσει το δημοσιονομικό κενό που έχει δημιουργηθεί εξαιτίας των έκτακτων αναγκών που έχουν προκύψει από τις επιπτώσεις της διεθνούς πανδημίας κορωνοϊού. Σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας Αιγύπτου (CBE), η συνολική αξία των εκδοθέντων χρεογράφων του αιγυπτιακού κράτους –σε λίρες, δολάρια ή ευρώ- εις χείρας επενδυτών ανερχόταν σε EGP1,67 τρισ. στο τέλος Σεπτεμβρίου 2019. Κατά τα σχετικά δημοσιεύματα, οι εκδόσεις χρεογράφων του δεύτερου τριμήνου θα περιλαμβάνουν ομόλογα τριετούς, πενταετούς, επταετούς και δεκαετούς διάρκειας, ονομαστικής αξίας EGP22,5 δισ., EGP24,5 δισ., EGP19,5 δισ. και EGP21,5 δισ., αντίστοιχα. Όπως κατέγραψε ο οικονομικός Τύπος, οι ως άνω εκδόσεις ομολόγων αναμένεται να καλύψουν το 14% περίπου του συνολικού κρατικού δανεισμού του τρέχοντος τριμήνου, στο πλαίσιο υλοποίησης της κυβερνητικής στρατηγικής που στοχεύει σε σταδιακή αύξηση του μεριδίου του μακροπρόθεσμου χρέους σε ποσοστό 20% του ΑΕΠ, προκειμένου να ελεγχθεί το χρέος και να περιοριστούν οι ετήσιες πληρωμές τοκοχρεολυσίων κατά τα προσεχή τέσσερα έτη. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις έγκυρων εγχώριων οικονομικών αναλυτών, οι επικείμενες διαθέσεις κρατικών χρεογράφων αναμένεται να λάβουν χώρα σε αρκετά υψηλότερα επίπεδα αποδόσεων, τα οποία επιζητούν οι επενδυτές εξαιτίας των ανησυχιών τους αναφορικά με τη δημοσιονομική κατάσταση της Αιγύπτου.

Σημειώνεται ότι ο Υπουργός Οικονομικών κ. Μααίτ, επιβεβαίωσε στις 9/4 ότι στη διάρκεια του Μαρτίου καταγράφηκε αξιολογή μείωση των τοποθετήσεων ξένων επενδυτών σε αιγυπτιακά χρεόγραφα, πιθανότατα της τάξεως του 40%, ακολουθώντας την αντίστοιχη παγκόσμια τάση «φυγής» κεφαλαίων από τίτλους αναδυόμενων οικονομικών, με αποτέλεσμα η αξία των αιγυπτιακών κρατικών χρεογράφων εις χείρας ξένων επενδυτών να εκτιμάται σε περίπου \$13-\$14,5 δισ.

Σε περίπου EGP1 τρισ. εκτιμά το Υπουργείο Οικονομικών το δημοσιονομικό κενό του έτους 2020/21

Σύμφωνα με οικονομικά δημοσιεύματα τέλους Απριλίου, το αιγυπτιακό Υπουργείο Οικονομικών, στο πλαίσιο των εκτιμήσεών του για τον κρατικό προϋπολογισμό του προσεχούς οικονομικού έτους (2020/21), ανέφερε ότι το δημοσιονομικό κενό αναμένεται να ανέλθει σε EGP988 δισ., αυξημένο κατά 20% έναντι του εκτιμώμενου δημοσιονομικού κενού του τρέχοντος οικονομικού έτους. Κατά το Υπουργείο Οικονομικών, το μεγαλύτερο μέρος του δημοσιονομικού κενού του 2020/21 (ύψους EGP892 δισ.) αναμένεται να καλυφθεί από την εγχώρια διάθεση εντόκων γραμματίων και ομολόγων του αιγυπτιακού δημοσίου. Κατά τις ίδιες ανωτέρω εκτιμήσεις, το υπολειπόμενο δημοσιονομικό κενό, ύψους EGP96 δισ., αναμένεται να καλυφθεί από τη διάθεση ομολόγων σε ξένα νομίσματα, καθώς και από δάνεια από διεθνείς χρηματοδοτικούς οργανισμούς. Σημειώνεται ότι, το ύψος του δημοσιονομικού κενού προσδιορίζεται ως το άθροισμα του ελλείμματος και του ληξιπρόθεσμου δημοσίου χρέους, κατά τη διάρκεια συγκεκριμένου οικονομικού έτους. Η αιγυπτιακή κυβέρνηση εκτιμά πως το οικονομικό έτος 2020/21, το δημοσιονομικό έλλειμμα πρόκειται να ανέλθει σε EGP432 δισ., ενώ το ληξιπρόθεσμο χρέος σε EGP556 δισ. Τα σχετικά οικονομικά δημοσιεύματα ανέφεραν

Επιμέλεια – Σύνταξη :
Π. Γκάσιος

επίσης ότι κατά το προσεχές οικονομικό έτος, οι κρατικές δαπάνες για πληρωμή τόκων θα αντιπροσωπεύουν το 33% των συνολικών δαπανών (έναντι 36% κατά το τρέχον), αποτελώντας εκ νέου το μεγαλύτερο μεγέθους κονδύλι του προϋπολογισμού.

Με βάση τις προβλέψεις του Υπουργείου Οικονομικών, το έτος 2020/21 τα φορολογικά έσοδα εκτιμάται πως θα αυξηθούν κατά 12,6% σε ετήσια βάση, ανερχόμενα σε EGP964,8 δισ., αναλογώντας σε ποσοστό περίπου 78% των συνολικών κρατικών εσόδων. Τα τελωνειακά έσοδα εκτιμάται πως θα μειωθούν κατά 13,9% σε EGP44 δισ., ενώ αναμένεται να «καταποντιστούν» τα κρατικά έσοδα από τη Διώρυγα Σουέζ, εξαιτίας της κάθετης κάμψης του διεθνούς εμπορίου. Οι δημόσιες επενδύσεις εκτιμάται πως θα αυξηθούν κατά 33% το έτος 2020/21, ανερχόμενες σε EGP281 δισ.

Το Υπουργείο Οικονομικών εκτιμά τέλος ότι, σε περίπτωση που η επιδημία κορωνοϊού δεν τιθασευτεί έως το ξεκίνημα του προσεχούς οικονομικού έτους –τον Ιούλιο 2020– θα πρέπει να αναπροσαρμοστεί προς τα πάνω η εκτίμηση για το δημοσιονομικό έλλειμμα, σε 7,7% του ΑΕΠ, έναντι αρχικής εκτίμησης που το φέρνει στο 6,3% του ΑΕΠ, εξαιτίας της πτώσης των κρατικών εσόδων που σχετίζονται με το ύψος της οικονομικής δραστηριότητας, κατά έως 25% σε σύγκριση με τους αρχικούς στόχους. Επιπλέον, σε μία τέτοια περίπτωση θα αναπροσαρμοστεί προς τα κάτω η εκτίμηση για το πρωτογενές πλεόνασμα, στο 0,5% με 0,6% του ΑΕΠ, έναντι αρχικής εκτίμησης-στόχου 2% του ΑΕΠ, ενώ επίσης θα αναπροσαρμοστεί η εκτίμηση για την αναλογία συνολικού δημοσίου χρέους προς ΑΕΠ σε 84,5% από 82,8%, στο τέλος του προσεχούς οικονομικού έτους, τον Ιούνιο 2021.

Η αιγυπτιακή κυβέρνηση αναθεωρεί προς τα κάτω τον αναπτυξιακό της στόχο για το έτος 2020/21

Όπως δήλωσε στο τέλος Απριλίου η Υπουργός Προγραμματισμού & Οικονομικής Ανάπτυξης κα El Saeed, η αιγυπτιακή κυβέρνηση έχει αναθεωρήσει προς τα κάτω το στόχο της για ρυθμό ανάπτυξης το οικονομικό έτος 2020/21, στο 3,5% έναντι 4,5% που ήταν στα μέσα Απριλίου. Ταυτόχρονα, έχει αναθεωρηθεί προς τα κάτω και η εκτίμηση για το ρυθμό ανάπτυξης τρέχοντος οικονομικού έτους, στο 4,2%, έναντι προηγούμενης εκτίμησης στο 5,1%. Η αναθεωρημένη εκτίμηση για το προσεχές οικονομικό έτος θα ισχύσει υπό την προϋπόθεση, όπως διευκρίνισε η Υπουργός, ότι η οικονομική κρίση που έχει προκαλέσει η επιδημία κορωνοϊού θα έχει τερματιστεί έως τον προσεχή Ιούνιο, ενώ, εάν η κρίση συνεχιστεί, η εκτίμηση για το ρυθμό ανάπτυξης θα πρέπει να μειωθεί κατά ακόμη 30% περίπου.

Επισημαίνεται ότι η αιγυπτιακή κυβέρνηση έχει ήδη αναθεωρήσει προς το χειρότερο τους στόχους της όσον αφορά το δημοσιονομικό έλλειμμα του έτους 2020/21 σε 6,3% του ΑΕΠ, με κρατικά έσοδα που αναμένεται να ανέλθουν το έτος 2020/21 σε EGP1,29 τρις., αυξημένα κατά 13,6% έναντι του τρέχοντος οικονομικού έτους και δαπάνες που εκτιμάται πως θα ανέλθουν σε EGP1,71 τρις., αυξημένες κατά 9% έναντι του οικονομικού έτους 2019/20. Σύμφωνα με στοιχεία που έχει δημοσιεύσει ο οικονομικός Τύπος, η κυβέρνηση στοχεύει στην άντληση εσόδων ύψους EGP974 δισ. από φορολογία κατά το προσεχές οικονομικό έτος, αυξημένα κατά 13,7% έναντι των εσόδων EGP856,6 δισ.

που εκτιμάται πως θα εισπραχθούν κατά το τρέχον έτος (2019/20). Ο προϋπολογισμός του έτους 2020/21 προβλέπει πρωτογενές πλεόνασμα της τάξεως του 2% του ΑΕΠ, επίπεδο συνολικού δημοσίου χρέους στο 82,8% του ΑΕΠ, καθώς και αυξημένες κρατικές δαπάνες στους τομείς υγείας (+45% σε EGP254,5 δισ.), εκπαίδευσης (+14,8% σε EGP363,6 δισ.), επιστημονικής έρευνας (+14,2% σε EGP60,4 δισ.), αλλά και κοινωνικής πρόνοιας (+2,7% σε EGP19 δισ.), επιδοτήσεων βασικών αγαθών (EGP84,5 δισ.), καθώς και μισθοδοσίας στο δημόσιο τομέα.

Σημειώνεται ότι σε πολύ πρόσφατες εκτιμήσεις του, οι οποίες προβλέπουν για το τρέχον έτος μεγάλης έκτασης παγκόσμια ύφεση ως αποτέλεσμα της πανδημίας, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ) προβλέπει μεγέθυνση του αιγυπτιακού ΑΕΠ κατά 2% το 2020.

Σημειώτεον ότι, όπως ανέφερε ο οικονομικός Τύπος, στις 13/4 εκδόθηκε η προκαταρκτική έκθεση του σχεδίου προϋπολογισμού του οικονομικού έτους 2020/21, η έναρξη των συζητήσεων επί του οποίου από τις αρμόδιες επιτροπές και την ολομέλεια του κοινοβουλίου έχουν μετατεθεί χρονικά προς τις αρχές Μαΐου.

Πτώση των συναλλαγματικών αποθεμάτων στα \$40,11 δισ. το Μάρτιο 2020

Σύμφωνα με προσωρινά στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας Αιγύπτου (CBE), ως το τέλος Μαρτίου 2020 τα συναλλαγματικά διαθέσιμα της χώρας κατέγραψαν – για πρώτη φορά έπειτα από 14 μήνες συνεχούς ανόδου– μηνιαία πτώση της τάξεως των \$5,4 δισ. και ανήλθαν σε \$40,11 δισ., έναντι \$45,51 δισ. το Φεβρουάριο και \$45,46 δισ. τον Ιανουάριο 2020, καθώς και \$45,42 δισ. το Δεκέμβριο και \$45,35 δισ. το Νοέμβριο 2019, αντίστοιχα. Η αξιολόγηση μεγέθους πτώση των συναλλαγματικών αποθεμάτων αποδίδεται από την Κεντρική Τράπεζα στην αυξημένη χρήση αυτών για την κάλυψη της μείωσης που καταγράφηκε στις επενδύσεις χαρτοφυλακίου σε αιγυπτιακούς τίτλους –όπως και γενικότερα σε τίτλους αναδυόμενων οικονομιών– καθώς επίσης για την κάλυψη των αυξημένων αναγκών χρηματοδότησης των εισαγωγών βασικών αγαθών. Σύμφωνα με τη σχετική εκτίμηση της Κεντρικής Τράπεζας, το τρέχον ύψος των συναλλαγματικών αποθεμάτων επαρκεί για την κάλυψη των εισαγωγικών αναγκών της χώρας για την περίοδο των προσεχών οκτώ μηνών τουλάχιστον.

Θυμίζουμε ότι τα συναλλαγματικά αποθέματα της χώρας έχουν καταγράψει στη διάρκεια του 2018 και του 2019 διαδοχικά ιστορικά υψηλά επίπεδα, ανώτερα εκείνων των αρχών του 2011, υπερβαίνοντας τα \$45 δισ. Για λόγους σύγκρισης αναφέρουμε ότι τα συναλλαγματικά αποθέματα της Αιγύπτου το Μάρτιο 2019 ανέρχονταν σε \$44,11 δισ. Σύμφωνα με έγκυρους διεθνείς οικονομικούς αναλυτές, μία ενδεχόμενη διαρκής πτώση των εισερχόμενων μεταναστευτικών εμβασμάτων και των τουριστικών εσόδων εξαιτίας της διεθνούς πανδημίας κορωνοϊού είναι εξαιρετικά πιθανό να ασκήσουν περαιτέρω καθοδική πίεση στα συναλλαγματικά αποθέματα της Αιγύπτου.

Νέα πτώση του πληθωρισμού το Μάρτιο 2020

Σύμφωνα με στοιχεία που δημοσίευσε στις αρχές Απριλίου η αιγυπτιακή Κεντρική Τράπεζα (CBE), ο δείκτης πληθωρισμού σημείωσε το Μάρτιο 2020, για δεύτερη συνεχή φορά, μείωση έναντι του Φεβρουαρίου, στο επίπεδο του 5,09% σε ετήσια βάση, έναντι 5,32% το Φεβρουάριο, 7,17% τον Ιανουάριο, 7,1% το Δεκέμβριο και 3,63% το Νοέμβριο 2019, αντίστοιχα. Ο δομικός πληθωρισμός κατέγραψε εξάλλου το Μάρτιο 2020 νέα μικρή πτώση, φθάνοντας το επίπεδο του 1,89% σε ετήσια βάση, έναντι 1,92% το Φεβρουάριο, 2,66% τον Ιανουάριο, 2,37% το Δεκέμβριο και 2,11% το Νοέμβριο 2019, αντίστοιχα. Σημειώνεται ότι κατά το διάστημα Μαΐου-Οκτωβρίου 2019, ο ετήσιος ρυθμός πληθωρισμού είχε μειωθεί κατά περίπου 11 ποσοστιαίες μονάδες, από το 14,09% στο 3,15%. Επισημαίνεται εξάλλου ότι το Μάρτιο 2019, ο δείκτης πληθωρισμού στην Αίγυπτο είχε ανέλθει σε 14,16% σε ετήσια βάση. Η πτώση του πληθωρισμού το Μάρτιο αποδίδεται κυρίως στη μείωση του επιπέδου τιμών των τροφίμων και των υπηρεσιών μεταφορών.

Το αιγυπτιακό κοινοβούλιο ψηφίζει αλλαγές στον κώδικα φορολογίας εισοδήματος

Σύμφωνα με πρόσφατα οικονομικά δημοσιεύματα, στις 22/4 η ολομέλεια του αιγυπτιακού κοινοβουλίου ψήφισε τις –συμφωνηθείσες με το υπουργικό συμβούλιο– τροποποιήσεις του κώδικα φορολογίας εισοδήματος, αποδεχόμενη την αύξηση του ορίου φοροαπαλλαγής του ετήσιου εισοδήματος στο επίπεδο των EGP9.000, την αύξηση της οροφής του προσωπικού αφορολόγητου σε EGP15.000, καθώς και την αύξηση των φορολογικών κλιμακίων και των σχετικών συντελεστών, ως ακολούθως: εισοδήματα από EGP15.000 έως EGP30.000 θα φορολογούνται με συντελεστή 2,5%, εισοδήματα μεταξύ EGP30.000 και EGP45.000 με συντελεστή 10%, εισοδήματα μεταξύ EGP45.000 και EGP60.000 με συντελεστή 15%, εισοδήματα μεταξύ EGP60.000 και EGP200.000 με συντελεστή 20%, εισοδήματα από EGP200.000 έως EGP400.000 με συντελεστή 22,5%, και τέλος εισοδήματα άνω των EGP400.000 θα φορολογούνται με συντελεστή 25%.

Κατά τα σχετικά δημοσιεύματα, το κοινοβούλιο ενέκρινε επίσης τη νέα νομοθεσία για την ενίσχυση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, η οποία περιλαμβάνει φορολογικά και μη φορολογικά κίνητρα με βασικό στόχο την ενθάρρυνση των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην παραοικονομία να ενταχθούν στην επίσημη οικονομική δραστηριότητα. Επιπλέον, το κοινοβούλιο ψήφισε νομοθεσία έκτακτης ανάγκης, δια της οποίας επεκτείνονται οι προεδρικές εξουσίες στο πλαίσιο της αντιμετώπισης της επιδημίας κορωνοϊού στην Αίγυπτο. Σύμφωνα με τον οικονομικό Τύπο, μεταξύ άλλων, περνούν στην αιγυπτιακή Προεδρία οι αρμοδιότητες για απαγόρευση εξαγωγών ορισμένων αγαθών, για τη διατίμηση αγαθών και υπηρεσιών, καθώς και για την υιοθέτηση περιορισμών στην πώληση και διακίνηση αγαθών, αλλά και έκτακτων τροποποιήσεων στο φορολογικό καθεστώς για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις, όπως και για τη διανομή οικονομικής βοήθειας και έκτακτης χρηματοδότησης της ιατρικής έρευνας.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Παράταση μέτρων κατά της εξάπλωσης του κορωνοϊού, πρόσθετα μέτρα ανακούφισης της οικονομίας από την αιγυπτιακή κυβέρνηση

Στις 8 Απριλίου η αιγυπτιακή κυβέρνηση εξέδωσε διάταγμα δια του οποίου επεξέτεινε έως τις 23 Απριλίου (αρχή ιερού μήνα Ραμαζανιού) τα μέτρα περιορισμού της κυκλοφορίας που είχε ήδη επιβάλει στο τέλος Μαρτίου, με σκοπό τον περιορισμό της εξάπλωσης του κορωνοϊού στην επικράτεια της χώρας. Το μέτρο απαγόρευσης κυκλοφορίας εξακολουθεί να ισχύει τις βραδινές ώρες, με πλήρη απαγόρευση των επιβατικών μεταφορών και με πολλαπλούς περιορισμούς στη λειτουργία των εμπορικών καταστημάτων, των εμπορικών κέντρων και των κέντρων αναψυχής. Επιπλέον, η κυβέρνηση εφαρμόζει αναστολή των εργασιών όλων των υπηρεσιών του δημοσίου που έχουν συναλλαγές με το κοινό, πλην εκείνων που σχετίζονται με τον τομέα υγειονομικής περιθάλψης.

Εξακολουθεί να επιτρέπεται η λειτουργία των εμπορικών καταστημάτων και των εμπορικών κέντρων έως τις 5μ.μ. καθημερινά, ενώ εντελώς κλειστά παραμένουν όλα ανεξαιρέτως τα κέντρα αναψυχής και τα εστιατόρια (τα τελευταία, μόνον για κατ' οίκον παραδόσεις ολόκληρο το 24ωρο). Επιτρέπεται η λειτουργία σούπερ μάρκετ, παντοπωλείων, αρτοποιείων και φαρμακείων κατά τη διάρκεια της περιόδου ελεύθερης κυκλοφορίας που ισχύει καθημερινά.

Κατά τη διάρκεια ισχύος των ως άνω μέτρων, δεν ισχύουν απαγορεύσεις ή περιορισμοί στις οδικές μεταφορές εμπορευμάτων, ούτε και στη λειτουργία των εμπορικών καταστημάτων που στεγάζονται εκτός εμπορικών κέντρων, αλλά μόνον με σκοπό τον ανεφοδιασμό αυτών με προϊόντα. Επίσης, συνεχίζεται κανονικά η λειτουργία των εργοστασίων, εργοταξίων, λιμένων, τελωνειακών χώρων, αποθηκευτικών χώρων, καθώς και επιχειρήσεων που παρέχουν κοινωφελείς υπηρεσίες (ύδρευση, παραγωγή και παροχή ηλεκτρικής ενέργειας, φυσικού αερίου, τηλεπικοινωνίες, πρατήρια καυσίμων κλπ.). Περαιτέρω, παρατείνεται μέχρι νεότερας η αναστολή της πραγματοποίησης διεθνών πτήσεων από και προς Αίγυπτο, ωστόσο η διεθνής κίνηση αεροπορικών εμπορευματικών φορτίων (air cargo) από και προς την Αίγυπτο συνεχίζει να επιτρέπεται.

Επιπλέον, στις αρχές Απριλίου η αιγυπτιακή κυβέρνηση έδωσε οδηγίες για χρονική παράταση δύο μηνών και στις επιχειρήσεις προκειμένου να υποβάλουν και εξοφλήσουν τις εταιρικές φορολογικές τους υποχρεώσεις για το έτος 2019, από τις 30/4 στις 30/6 τρέχοντος έτους, δίνοντάς τους επίσης τη δυνατότητα να καταβάλουν τις σχετικές οφειλές τους προς το κράτος σε τρεις δόσεις. Περαιτέρω, το αιγυπτιακό κράτος μετέθεσε χρονικά κατά τρεις μήνες την προθεσμία υποβολής δηλώσεων και καταβολής του φόρου εταιρικής ακίνητης περιουσίας. Επιπλέον, όπως έχει αναφέρει ο οικονομικός Τύπος, στις ξενοδοχειακές μονάδες και γενικότερα στις επιχειρήσεις του τουριστικού κλάδου χορηγείται αναβολή εξόφλησης των εκκρεμών φορολογικών τους υποχρεώσεων για τρεις μήνες, ενώ οι επιχειρήσεις του τουριστικού κλάδου θα επωφελη-

θούν επίσης από την εξαγγελθείσα εξάμηνη απαλλαγή από φόρους ακίνητης περιουσίας, με δυνατότητα αποπληρωμής υφιστάμενων φορολογικών υποχρεώσεων για ακίνητα σε μηνιαίες δόσεις.

Σύμφωνα με τον οικονομικό Τύπο, το Υπουργείο Οικονομικών επεξεργάζεται τις εφαρμοστικές λεπτομέρειες του ανακοινωθέντος προγράμματος φορολογικής ανακούφισης των εγχώριων επιχειρήσεων. Όπως αναφέρει ο οικονομικός Τύπος, δεν παρέχονται παρατάσεις προθεσμιών καταβολής οφειλών των επιχειρήσεων από ΦΠΑ, καθώς και παρακρατούμενους φόρους (withholding taxes).

Σημειώνεται ότι, στις αρχές Απριλίου ο Αιγύπτιος Πρόεδρος κ. Al Sisi είχε δώσει οδηγίες στην κυβέρνησή του για τη χορήγηση ευνοϊκών δανείων με περίοδο χάριτος διετούς διάρκειας στις εγχώριες αεροπορικές εταιρείες, οι οποίες έχουν επηρεαστεί εξαιρετικά αρνητικά από την επιβληθείσα αναστολή των διεθνών πτήσεων. Επιπλέον, ο Πρόεδρος Al Sisi αποφάσισε την άμεση καταβολή από το αρμόδιο κρατικό ταμείο (Export Development Fund) τουλάχιστον του 30% των οφειλών του από εξαγωγικές επιδοτήσεις προς εκείνους τους Αιγύπτιους εξαγωγείς προς τους οποίους το κράτος οφείλει ποσά έως EGP5 εκατ., χωρίς την από πλευράς τους προσκόμιση πιστοποιητικού φορολογικής ενημερότητας. Ο Αιγύπτιος Πρόεδρος αποφάσισε ακόμη την καταβολή μηνιαίου επιδόματος ύψους EGP500 σε εποχικούς εργάτες για την περίοδο του προσεχούς τριμήνου.

Σημειώνεται ότι παράλληλα, ο Αιγύπτιος Πρόεδρος κάλεσε τον εγχώριο ιδιωτικό τομέα να αποφύγει πάση θυσία τις απολύσεις και τις περικοπές των αμοιβών των εργαζομένων, ενώ ταυτόχρονα ο Υπουργός Οικονομικών κ. Maait διευκρίνισε ότι η υπαγωγή επιχειρήσεων στα οικονομικά μέτρα ανακούφισης θα εξαρτηθεί από τη συμμόρφωση αυτών με τις κυβερνητικές οδηγίες περί διατήρησης σταθερού του επιπέδου απασχολούμενων και αμοιβών.

Σε συνέχεια των ανωτέρω οδηγιών του Αιγυπτίου Προέδρου, αλλά και ισχυρών πιέσεων που δέχεται η κυβέρνηση από τους εξαιρετικά πληττόμενους από την κρίση της διεθνούς πανδημίας κορωνοϊού κλάδους τουρισμού και αερομεταφορών, στις 8 Απριλίου, το υπουργικό συμβούλιο αποφάσισε την παροχή εξάμηνης περιόδου αναστολής (έως τον προσεχή Οκτώβριο) όσον αφορά τις πληρωμές έναντι χρεών και εκκρεμών οφειλών προς εταιρείες κοινωφελών υπηρεσιών, για τις επιχειρήσεις του τουριστικού κλάδου, τα ξενοδοχεία και τις ιδιωτικές αεροπορικές εταιρείες, με παράλληλη δυνατότητα αναδιάρθρωσης των χρεών τους.

Ο οικονομικός Τύπος αναφέρθηκε εξάλλου στα μέσα Απριλίου σε παροχή, από την αιγυπτιακή Αρχή Βιομηχανικής Ανάπτυξης (IDA), προς τις εγχώριες επιχειρήσεις του κλάδου μεταποίησης, τρίμηνης περιόδου αναστολής πληρωμών σε πληρωμές έναντι αγοράς βιομηχανικών εγκαταστάσεων, καθώς και τρίμηνης περιόδου παράτασης προθεσμιών για την ολοκλήρωση βιομηχανικών επενδυτικών σχεδίων που υπάγονται στην αρμοδιότητά

της.

Σύμφωνα με δηλώσεις του Υπουργού Οικονομικών κ. Maait στις 9/4, «η δέσμευση της κυβέρνησης να στηρίζει την αιγυπτιακή οικονομία προκειμένου αυτή να αντεπεξέλθει στις επιπτώσεις της επιδημίας κορωνοϊού δεν διέπεται από περιορισμούς και θα μπορούσε να υπερβεί το κατώφλι των κονδυλίων ύψους EGP100 δισ. που έχει ήδη διαθέσει το κράτος με σκοπό τη στήριξη και διάσωση της οικονομίας». Κατά τον κ. Maait, από το ανωτέρω πακέτο των EGP100 δισ., η κυβέρνηση έχει ήδη εκταμιεύσει κονδύλια EGP30 δισ., κυρίως προς χρηματοδότηση των αναγκών του Υπουργείου Υγείας και του κρατικού ταμείου που χειρίζεται τις εξαγωγικές επιδοτήσεις (Export Development Fund), καθώς και για την καταβολή επιδομάτων στους εποχικούς εργάτες και την εξόφληση κρατικών οφειλών προς εργολάβους και προμηθευτές του δημοσίου.

Περίπου 1,3 εκατ. εποχικοί εργάτες είχαν εγγραφεί στις αρχές Απριλίου στους καταλόγους του Υπ. Απασχόλησης

Όπως ανέφερε ο εγχώριος οικονομικός Τύπος στις αρχές Απριλίου, σε περίπου 1,3 εκατ. ανέρχονταν οι εποχικοί εργάτες / ανεπίσημα απασχολούμενοι που είχαν εγγραφεί μέχρι τότε στις βάσεις δεδομένων του Υπουργείου Απασχόλησης & Εργατικού Δυναμικού, με σκοπό τη συμμετοχή στο –ανακοινωθέν στο τέλος Μαρτίου– πρόγραμμα διανομής έκτακτου επιδόματος ύψους EGP500 σε αυτούς, έναντι απολεσθέντων εισοδημάτων τους εξαιτίας της κρίσης του κορωνοϊού. Σημειώνεται ότι ο Αιγύπτιος Πρόεδρος κ. Al Sisi έχει δώσει οδηγίες για καταβολή του ανωτέρω επιδόματος στους εποχικά απασχολούμενους επί περίοδο τριμήνιας. Όπως ανέφεραν οικονομικά δημοσιεύματα, βασισμένα σε στοιχεία της αιγυπτιακής στατιστικής υπηρεσίας (CAPMAS), ο αριθμός των απασχολούμενων σε καθεστώς διαλείπουσας εργασίας ανερχόταν κατά το τρίτο τρίμηνο του 2019 σε περίπου 4,3 εκατ. άτομα, ωστόσο, σύμφωνα με πρόσφατες σχετικές δηλώσεις του αρμόδιου Υπουργού Απασχόλησης κ. Safaan, ο συνολικός αριθμός των –σε μη τακτική ή σε ανεπίσημη βάση– απασχολούμενων στη χώρα εκτιμάται σε άνω των 10 εκατ. άτομα.

Σύμφωνα με τον κ. Safaan, η πρώτη εκταμίευση του βοηθήματος προς τους εποχικούς εργάτες πραγματοποιήθηκε στα μέσα Απριλίου. Ανάλογη διαδικασία θα ακολουθηθεί και στις επόμενες δύο εκταμιεύσεις, το Μάιο και τον Ιούνιο 2020. Σημειώνεται ότι από το εν λόγω πρόγραμμα μπορούν να επωφεληθούν έως 1,5 εκατ. εποχικοί / μη τακτικά απασχολούμενοι, ενώ η προθεσμία εγγραφής των ενδιαφερομένων στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Απασχόλησης ήταν η 9^η Απριλίου.

Στα μέσα Απριλίου, το αιγυπτιακό υπουργικό συμβούλιο ανακοίνωσε την ενεργοποίηση ειδικής πλατφόρμας με τίτλο “Ahalena” (“Our People”) με σκοπό να δοθεί η δυνατότητα στον εγχώριο ιδιωτικό τομέα, αλλά και σε ιδιώτες, να συμμετάσχουν στην προσπάθεια οικονομικής ενίσχυσης των ατύπως απασχολούμενων και εποχικών εργατών που έχουν πληγεί από τις επιπτώσεις της κρίσης του κορωνοϊού.

Έκτακτη χρηματοδότηση \$7,9 εκατ. από την Παγκόσμια Τράπεζα προς την Αίγυπτο

Στις αρχές Απριλίου, η Παγκόσμια Τράπεζα ανακοίνωσε την εκταμίευση κεφαλαίων ύψους \$7,9 εκατ. ως έκτακτη χρηματοδότηση προς την Αίγυπτο, με σκοπό τη στήριξη της χώρας για την αντιμετώπιση της εξάπλωσης του κορωνοϊού. Όπως ανέφερε σε σχετικό ανακοινωθέν της η Παγκόσμια Τράπεζα, τα ως άνω χρηματοδοτικά κεφάλαια εντάσσονται στο πλαίσιο πακέτου άμεσων χρηματοδοτήσεων συνολικού ύψους \$14 δισ. άμεσης στήριξης αναπτυσσομένων χωρών για την καταπολέμηση της επιδημίας, καθώς και ευρύτερου πακέτου χρηματοδοτήσεων συνολικού ύψους \$160 δισ. σε χρονικό ορίζοντα 15 μηνών για την αντιμετώπιση των αρνητικών οικονομικών συνεπειών της διεθνούς πανδημίας κορωνοϊού επί των οικονομικά ασθενέστερων πληθυσμιακών ομάδων και των επιχειρήσεων, καθώς και για στήριξη της οικονομικής ανάκαμψης. Σύμφωνα με πρόσφατες δηλώσεις της αρμόδιας διευθύντριας του γραφείου της Παγκόσμιας Τράπεζας στην Αίγυπτο κας Wes, «πολλές ιδιωτικές επιχειρήσεις στην Αίγυπτο αντιμετωπίζουν στην παρούσα φάση βραχυπρόθεσμες ελλείψεις ρευστότητας και χρειάζονται άμεση στήριξη προκειμένου να μπορέσουν να συνεχίσουν να λειτουργούν, καθώς και να αποφευχθούν οι πτωχεύσεις και να προληφθούν οι απολύσεις».

Η EBRD και άλλοι χρηματοδοτικοί οργανισμοί ανακοινώνουν κονδύλια για αντιμετώπιση επιπτώσεων πανδημίας κορωνοϊού

Σύμφωνα με πρόσφατα οικονομικά δημοσιεύματα, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης & Ανάπτυξης (EBRD) εργάζεται προς τη χορήγηση χρηματοδοτικών κονδυλίων ύψους €1 δισ. ως πακέτο άμεσης βοήθειας προς επιχειρήσεις και τράπεζες στην Αίγυπτο και άλλες χώρες οι οποίες έχουν επηρεαστεί από τις επιπτώσεις της διεθνούς πανδημίας κορωνοϊού. Σύμφωνα με τα σχετικά δημοσιεύματα, το εν λόγω πακέτο της EBRD «θα έχει σκοπό τη χρηματοδότηση κεφαλαίου κίνησης και εμπορικών συναλλαγών των επιχειρήσεων, καθώς και την παροχή δυνατότητας αναδιάρθρωσης των ήδη υφιστάμενων δανειακών υποχρεώσεών τους». Όπως ανέφερε στα μέσα Απριλίου το κρατικό ειδησεογραφικό πρακτορείο (MENA), και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ETEπ) αναμένεται να παράσχει χρηματοδοτήσεις συνολικού ύψους €2 δισ., με σκοπό τη στήριξη αφ' ενός των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και αφ' ετέρου των δημοσίων επενδύσεων στις χώρες γειτονίας της E.E., μεταξύ των οποίων η Αίγυπτος, με σκοπό την άμβλυνση των συνεπειών της κρίσης του κορωνοϊού.

Χρηματοδοτικό πακέτο ύψους \$3 δισ. για την αντιμετώπιση των οικονομικών και υγειονομικών συνεπειών της πανδημίας στις αφρικανικές χώρες έχει ανακοινώσει εξάλλου η African Export-Import Bank (Afreximbank). Τέλος, σύμφωνα με οικονομικά δημοσιεύματα μέσω Απριλίου, η International Finance Corporation (IFC), του ομίλου της Παγκόσμιας Τράπεζας, έχει δεσμεύσει χρηματοδοτικά κεφάλαια ύψους \$20 εκατ. με σκοπό την ενίσχυση επενδυτικού ταμείου ιδιωτικών κεφαλαίων που επικεντρώνει τη δράση του στην Αίγυπτο και την ευρύτερη περιοχή Μ. Ανατολής & Β. Αφρικής (κυρίως Μαρόκο και Τυνησία), στοχεύοντας στη στήριξη της οικονομικής

δραστηριότητας –εν μέσω επιδημίας κορωνοϊού– κυρίως στους κλάδους μεταποίησης, υγείας και εκπαίδευσης.

Τηλεδιάσκεψη της Αιγύπτιας Υπουργού Διεθνούς Συνεργασίας με άνω των 100 εκπροσώπους διεθνών αναπτυξιακών οργανισμών

Ο εγχώριος οικονομικός Τύπος ασχολήθηκε στις αρχές Απριλίου με την –πρωτοφανή για τα χρονικά της Αιγύπτου– τηλεδιάσκεψη που πραγματοποίησε στις 5/4 η Υπουργός Διεθνούς Συνεργασίας κα Αl Mashat με πάνω από 100 εκπροσώπους διεθνών αναπτυξιακών οργανισμών που δραστηριοποιούνται στη χώρα, μεταξύ των οποίων τα Ηνωμένα Έθνη και οι υπηρεσίες τους, η Παγκόσμια Τράπεζα, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, η USAID, η Αφρικανική Τράπεζα Ανάπτυξης, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης & Ανάπτυξης (EBRD). Τα σχετικά δημοσιεύματα ανέφεραν πως η κα Αl Mashat, στο πλαίσιο εμπειριστατωμένης παρουσίας της προς τους ανωτέρω, τους διαβεβαίωσε ότι η αιγυπτιακή κυβέρνηση θα εγκρίνει με ταχύτατες διαδικασίες τις οποιεσδήποτε διεθνείς χρηματοδοτήσεις αποφασισθούν και στοχεύουν στην υποβοήθηση της χώρας προς καταπολέμηση της επιδημίας κορωνοϊού. Η κα Αl Mashat παρουσίασε εξάλλου στους εκπροσώπους των διεθνών αναπτυξιακών οργανισμών τόσο τα μέτρα και τις επιμέρους δράσεις της στρατηγικής της αιγυπτιακής κυβέρνησης για την καταπολέμηση της επιδημίας, όσο και τα επιτεύγματα του εγχώριου προγράμματος οικονομικών μεταρρυθμίσεων, προβάλλοντας τη βελτίωση των επιδόσεων της Αιγύπτου –ιδιαίτερα στους τομείς της διαφάνειας και της ενημέρωσης– στο πλαίσιο της διεθνούς πρωτοβουλίας –υπό το United Nations Development Program (UNDP) και τον ΟΟΣΑ– με τίτλο “Global Partnership for Effective Development Cooperation” για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της αναπτυξιακής συνεργασίας με σκοπό την εκπλήρωση των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών (SDGs).

Σύμφωνα με σχετικό ανακοινωθέν του Υπουργείου Διεθνούς Συνεργασίας, η κα Αl Mashat πρότεινε κατά τη διάρκεια της τηλεδιάσκεψης την υιοθέτηση στρατηγικής που θα καθορίζει τη συνεργασία της Αιγύπτου με τους διεθνείς χρηματοδοτικούς αναπτυξιακούς οργανισμούς η οποία θα βασίζεται σε τρεις κεντρικούς πυλώνες: την επικέντρωση στον άνθρωπο και τις ανάγκες του, την επιλογή «ενεργών» αναπτυξιακών έργων που παρουσιάζουν αξιόλογες προοπτικές, καθώς και την επικέντρωση σε συγκεκριμένους σκοπούς που θα κατευθύνουν τη χορήγηση αναπτυξιακής βοήθειας προς τη χώρα, με στόχο την εκπλήρωση συγκεκριμένων αναπτυξιακών στόχων. Τίτλος της ως άνω στρατηγικής που εξήγγειλε η κα Αl Mashat είναι “New Global Partnerships Narrative”. Η Αιγύπτια Υπουργός αναφέρθηκε επίσης στην υλοποίηση, από το έτος 2015, σειράς έργων από την κυβέρνηση σε πληθώρα τομέων (ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, αφαλάτωση, μεταφορές, εκπαίδευση κ.α.), σε συνεργασία με διεθνείς αναπτυξιακούς οργανισμούς και με τη στήριξή τους, προς την κατεύθυνση της εκπλήρωσης των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης.

Σε ελάχιστα επίπεδα τριετίας το Μάρτιο ο ιδιωτικός, μη πετρελαϊκός τομέας της οικονομίας

Σύμφωνα με το δείκτη υπευθύνων προμηθειών στον κλάδο μεταποίησης (PMI) για την Αίγυπτο που δημοσιεύει σε τακτική, μηνιαία βάση το τμήμα οικονομικής ανάλυσης της εμιρατινής τράπεζας Emirates NBD, η δραστηριότητα του ιδιωτικού, μη πετρελαϊκού τομέα της αιγυπτιακής οικονομίας το Μάρτιο 2020, σαφώς επηρεασμένη από τις αρνητικές οικονομικές επιπτώσεις της διεθνούς πανδημίας κορωνοϊού, κατέγραψε σημαντικότερη πτώση έναντι του Φεβρουαρίου, φθάνοντας τις 44,2 μονάδες, που αποτελούν τη χαμηλότερη επίδοση του σχετικού δείκτη κατά την τελευταία τριετία (από τον Ιανουάριο 2017). Σημειώνεται ότι ο δείκτης PMI είχε ανέλθει το Φεβρουάριο στις 47,1 μονάδες, έναντι 46 μονάδων τον Ιανουάριο και 48,2 μονάδων το Δεκέμβριο 2019, παραμένοντας σταθερά κάτω από τις 50 μονάδες που διαχωρίζουν την ανάπτυξη από την ύφεση. Το Μάρτιο, σύμφωνα με την τράπεζα, καταγράφηκε σημαντική πτώση του επιπέδου παραγωγής, με τον υψηλότερο μάλιστα ρυθμό εδώ και πάνω από τρία χρόνια, με ταυτόχρονη εξαιρετικά μειωμένη εγχώρια ζήτηση, παραγγελίες, καθώς και επίπεδο απασχόλησης. Επιπλέον, ο όγκος των εξαγωγών μειώθηκε κατά τον ταχύτερο ρυθμό εδώ και τουλάχιστον επτά χρόνια. Επίσης, οι αγορές πρώτων υλών για την παραγωγή κατέγραψαν τη μεγαλύτερη μηνιαία μείωσή τους εδώ και πάνω από τρία χρόνια, με αρκετές βιομηχανικές μονάδες να αναφέρουν ότι δυσκολεύτηκαν να εξασφαλίσουν πρώτες ύλες εξαιτίας της αναστολής λειτουργίας αρκετών κινεζικών εργοστασίων. Αντίστοιχα, οι εγχώριες επιχειρήσεις παραπονήθηκαν για άνοδο του κόστους των πρώτων υλών, την οποία απέδωσαν στις πληθωριστικές πιέσεις που έχουν προκληθεί κυρίως από την πρόσφατη ανατίμηση του δολλαρίου. Το επίπεδο της απασχόλησης στην αιγυπτιακή βιομηχανία σημείωσε πτώση για πέμπτο συνεχόμενο μήνα, ενώ το επίπεδο αισιοδοξίας του επιχειρηματικού κόσμου αναφορικά με τις προοπτικές βιομηχανικής μεγέθυνσης φάνηκε το Μάρτιο να πέφτει σε εξαιρετικά χαμηλά επίπεδα, με τους εκπροσώπους της μεταποίησης να φοβούνται ότι οι επιπτώσεις της πανδημίας κορωνοϊού –η τιθάσευση της οποίας δεν είναι ακόμη ορατή– θα είναι ισχυρά αρνητικές τόσο στην αιγυπτιακή όσο και στην παγκόσμια οικονομία.

Η Υπουργός Διεθνούς Συνεργασίας προβάλλει την αιγυπτιακή στρατηγική κατά της πανδημίας

Όπως ανέφερε στα μέσα Απριλίου ο εγχώριος οικονομικός Τύπος, η Υπουργός Διεθνούς Συνεργασίας κα Αl Mashat, κατά τη συμμετοχή της σε τηλεδιάσκεψη ανώτατων κυβερνητικών αξιωματούχων της διακυβερνητικής ομάδας 24 αναπτυσσόμενων οικονομιών του κόσμου (G-24), που έλαβε χώρα στο περιθώριο των ετησίων εαρινών συνόδων της Παγκόσμιας Τράπεζας και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (14-17/4, έλαβαν χώρα διαδικτυακά), ανέλυσε και προέβλεψε τη στρατηγική και τα μέτρα που έλαβε η αιγυπτιακή κυβέρνηση για τον περιορισμό της εξάπλωσης της επιδημίας κορωνοϊού στη χώρα, καθώς και των οικονομικών επιπτώσεων αυτής. Κατά τα σχετικά δημοσιεύματα, η εν λόγω ομάδα υιοθέτησε πρόταση για συντονισμό πολιτικών με τους πολυμερείς οργανισμούς, με στόχο την υποστήριξη των προσπαθειών

επιμέρους χωρών να επιτύχουν μία κατά το δυνατόν ομαλότερη οικονομική ανάκαμψη, σε συνέχεια της κρίσης που προκάλεσε η διεθνής πανδημία κορωνοϊού. Η ομάδα αναγνώρισε εξάλλου την άνευ προηγουμένου οικονομική κρίση που έχει προκαλέσει η πανδημία στις αναπτυσσόμενες χώρες, προκαλώντας ισχυρότατη ύφεση σε σειρά τομέων όπως το εμπόριο, ο τουρισμός, οι μεταφορές, τα εισερχόμενα μεταναστευτικά εμβάσματα, η απασχόληση και τα κρατικά έσοδα, αναγκάζοντας παράλληλα τις κυβερνήσεις αυτών των χωρών να αυξήσουν σημαντικά τις δαπάνες τους υγείας και ενίσχυσης των συστημάτων κοινωνικής προστασίας. Οι συμμετέχοντες στην τηλεδιάσκεψη της ομάδας G-24 συζήτησαν εξάλλου συγκεκριμένους τομείς προτεραιότητας στους οποίους οι αναδυόμενες και οι αναπτυσσόμενες χώρες έχουν ανάγκη από μεγάλη έκτασης χρηματοδοτική και τεχνική βοήθεια για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας κορωνοϊού.

Αίτημα της αιγυπτιακής κυβέρνησης προς το ΔΝΤ για χρηματοδότηση

Σύμφωνα με δηλώσεις του Αιγύπτιου Π/Θ κ. Madbouly στις 26/4, η αιγυπτιακή κυβέρνηση αιτήθηκε τη χορήγηση από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ) «επείγουσας χρηματοδοτικής συνδρομής», μέσω διαθέσιμου “rapid financing instrument” διάρκειας ενός έτους, προκειμένου να αντιμετωπίσει τις αρνητικές οικονομικές συνέπειες της διεθνούς πανδημίας κορωνοϊού. Επιπλέον, η αιγυπτιακή κυβέρνηση φέρεται να έχει ζητήσει από το ΔΝΤ και χωριστή χρηματοδοτική διευκόλυνση (“stand-by arrangement”) με σκοπό την αντιμετώπιση της τρέχουσας κρίσης, σε συνέχεια προηγούμενου –από τις αρχές του έτους– αιτήματός της για παροχή τεχνικής συνδρομής από το Ταμείο.

Σύμφωνα με τον κ. Madbouly, οι χρηματοδοτήσεις από το ΔΝΤ θα κατευθυνθούν προς τους κλάδους της αιγυπτιακής οικονομίας οι οποίοι έχουν πληγεί δυσβάσταχτα από τις οικονομικές επιπτώσεις της διεθνούς πανδημίας, με ιδιαίτερη έμφαση στους κλάδους τουρισμού και αερομεταφορών. Ο Αιγύπτιος Π/Θ δεν αναφέρθηκε σε συγκεκριμένους αριθμούς όσον αφορά το συνολικό ύψος της χρηματοδοτικής συνδρομής που ζητήθηκε από το ΔΝΤ, ωστόσο έγκυροι εγχώριοι οικονομικοί αναλυτές θεωρούν ότι αυτό θα είναι της τάξεως μεταξύ \$3 και \$4 δισ. Ο Αιγύπτιος Π/Θ στις δηλώσεις του διευκρίνισε ότι οι συζητήσεις με το Ταμείο σχετικά με τους ακριβείς όρους της χρηματοδότησης βρίσκονται ήδη σε προχωρημένο στάδιο.

Σύμφωνα εξάλλου με σχετικές δηλώσεις του υποδιοικητή της Κεντρικής Τράπεζας Αιγύπτου (CBE) κ. Aboul Naga, η αιγυπτιακή κυβέρνηση κατά πάσα πιθανότητα θα επιδιώξει πενταετή χρονικό ορίζοντα για την αποπληρωμή της χρηματοδοτικής συνδρομής που θα λάβει από το Ταμείο.

Στο αίτημα της Αιγύπτου για χρηματοδοτική συνδρομή αναφέρθηκε επίσης η Διευθύνουσα Σύμβουλος του ΔΝΤ κα Georgiëna, δηλώνοντας σχετικά ότι τα χρηματοδοτικά κονδύλια που θα χορηγηθούν με διαδικασία επείγοντος στη χώρα θα βοηθήσουν την κυβέρνηση να αντιμετωπίσει άμεσες ανισοροπίες στο ισοζύγιο πληρωμών της, καθώς και να υποστηρίξει την ανάκαμψη εκείνων των

κλάδων της οικονομίας και των πληθυσμιακών ομάδων που έχουν πληγεί περισσότερο από την οικονομική κρίση που έχει προκαλέσει η διεθνής πανδημία. Η κα Georgieva επισήμανε εξάλλου ότι το εκτελεστικό συμβούλιο του ΔΝΤ αναμένεται εντός των αμέσως προσεχών εβδομάδων να εξετάσει και εγκρίνει το αίτημα της Αιγύπτου για επείγουσα χρηματοδότηση, ενώ παράλληλα εκφράστηκε θετικά και για το χωριστό αίτημα της Αιγύπτου για λήψη χρηματοδοτικής διευκόλυνσης μέσω “stand-by arrangement”, «η οποία θα βοηθήσει τη χώρα να διαφυλάξει τα οφέλη του μεταρρυθμιστικού προγράμματος της οικονομίας και να επιταχύνει τις προσπάθειές της για πρόσθετες μεταρρυθμίσεις, στοχεύοντας στην οικονομική ανάπτυξη».

Η κα Georgieva δεν παρέλειψε επίσης να επαινέσει τα μέτρα που έχει ήδη λάβει η αιγυπτιακή κυβέρνηση προκειμένου να αντιμετωπίσει τις συνέπειες της κρίσης που προκάλεσε η πανδημία. Επισημαίνεται ότι μέχρι πριν λίγες ημέρες, στα μέσα Απριλίου, το ΔΝΤ, μέσω του αρμόδιου διευθυντή για τη Μ. Ανατολή και την Κεντρική Ασία, κ. Azour, επαινούσε την Αίγυπτο ως από τις ελάχιστες χώρες στην περιοχή που δεν είχαν αιτηθεί τη χορήγηση επείγουσας χρηματοδοτικής βοήθειας από το Ταμείο. Πάντως, ο κ. Azour είχε διευκρινίσει τότε ότι το ΔΝΤ βρισκόταν σε απ' ευθείας επικοινωνία με την Κεντρική Τράπεζα Αιγύπτου, το Υπουργείο Οικονομικών, καθώς και άλλα αιγυπτιακά υπουργεία, παρέχοντας τεχνικές συμβουλές σχετικά με τα οικονομικά μέτρα που είναι ενδεδειγμένα κατά την παρούσα συγκυρία.

Θυμίζουμε ότι στο τέλος του 2016, η Αίγυπτος είχε λάβει από το ΔΝΤ τριετούς διάρκειας χρηματοδοτική διευκόλυνση ύψους \$12 δισ., η ισχύς της οποίας εξέπνευσε στο τέλος του 2019.

Εαρινές προβλέψεις του ΔΝΤ για την αιγυπτιακή οικονομία

Κατά τις πρόσφατες εαρινές προβλέψεις του ΔΝΤ για την ευρύτερη περιοχή Μ. Ανατολής & Β. Αφρικής (MENA), η Αίγυπτος πιθανολογείται ότι θα είναι η μοναδική χώρα στην περιοχή που επιτύχει θετικό ρυθμό ανάπτυξης φέτος, έστω και μειωμένο, στο επίπεδο του 2%, ενώ αυτός εκτιμάται πως θα αυξηθεί σε 2,8% το 2021. Κατά το ΔΝΤ, ο πληθωρισμός στην Αίγυπτο θα παραμείνει εντός των στόχων που έχει θέσει η Κεντρική Τράπεζα Αιγύπτου (CBE) ως το τέλος του 2021 (9% +/-3%), ανερχόμενος σε μέσα επίπεδα 5,8% φέτος και 8,2% το 2021. Το ΔΝΤ προβλέπει επίσης διεύρυνση του ελλείμματος του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών το 2020 και το 2021 σε 4,3% και 4,5% του ΑΕΠ αντίστοιχα, έναντι ελλείμματος της τάξεως του 3,6% του ΑΕΠ το 2019. Κατά το ΔΝΤ, ο δείκτης της ανεργίας αναμένεται να αυξηθεί σε 10,3% φέτος και σε 11,6% το 2021, από 8,6% το 2019.

Μέτρα φορολογικής ανακούφισης επιχειρήσεων από την αιγυπτιακή κυβέρνηση

Στις 19/4 ο Αιγύπτιος Υπουργός Οικονομικών κ. Maait ανακοίνωσε πως το υπουργικό συμβούλιο ενέκρινε τις ευνοϊκές ρυθμίσεις περί χρονικής παράτασης –χωρίς τέλος και προσαυξήσεις- στις επιχειρήσεις προκειμένου να υποβάλουν και εξοφλήσουν τις εταιρικές φορολογικές τους υποχρεώσεις για το έτος 2019 έως τις 30/6, καθώς

και δυνατότητας καταβολής των σχετικών οφειλών τους προς το κράτος σε τρεις δόσεις. Συγκεκριμένα, η αιγυπτιακή κυβέρνηση προσδιόρισε τους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας που θα επωφεληθούν της ως άνω παράτασης, ως ακολούθως: (α) αεροπορικές μεταφορές, (β) τουριστικές υπηρεσίες (συμπεριλαμβανομένων ξενοδοχειακών μονάδων, τουριστικών εγκαταστάσεων, αλλά και καταστημάτων μαζικής εστίασης), (γ) μέσα μαζικής ενημέρωσης, (δ) υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών και τεχνολογίας πληροφορικής (εξαιρουμένων παρόχων υπηρεσιών σταθερής & κινητής τηλεφωνίας), (ε) υπηρεσίες δημοσίων μεταφορών, (στ) αντιπροσωπείες αυτοκινήτων, (ζ) υπηρεσίες υγείας, (η) κατασκευαστικές εταιρείες, (θ) αθλητικοί σύλλογοι και (ι) βιομηχανικοί κλάδοι, εξαιρουμένων των επιχειρήσεων που παράγουν τρόφιμα, φάρμακα & ιατρικά εφόδια, απορρυπαντικά & υλικά καθαρισμού, ιδιαίτερα δε εκείνων που ασκούν εξαγωγική δραστηριότητα.

Οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους ανωτέρω κλάδους θα μπορέσουν να εξοφλήσουν τις φορολογικές τους οφειλές σε τρεις δόσεις, με την πρώτη (20% του συνολικού ποσού) να πρέπει να καταβληθεί έως το τέλος Απριλίου, τη δεύτερη (30% του συνολικού ποσού) έως το τέλος Μαΐου και την τρίτη (50% του συνολικού ποσού) έως το τέλος Ιουνίου τρέχοντος έτους.

Όπως ανέφερε εξάλλου ο εγχώριος οικονομικός Τύπος, στις 18/4 η κοινοβουλευτική επιτροπή προϋπολογισμού ενέκρινε τα ανωτέρω μέτρα διευκόλυνσης των επιχειρήσεων να εξοφλήσουν τις φορολογικές τους υποχρεώσεις, ενώ επίσης ενέκρινε την προηγούμενως εξαγγελθείσα απαλλαγή των επιχειρήσεων των κλάδων βιομηχανίας και τουρισμού από το φόρο ακίνητης περιουσίας, για χρονικό διάστημα τριών μηνών. Επιπλέον, η επιτροπή προϋπολογισμού ενέκρινε τη δέσμευση κρατικών κονδυλίων ύψους EGP10 δισ. στο πλαίσιο του προϋπολογισμού τρέχοντος οικονομικού έτους, με σκοπό την οικονομική στήριξη των ανεπίσημα απασχολούμενων και των εποχικών εργατών, καθώς και τη στήριξη της παραγωγικής δραστηριότητας των εγχώριων επιχειρήσεων.

Όπως ανέφερε στο τέλος Απριλίου ο οικονομικός Τύπος, τα Υπουργεία Πετρελαίου και Τουρισμού κατέληξαν σε συμφωνία παροχής έκπτωσης της τάξεως των \$0,10 ανά γαλόνι καυσίμων στις αερογραμμές, όταν επανεκκινήσει η ομαλή διεξαγωγή πτήσεων, με στόχο την ενίσχυση των διεθνών, αλλά και των εγχώριων τουριστικών ροών.

Ο οίκος Standard & Poor's διατηρεί σταθερή την αξιολόγηση της Αιγύπτου

Ο διεθνής οίκος Standard & Poor's (S&P), σε πρόσφατη ανάλυσή του, διατήρησε τη αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας της Αιγύπτου σε “B”, χαρακτηρίζοντας παράλληλα ως σταθερές τις προοπτικές του αξιόχρεου της χώρας, παρά μάλιστα το γεγονός ότι προέβλεψε ισχυρή πτώση της οικονομικής δραστηριότητας λόγω της πανδημίας κορωνοϊού. Σύμφωνα με τη σχετική διατύπωση της Standard & Poor's, «οι σταθερές προοπτικές του αξιόχρεου της Αιγύπτου αντανακλούν την εκτίμησή μας ότι η πτώση του ρυθμού μεγέθυνσης του αιγυπτιακού ΑΕΠ φέτος θα είναι προσωρινή, ενώ ταυτόχρονα η αύξηση των δημοσιονομικών ανισορροπιών καθώς και του ελλείμματος της χώρας στις εξωτερικές της συναλλαγές

θα παραμείνουν σε ελεγχόμενα επίπεδα και θα αντιμετωπιστούν». Ο οίκος S&P εκτίμησε ότι τα ισχυρά συναλλαγματικά αποθέματα της Αιγύπτου θα τη βοηθήσουν να αντεπεξέλθει στα ισχυρά εξωτερικά «σοκ» που προκαλεί η διεθνής πανδημία, προβλέποντας ταυτόχρονα ότι το επίπεδο αυτών θα μειωθεί σε περίπου \$37 δισ. ως το τέλος του τρέχοντος έτους, από \$40,11 δισ. τον παρελθόντα Μάρτιο. Ο οίκος S&P εκτίμησε επίσης ότι οι εισροές της Αιγύπτου σε συνάλλαγμα πρόκειται να μειωθούν δραστικά κατά το δεύτερο ήμισυ του 2020 αλλά και κατά το πρώτο ήμισυ του 2021, λόγω της δραστηρικής μείωσης των εσόδων από τον τουρισμό, τα μεταναστευτικά εμβάσματα, τις επενδυτικές τοποθετήσεις χαρτοφυλακίου, τις εξαγωγές και τις εισπράξεις από τη Διώρυγα Σουέζ.

Η Standard & Poor's εκτίμησε ότι ο ρυθμός ανάπτυξης της αιγυπτιακής οικονομίας θα φθάσει το 2,8% κατά το τρέχον οικονομικό έτος (2019/20), ενώ το επόμενο οικονομικό έτος αυτός προβλέπεται να μειωθεί περαιτέρω, ανερχόμενος σε 0,1%, εξαιτίας κυρίως της πτώσης των διεθνών τιμών πετρελαίου & φυσικού αερίου, καθώς και τον εκμηδενισμό των εισερχόμενων τουριστικών ρευμάτων. Πάντως, η S&P προέβλεψε ελαφρά τάση ανάκαμψης της αιγυπτιακής οικονομίας στη διάρκεια του δεύτερου ημίσεως του προσεχούς οικονομικού έτους. Ο οίκος S&P αναμένει εξάλλου διεύρυνση της αναλογίας συνολικού δημοσίου χρέους προς ΑΕΠ στο επίπεδο του 89% το οικονομικό έτος 2020/21, καθώς επίσης διεύρυνση του δημοσιονομικού ελλείμματος σε 8,3% του ΑΕΠ στο τέλος του τρέχοντος και σε 8,5% του ΑΕΠ στο τέλος του προσεχούς οικονομικού έτους. Ο οίκος S&P εκτίμησε τέλος ότι η αιγυπτιακή κυβέρνηση είτε θα ζητήσει τη χορήγηση χρηματοδοτικής διευκόλυνσης από το ΔΝΤ, κατά το πρότυπο της προηγούμενης, ύψους \$12 δισ. που έληξε στο τέλος του 2019, ή θα αιτηθεί τη χορήγηση από το Ταμείο έκτακτης χρηματοδοτικής ενίσχυσης, μέσω της ταχείας πιστωτικής διευκόλυνσης ("rapid credit facility") που έχει στη διάθεσή της. Η Standard & Poor's επιβεβαιώθηκε σε αμφότερες τις ως άνω προβλέψεις της.

Σε ισχύ τίθεται νέο σύστημα ταχέων επιστροφών ΦΠΑ

Στις αρχές Απριλίου, η αιγυπτιακή επίσημη εφημερίδα δημοσίευσε διάταγμα του Υπουργείου Οικονομικών, δια του οποίου οι λειτουργούσες στη χώρα επιχειρήσεις μπορούν πλέον να αιτούνται επιστροφές ΦΠΑ προτού πραγματοποιηθεί ο προσδιορισμός –από το κράτος- των ποσών που αυτοί οφείλουν να πληρώσουν έναντι του εν λόγω φόρου. Οι δικαιούμενοι επιστροφές ΦΠΑ πρέπει να υποβάλλουν στο κράτος τραπεζικές εγγυήσεις που να καλύπτουν το 65% των αιτούμενων ποσών επιστροφών, καθώς και αποδείξεις (τιμολόγια κλπ.) ότι έχουν ήδη πληρώσει τα ποσά ΦΠΑ που επιθυμούν να τους επιστραφούν. Όπως έχει παλαιότερα σημειώσει το Υπουργείο Οικονομικών, εφ' όσον η παρεχόμενη –από πλευράς των επιχειρήσεων- τεκμηρίωση είναι πλήρης και επαρκής, αυτές θα λαμβάνουν εντός περιόδου 15 ημερών από την υποβολή των σχετικών δικαιολογητικών, επιστροφή ίση με το ύψος της τραπεζικής εγγύησης που έχουν καταθέσει, ενώ στη συνέχεια, εντός διαστήματος τριών μηνών,

το Υπουργείο θα πρέπει να έχει ολοκληρώσει τη διαδικασία επακριβούς προσδιορισμού του αναλογούντος φόρου, και εντός περιόδου έξι μηνών θα πρέπει να έχει επιστρέψει το όποιο υπολειπόμενο ποσόν αναλογεί στις δικαιούχους επιχειρήσεις. Όπως ανέφερε σχετικά ο οικονομικός Τύπος, μεταξύ των εγγώριων επιχειρήσεων που δικαιούνται επιστροφές ΦΠΑ είναι οι εξαγωγικές εταιρείες.

Αύξηση των εισερχόμενων μεταναστευτικών εμβασμάτων κατά 33% το 1^ο δίμηνο 2020

Σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας Αιγύπτου (CBE), τα μεταναστευτικά εμβάσματα από Αιγυπτίους που ζουν και εργάζονται στο εξωτερικό αυξήθηκαν κατά 33,3% στη διάρκεια του πρώτου διμήνου τρέχοντος έτους, ανερχόμενα σε \$5,2 δισ., έναντι \$3,9 δισ. το αντίστοιχο δίμηνο του 2019. Πάντως, όπως επισημαίνουν έγκυροι οικονομικοί αναλυτές, το πιθανότερο φέτος είναι ότι τα εισερχόμενα μεταναστευτικά εμβάσματα θα γνωρίσουν σημαντικότερη πτώση εξαιτίας τόσο της παγκόσμιας πανδημίας κορωνοϊού και της οικονομικής κρίσης που αυτή έχει προκαλέσει, όσο και της ιστορικού μεγέθους πτώσης των διεθνών τιμών του πετρελαίου, η οποία μειώνει δραστικά τα έσοδα των χωρών του Κόλπου, όπου διαβιεί μεγάλο μέρος των Αιγυπτίων που εργάζονται στο εξωτερικό.

Ο οίκος Moody's σχετικά αισιόδοξος για την αντιμετώπιση της κρίσης από την Αίγυπτο

Σε πρόσφατη αξιολόγησή του σχετικά με την αιγυπτιακή οικονομία στις αρχές Απριλίου, ο διεθνής οίκος Moody's διατύπωσε την εκτίμηση ότι η ισχυρή μεταρρυθμιστική βούληση της αιγυπτιακής κυβέρνησης, σε συνδυασμό με τα επαρκή συναλλαγματικά αποθέματα της Αιγύπτου, αναμένεται να την «προστατεύσουν» από ενδεχόμενες υποβαθμίσεις του αξιόχρεου της εξαιτίας των αρνητικών επιπτώσεων της πανδημίας κορωνοϊού στην οικονομία της. Παρ' όλα αυτά, ο οίκος Moody's διαπίστωσε ότι το σχετικά υψηλό κόστος δανεισμού καθιστά το πιστωτικό προφίλ της χώρας «ευάλωτο» σε περίπτωση απότομων και παρατεινόμενων δυσμενών οικονομικών συνθηκών εξαιτίας της πανδημίας. Ο οίκος επισήμανε μάλιστα ότι οι εγχώριες κοινωνικές πιέσεις, κυρίως ως αποτέλεσμα της ανεργίας των νέων, του πληθωρισμού, αλλά και ενδεχόμενων πολιτικών διαφωνιών στο εσωτερικό της χώρας, ενδέχεται να δημιουργήσουν πρόσθετα προβλήματα, οδηγώντας ακόμη υψηλότερα το κόστος δανεισμού. Η Moody's διατήρησε πάντως αμετάβλητη την αξιολόγηση του αξιόχρεου της Αιγύπτου, στο επίπεδο "B2", δίνοντας ωστόσο στη χώρα αρκετά χαμηλή αξιολόγηση όσον αφορά την «υγεία» των δημοσιονομικών της μεγεθών, στο επίπεδο "CA".

Περαιτέρω, ο οίκος Moody's προέβλεψε για το τρέχον οικονομικό έτος το επίπεδο του χρέους της γενικής κυβέρνησης να περιορίζεται σε ποσοστό 82,6% του ΑΕΠ το έτος 2019/20, να ανεβαίνει ωστόσο στο 83% του ΑΕΠ το προσεχές οικονομικό έτος. Η Moody's βλέπει για το τρέχον οικονομικό έτος το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών να ανερχεται σε 4,5% του ΑΕΠ, ενώ για το επόμενο οικονομικό έτος αναμένει ότι αυτό θα αντιπροσωπεύει το 3,6% του ΑΕΠ. Κατά τη Moody's, οι

επιπτώσεις της διεθνούς πανδημίας κορωνοϊού θα γίνουν περισσότερο αισθητές το προσεχές οικονομικό έτος, εκτιμώντας το ρυθμό ανάπτυξης σε 4,4% το 2019/20 και σε 2,7% το 2020/21, αντίστοιχα.

Δραστική μείωση των κρατικών επιδοτήσεων καυσίμων το οικονομικό έτος 2020/21

Σύμφωνα με οικονομικά δημοσιεύματα τέλους Απριλίου, το Υπουργείο Οικονομικών έχει περικόψει κατά το ήμισυ (-47% περίπου) τα κονδύλια κρατικών επιδοτήσεων στα καύσιμα, στο πλαίσιο του σχεδίου προϋπολογισμού για το προσεχές οικονομικό έτος (2020/21), προσδιορίζοντας τα σε EGP28,193 δισ., έναντι EGP52,963 δισ. που αυτά εκτιμώνται στο πλαίσιο του προϋπολογισμού τρέχοντος έτους. Σύμφωνα με σχετικές εκτιμήσεις κρατικών αξιωματούχων, η κυβέρνηση διαθέτει περιθώρια περικοπής των επιδοτήσεων στα καύσιμα, μειώνοντας παράλληλα τις τιμές παροχής ενέργειας στις εγχώριες βιομηχανίες ώστε να βοηθηθούν να αντεπεξέλθουν στην οικονομική κρίση που έχει προκαλέσει η πανδημία κορωνοϊού. Τα εν λόγω περιθώρια δημοσιονομικών ελιγμών της έχουν δοθεί, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις, από προηγούμενες περικοπές στις επιδοτήσεις καυσίμων, από τα -σε ιστορικό σημείο- μειωμένα επίπεδα των διεθνών τιμών πετρελαίου, αλλά και από τις αυξήσεις των τιμών διάθεσης του φυσικού αερίου στις μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.

Σύμφωνα με κυβερνητικές πηγές, κατά το προσεχές οικονομικό έτος αναμένονται μειωμένες κρατικές δαπάνες για αγορά πετρελαίου, της τάξεως άνω των \$20 δισ. έναντι του τρέχοντος έτους. Επίσης, οι κρατικές επιδοτήσεις στις περισσότερες κατηγορίες πετρελαϊκών προϊόντων έχουν ήδη περικοπεί από το καλοκαίρι του 2019, προκαλώντας τότε αύξηση των τιμών τους στην εγχώρια αγορά κατά περίπου 30%, η οποία έχει μόνον εν μέρει αντισταθμιστεί από τις δύο διαδοχικές μειώσεις τιμών των καυσίμων που έχουν διενεργηθεί έκτοτε με βάση το μηχανισμό αυτόματης αναπροσαρμογής των τιμών των καυσίμων (τον Οκτώβριο 2019 και τον Απρίλιο 2020). Βασικό κυβερνητικό επιχείρημα για τη δραστική περαιτέρω μείωση των κονδυλίων επιδοτήσεων καυσίμων το προσεχές οικονομικό έτος αποτελεί εξάλλου το γεγονός ότι κατά το πρώτο εξάμηνο του τρέχοντος έτους (2019/20), οι κρατικές δαπάνες επιδοτήσεων καυσίμων ανήλθαν σε μόλις EGP9,88 δισ., σε πολύ χαμηλότερο επίπεδο από το αρχικώς προϋπολογισθέν κονδύλι.

Παρεμπιπτόντως σημειώνουμε ότι, σύμφωνα με δηλώσεις του Υπουργού Προμηθειών κ. Meselhy στο τέλος Απριλίου, οι κρατικές επιδοτήσεις στο ψωμί και στα βασικά τρόφιμα στο πλαίσιο του προϋπολογισμού του προσεχούς οικονομικού έτους (2020/21) αναμένεται να παραμείνουν στα ίδια επίπεδα με εκείνες του τρέχοντος, ήτοι σε EGP85 δισ.

Έναρξη της περιόδου του ιερού μήνα του Ραμαζανιού στην Αίγυπτο

Στις 24 Απριλίου ξεκίνησε ο μουσουλμανικός ιερός μήνας του Ραμαζανιού, ο οποίος θα διαρκέσει έως τις 23 Μαΐου, ενώ εν συνεχεία θα ακολουθήσει η τριήμερη αργία Eid Al-Fitr του τέλους του Ραμαζανιού, μεταξύ 23 και 26 Μαΐου. Επισημαίνεται ότι κατά τη διάρκεια του

ιερού μήνα των μουσουλμάνων, τα ωράρια εργασίας –τα οποία έχουν ήδη περιοριστεί σημαντικά στο πλαίσιο των μέτρων για την αντιμετώπιση της επιδημίας κορωνοϊού– στους περισσότερους φορείς και οργανισμούς τόσο του δημόσιου όσο και του ιδιωτικού τομέα τροποποιούνται (επί παραδείγματι, τα τραπεζικά καταστήματα και το Χρηματιστήριο Αιγύπτου λειτουργούν σε μειωμένο ωράριο), ενώ και οι ρυθμοί εργασίας μειώνονται αισθητά εξαιτίας της νηστείας που ακολουθεί το μεγαλύτερο μέρος του αιγυπτιακού πληθυσμού και των εργαζομένων καθ' όλη τη διάρκεια της ημέρας, έως τις πρώτες βραδινές ώρες.

Στις 23/4, η αιγυπτιακή κυβέρνηση εξέδωσε διάταγμα δια του οποίου επεξέτεινε για ακόμη 15 ημέρες τα μέτρα περιορισμού της κυκλοφορίας που είχε ήδη επιβάλει στο τέλος Μαρτίου, με σκοπό τον περιορισμό της εξάπλωσης του κορωνοϊού στην επικράτεια της χώρας. Το μέτρο απαγόρευσης κυκλοφορίας θα εξακολουθήσει να ισχύει τις βραδινές ώρες, ξεκινώντας πλέον από τις 9μ.μ. και όχι τις 8μ.μ., έως τις 6π.μ. καθημερινά, προκειμένου να διευκολυνθούν οι μετακινήσεις κατά την περίοδο του Ραμαζανιού. Εξακολουθεί να επιτρέπεται η λειτουργία των εμπορικών καταστημάτων και των εμπορικών κέντρων έως τις 5μ.μ. καθημερινά, ενώ αυτά μπορούν πλέον να λειτουργούν έως τις 5μ.μ. και στο τέλος της εβδομάδας (Παρ.-Σαβ.). Εντελώς κλειστά παραμένουν όλα ανεξαιρέτως τα κέντρα αναψυχής και τα εστιατόρια (τα τελευταία, μόνον για παραλαβές έως τις 9μ.μ. και κατ' οίκον παραδόσεις ολόκληρο το 24ωρο). Επιτρέπεται η λειτουργία σούπερ μάρκετ, παντοπωλείων, αρτοποιείων και φαρμακείων κατά τη διάρκεια της περιόδου ελεύθερης κυκλοφορίας που ισχύει καθημερινά.

Κυβερνητική έγκριση λήψης δανείου από την ΠΤ για το σύστημα περίθαλψης

Στο τέλος Απριλίου, το αιγυπτιακό υπουργικό συμβούλιο ενέκρινε τη λήψη δανείου ύψους \$400 εκατ. από την Παγκόσμια Τράπεζα, με σκοπό τη χρηματοδοτική στήριξη του νέου ενιαίου συστήματος υγειονομικής περίθαλψης στη χώρα, το οποίο έχει ξεκινήσει να εφαρμόζεται πιλοτικά στην περιφέρεια του Πορτ Σαΐντ από το 2019. Σημειώνεται ότι η Παγκόσμια Τράπεζα είχε αρχικά εγκρίνει δάνειο ύψους \$250 εκατ. για τον αιγυπτιακό κλάδο υγείας, το ύψος του οποίου πρόσφατα αποφάσισε να αυξήσει. Οι εν λόγω χρηματοδοτήσεις της Παγκόσμιας Τράπεζας θα χρησιμοποιηθούν για τη στήριξη των αδύναμων οικονομικά πληθυσμιακών ομάδων ώστε να πληρώσουν εισφορές για συμμετοχή στο σύστημα υγείας, την ολοκλήρωση αρκετών έργων υποδομών στις περιφέρειες όπου εφαρμόζεται το νέο σύστημα, καθώς και την παροχή τεχνικής βοήθειας για την εφαρμογή του συστήματος.

ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

Πρωτοβουλία Κεντρικής Τράπεζας & Ομοσπονδίας Αιγυπτιακών Τραπεζών για υποβοήθηση πληγέντων από την επιδημία κορωνοϊού

Στις αρχές Απριλίου, η Κεντρική Τράπεζα Αιγύπτου (CBE) και η Ομοσπονδία Αιγυπτιακών Τραπεζών (FEB) ξεκίνησαν την υλοποίηση κοινής πρωτοβουλίας με σκοπό την παροχή οικονομικής στήριξης στους πληγέντες από τις αρνητικές επιπτώσεις της επιδημίας κορωνοϊού

που έχει εξαπλωθεί και στην Αίγυπτο, με ιδιαίτερη έμφαση στους εργαζόμενους σε μη τακτική, ανεπίσημη ή εποχική βάση. Τα συνολικά κονδύλια που συμφωνήθηκε να δοθούν –υπό το συντονισμό της Κεντρικής Τράπεζας και του Υπουργείου Προγραμματισμού– ως δωρεές 22 συνολικά ιδρυμάτων του αιγυπτιακού τραπεζικού κλάδου στους πληγέντες ανέρχονται σε EGP660 εκατ., τα οποία θα επιμεριστούν ως εξής: οι τράπεζες με κέρδη άνω των EGP5 δισ. θα δωρίσουν EGP80 εκατ., οι τράπεζες με κέρδη μεταξύ EGP3 και EGP5 δισ. θα δωρίσουν EGP40 εκατ., εκείνες με κέρδη μεταξύ EGP1 και EGP3 δισ. θα δωρίσουν EGP20 εκατ. και τέλος αυτές με κέρδη κάτω του EGP1 δισ. θα δωρίσουν κονδύλια EGP10 εκατ. Σύμφωνα με τον επικεφαλής της FEB, κ. El Etreby, οι ως άνω δωρεές πρόκειται να διανεμηθούν σε τρεις μηνιαίες δόσεις, τον Απρίλιο, το Μάιο και τον Ιούνιο.

Η First Abu Dhabi Bank προχωρά με την εξαγορά της Bank Audi Egypt

Όπως ανέφερε στις αρχές Απριλίου ο εγχώριος οικονομικός Τύπος, η First Abu Dhabi Bank προχωρά ακάθεκτη με την προσπάθεια εξαγοράς του βραχίονα της λιβανικής τράπεζας Bank Audi στην Αίγυπτο, παρά την κρίση που έχει αρχίσει να πλήττει τον παγκόσμιο χρηματοπιστωτικό κλάδο εξαιτίας της πανδημίας κορωνοϊού. Κατά τα σχετικά δημοσιεύματα, η εμιρατινή τράπεζα συνεχίζει τη διεξαγωγή ελέγχου της οικονομικής κατάστασης και των περιουσιακών στοιχείων (“due diligence”) της Bank Audi Egypt, έχοντας λάβει ήδη την έγκριση της Κεντρικής Τράπεζας Αιγύπτου τον περασμένο Φεβρουάριο, με στόχο να αποφασίσει για το εάν τελικά θα προχωρήσει με την εξαγορά στη διάρκεια του τρέχοντος, δεύτερου τριμήνου του 2020.

Διατήρηση σταθερών επιτοκίων από την Κεντρική Τράπεζα Αιγύπτου

Η Επιτροπή Νομισματικής Πολιτικής της Κεντρικής Τράπεζας Αιγύπτου (CBE), σε συνεδρίασή της στις 2 Απριλίου αποφάσισε να διατηρήσει αμετάβλητα τα βασικά επιτόκια αναφοράς, αφού στην προηγούμενη συνεδρίασή της, στις 16 Μαρτίου, τα είχε μειώσει κατά 300 μονάδες βάσης σε μία προσπάθεια στήριξης της αιγυπτιακής οικονομίας και προστασίας της από τις επιπτώσεις της παγκόσμιας πανδημίας κορωνοϊού. Έτσι, το επιτόκιο καταθέσεων μίας ημέρας διατηρήθηκε σε 9,25%, το επιτόκιο δανεισμού μίας ημέρας σε 10,25%, ενώ το βασικό και το προεξοφλητικό επιτόκιο σε 9,75%, αντίστοιχα. Η διατήρηση αμετάβλητων των βασικών επιτοκίων από την Κεντρική Τράπεζα ήταν αναμενόμενη από την πλειονότητα των οικονομικών αναλυτών. Σημειώνεται ότι στις αρχές του τρέχοντος έτους η Κεντρική Τράπεζα Αιγύπτου είχε διατηρήσει δύο συνεχόμενες φορές σταθερά τα επιτόκια, έπειτα από τέσσερις μειώσεις αυτών στις οποίες είχε προχωρήσει το 2019, κατά 450 μονάδες βάσης συνολικά.

Η Κεντρική Τράπεζα Αιγύπτου λαμβάνει μέτρα για στήριξη του ιδιωτικού τομέα

Με σχετική εγκύκλιο της στις αρχές Απριλίου, η Κεντρική Τράπεζα Αιγύπτου (CBE) «διεύρυνε» την πρωτοβουλία που υλοποιεί για την ενίσχυση της χρηματοδότησης προς τον κλάδο μεταποίησης (ύψους EGP100 δισ.) –η οποία πρόσφατα έχει επεκταθεί και στις επιχειρήσεις του αγροτικού κλάδου (αγροτική παραγωγή, ιχθυοκαλλιέργειες, εκτροφή πουλερικών και ζώων)– και σε επιχειρηματικούς ομίλους με τζίρο κάτω του επιπέδου του EGP1 δισ., με ελάχιστο απαιτούμενο όριο εσόδων τις EGP50 εκατ., προκειμένου να μπορούν και αυτοί να επωφεληθούν χρηματοδοτήσεων με ευνοϊκούς όρους.

Ο οικονομικός Τύπος ανέφερε επίσης ότι το υπουργικό συμβούλιο ενέκρινε πρόταση της αιγυπτιακής Χρηματοοικονομικής Ρυθμιστικής Αρχής (FRA) προκειμένου να επιτραπεί στο ειδικό Ταμείο Προστασίας Επενδυτών (Investor Protection Fund-IPF) να αφιερώσει το 10% των κεφαλαίων του –τα οποία ανέρχονται σε EGP4 δισ. με σκοπό τη στήριξη της χρηματιστηριακής αγοράς. Ο οικονομικός Τύπος σημείωσε επίσης ότι το εν λόγω Ταμείο θα διαθέσει έως τα μέσα Απριλίου κονδύλια συνολικού ύψους EGP8 εκατ. για στήριξη των εγχώριων χρηματιστηριακών εταιρειών, διανέμοντας σε αυτές επιδόματα ύψους μεταξύ EGP20.000 και EGP100.000.

Τέλος, με απόφασή της στις αρχές Απριλίου, η Κεντρική Τράπεζα προχώρησε στην έκτακτη απαλοιφή των στοιχείων των επισφαλών οφειλετών των τραπεζών (περίπου 8.000 εταιρειών και 100.000 ιδιωτών) από σχετικές αρνητικές βάσεις δεδομένων (“blacklists”) της Κεντρικής Τράπεζας και του χρηματοπιστωτικού κλάδου (i-Score), οι οποίες καταγράφουν τους επισφαλείς πελάτες των τραπεζών, παρέχοντας σε αυτούς τη δυνατότητα να αποκτήσουν εκ νέου πρόσβαση στο τραπεζικό σύστημα και τις υπηρεσίες του.

Με μικτό πρόσημο η πορεία του Χρηματιστηρίου Αιγύπτου εν μέσω κρίσης κορωνοϊού

Στο πρώτο ήμισυ Απριλίου, το Χρηματιστήριο Αιγύπτου ακολούθησε συγκρατημένα ανοδική πορεία, σε συνέχεια της «καθίξης» την οποία είχε υποστεί στη διάρκεια του Μαρτίου εξαιτίας της κρίσης λόγω κορωνοϊού, που είχε οδηγήσει σε μαζικές πωλήσεις τίτλων. Ο δείκτης EGX30 διατηρήθηκε πάνω από το κατώφλι των 9.000 μονάδων, πραγματοποιώντας ελαφρά καθοδική πορεία από τις αρχές Απριλίου έως τις 5/4, φθάνοντας τις 9.273 μονάδες, για να κινηθεί εν συνεχεία έντονα ανοδικά, ξεπερνώντας τις 10.000 μονάδες στις 8/4 και κλείνοντας στις 10.458 μονάδες στις 14/4, σε επίπεδα μειωμένα κατά 25,1% έναντι των αρχών του έτους.

Στο δεύτερο ήμισυ Απριλίου, το Χρηματιστήριο Αιγύπτου ακολούθησε πορεία με εναλλαγή πτωτικών και ανοδικών τάσεων. Ο δείκτης EGX30, από το επίπεδο των 10.458 μονάδων στις 14/4, κινήθηκε αρχικά καθοδικά φθάνοντας τις 9.801 μονάδες στις 22/4, για να ανέβει και πάλι στη συνέχεια, κλείνοντας στις 29/4 στις 10.558 μονάδες, σε επίπεδα μειωμένα κατά 24,4% έναντι των αρχών του έτους.

Η FRA εγκρίνει την πρώτη στα αιγυπτιακά χρονικά εταιρική έκδοση “sukuk”

Όπως ανέφερε στις αρχές Απριλίου ο εγχώριος οικονομικός Τύπος, η αιγυπτιακή Χρηματοοικονομική Ρυθμιστική Αρχή (FRA) ενέκρινε τη σχεδιαζόμενη –πρώτη στα αιγυπτιακά χρονικά- έκδοση εταιρικού ισλαμικού ομολόγου “sukuk” από το μεγάλο όμιλο real estate developers Talaat Moustafa (TMG), αξίας EGP2 δισ. Κατά τα σχετικά δημοσιεύματα, η θυγατρική του ομίλου TMG, Arab Company for Projects & Urban Development” διαθέτει τα ως άνω ισλαμικά ομόλογα μέσω ιδιωτικής τοποθέτησης (“private placement”) στο Χρηματιστήριο Αιγύπτου. Τα σχετικά δημοσιεύματα ανέφεραν ότι τα εταιρικά ομόλογα “sukuk” της TMG έχουν διάρκεια 57 μηνών, με την περίοδο ωρίμανσής τους να λήγει στο τέλος του 2024, ενώ έκαστο αυτών φέρει ονομαστική αξία EGP100. Ο οικονομικός Τύπος ανέφερε ότι κατά την έκδοση των εταιρικών “sukuk” από τον όμιλο Talaat Moustafa η προσφορά έχει υπερκαλυφθεί κατά 2,5 φορές από τη ζήτηση, με τρεις κρατικές τράπεζες να αντιστοιχούν στο 97,25% της εν λόγω ζήτησης.

Περίπου EGP92 δισ. οι τοποθετήσεις σε νέο προϊόν προθεσμιακών καταθέσεων

Όπως ανέφερε στις 26 Απριλίου ο εγχώριος οικονομικός Τύπος, οι δύο μεγαλύτερες κρατικές τράπεζες, National Bank of Egypt και Banque Misr είχαν διαθέσει κατά τις τέσσερις πρώτες εβδομάδες λανσαρίσματός του στην αγορά, νέο προϊόν προθεσμιακών καταθέσεων σε λίρες, διάρκειας ενός έτους, με σταθερό επιτόκιο 15%, συνολικής αξίας EGP92 δισ. Πιο αναλυτικά, η National Bank of Egypt είχε προσελκύσει τοποθετήσεις σε τέτοιους προθεσμιακούς λογαριασμούς ύψους EGP62 δισ. σε περίπου 340.000 πελάτες της, ενώ η Banque Misr είχε προσελκύσει τοποθετήσεις συνολικού ύψους EGP30 δισ. Σημειώνεται ότι στις 22 Μαρτίου, οι μεγαλύτερες εγχώριες τράπεζες προχώρησαν σε μέτρα προς αποθάρρυνση των πελατών τους από το να επενδύουν σε προθεσμιακές καταθέσεις σε δολάρια, είτε μειώνοντας τις αποδόσεις αυτών, ή προσφέροντας οι ίδιες νέα προϊόντα προθεσμιακών καταθέσεων σε εγχώριο νόμισμα με ευνοϊκό επιτόκιο, σε μία προσπάθεια αποτροπής της τάσης «δολλαριοποίησης» της οικονομίας.

Όπως εξάλλου σημείωσε ο οικονομικός Τύπος, οι δύο ανωτέρω μεγαλύτερες αιγυπτιακές κρατικές τράπεζες έχουν υποβάλει αιτήματα στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης & Ανάπτυξης (EBRD) προκειμένου να λάβουν από αυτήν ενισχύσεις των επιπέδων ρευστότητας τους κατά €100 εκατ. εκάστη, στο πλαίσιο του πακέτου – ύψους €1 δισ.- άμεσης χρηματοδοτικής βοήθειας προς επιχειρήσεις και τράπεζες στην Αίγυπτο και άλλες χώρες οι οποίες έχουν επηρεαστεί από τις επιπτώσεις της διεθνούς πανδημίας κορωνοϊού.

Αξιολογή αύξηση των καθαρών κερδών των αιγυπτιακών τραπεζών το 2019

Σύμφωνα με πρόσφατη έκθεση της Κεντρικής Τράπεζας Αιγύπτου (CBE), τα καθαρά κέρδη των τραπεζών που λειτουργούν στην Αίγυπτο αυξήθηκαν στη διάρκεια του 2019 κατά 18% έναντι του 2018, ανερχόμενα σε EGP83,18 δισ. στο τέλος του 2019. Τα έσοδα των αιγυ-

πτικτών τραπεζών ανέρχονταν στο τέλος του 2019 σε EGP154,95 δισ., αυξημένα κατά 17,5% έναντι του 2018 (EGP131,9 δισ.). Κατά τα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας, τα συνολικά καθαρά κέρδη των πέντε μεγαλύτερων τραπεζών που λειτουργούν στην Αίγυπτο ανήλθαν το 2019 σε EGP41,67 δισ., αντιπροσωπεύοντας το 50,1% των συνολικών καθαρών κερδών του κλάδου. Αντίστοιχα, οι δέκα μεγαλύτερες εγχώριες τράπεζες συγκέντρωσαν το 2019 ποσοστό 70,7% των συνολικών καθαρών κερδών του κλάδου, πραγματοποιώντας καθαρά κέρδη EGP58,79 δισ. Σημειώνεται ότι οι οκτώ μεγαλύτεροι τραπεζικοί όμιλοι που δραστηριοποιούνται στην Αίγυπτο είναι οι National Bank of Egypt (NBE), Banque Misr, Commercial International Bank (CIB), Banque du Caire, QNB Alahli, Credit Agricole Egypt, Faisal Islamic Bank of Egypt και Housing & Development Bank.

Η Κεντρική Τράπεζα χαλαρώνει τα όρια ημερήσιων τραπεζικών αναλήψεων λόγω Ραμαζανιού

Σύμφωνα με σχετική ανακοίνωσή της στις 22/4, η αιγυπτιακή Κεντρική Τράπεζα χαλάρωσε προσωρινά τα όρια ημερήσιων αναλήψεων για ιδιώτες κατά την περίοδο του ιερού μήνα του Ραμαζανιού. Συγκεκριμένα, το ημερήσιο όριο για αναλήψεις από αυτόματα τραπεζικά μηχανήματα (ATM) θα ανέρχεται σε EGP20.000, ενώ για αναλήψεις από τα ταμεία τραπεζικών καταστημάτων, το ημερήσιο όριο θα ανέρχεται σε EGP50.000, έναντι ανώτατων ημερήσιων ορίων αναλήψεων ύψους EGP5.000 από ATM και EGP10.000 από τραπεζικά ταμεία, τα οποία είχαν καθοριστεί στο τέλος Μαρτίου, με σκοπό την παρεμπόδιση των υπερβολικών αναλήψεων μετρητών από τις τράπεζες.

Η αιγυπτιακή Commercial International Bank αποκτά πλειοψηφικό μερίδιο σε κενυατική τράπεζα

Σύμφωνα σχετική ανακοίνωση της Κεντρικής Τράπεζας της Κένυας στις 24/4, η μεγαλύτερη αιγυπτιακή ιδιωτική τράπεζα Commercial International bank (CIB) εξαγόρασε πλειοψηφικό μερίδιο συμμετοχής, της τάξεως του 51%, στο κεφάλαιο της κενυατικής τράπεζας Mayfair Bank, η οποία είναι η τέταρτη μικρότερη τράπεζα της Κένυας, κατέχοντας μερίδιο μόλις 0,17% της αγοράς και διαθέτοντας 5 υποκαταστήματα, επικεντρώνει ωστόσο τις δραστηριότητές της σε εύπορους ιδιώτες πελάτες καθώς και επιχειρήσεις. Σύμφωνα με την Κεντρική Τράπεζα της Κένυας, «η στρατηγική της αιγυπτιακής CIB θα εστιάσει κυρίως στην ενίσχυση της δυναμικότητας της Mayfair Bank και στην ανάπτυξη εντατικής συνεργασίας μεταξύ των δύο τραπεζών στον τομέα των εμπορικών χρηματοδοτήσεων, για συναλλαγές τόσο μεταξύ Αιγύπτου και Κένυας, όσο και με άλλες χώρες της ευρύτερης περιοχής», ενώ παράλληλα, «η κενυατική τράπεζα αναμένεται να επωφεληθεί από την τεχνογνωσία, τους πόρους και τις υποδομές της μεγάλης αιγυπτιακής τράπεζας». Όπως ανέφεραν αιγυπτιακά οικονομικά δημοσιεύματα, στο πλαίσιο της συμφωνίας απόκτησης πλειοψηφικής συμμετοχής, η CIB ενέχυσε κεφάλαια ύψους \$35,3 εκατ. στην κενυατική τράπεζα, με αποτέλεσμα την αύξηση της δυναμικότητας και της κεφαλαιακής επάρκειας της τελευταίας.

Ανθεκτική η ισοτιμία της αιγυπτιακής λίρας έναντι του δολλαρίου και του ευρώ

Ορισμένα διεθνή ειδησεογραφικά πρακτορεία ασχολήθηκαν στο τέλος Απριλίου με την ανθεκτικότητα της ισοτιμίας της αιγυπτιακής λίρας έναντι του δολλαρίου και των υπολοίπων ισχυρών διεθνών νομισμάτων, παρά την οικονομική κρίση που έχει πλήξει την Αίγυπτο, όπως και τον υπόλοιπο κόσμο, εξαιτίας της πανδημίας κορωνοϊού. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις διεθνών αναλυτών, η αιγυπτιακή λίρα είναι ακόμη ανατιμημένη έναντι του δολλαρίου κατά 2% από τις αρχές του τρέχοντος έτους, με την ισοτιμία της προς τα ισχυρά νομίσματα να φαίνεται πως είναι αρκετά ανθεκτική, παρά τις πιέσεις που δέχεται από τη μείωση των τουριστικών εισπράξεων και των εισερχόμενων μεταναστευτικών εμβασμάτων. Σύμφωνα με τις ανωτέρω εκτιμήσεις, η αιγυπτιακή λίρα είναι μέχρι τώρα από τα ελάχιστα εθνικά νομίσματα αναδυόμενων οικονομιών που έχουν διατηρήσει τη θέση τους έναντι των ισχυρών νομισμάτων. Σημειώνεται ότι στις 29/4, η ισοτιμία της λίρας προς το δολλάριο ανερχόταν σε 15,7 λίρες ανά δολλάριο (τιμή αγοράς), έναντι 15,48 λιρών ανά δολλάριο στις 23/2 και 15,97 λιρών ανά δολλάριο στις αρχές Ιανουαρίου τρέχοντος έτους, ενώ η ισοτιμία της προς το ευρώ ανερχόταν σε 17,02 λίρες ανά ευρώ (τιμή αγοράς), έναντι 17,86 λιρών ανά ευρώ στις αρχές του τρέχοντος έτους και 16,73 λιρών ανά ευρώ στις 20/2.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΑ ΝΕΑ

Επιτάχυνση ρυθμών καταβολής εξαγωγικών επιδοτήσεων στις επιχειρήσεις IT

Όπως ανέφερε στο τέλος Απριλίου ο οικονομικός Τύπος, η αιγυπτιακή κρατική Υπηρεσία Ανάπτυξης της Τεχνολογίας Πληροφορικής (ITIDA) ξεκίνησε στις 16/4 την υλοποίηση των τελικών διαδικασιών για την ταχεία καταβολή κονδυλίων άνω των EGP5 εκατ. σε 25 εγχώριες μικρομεσαίες επιχειρήσεις και μικροεπιχειρήσεις του κλάδου τεχνολογίας πληροφορικής έναντι οφειλόμενων από το κράτος εξαγωγικών επιδοτήσεων έτους 2018. Σημειώνεται ότι η ITIDA διαθέτει δικό της πρόγραμμα εξαγωγικών επιδοτήσεων, την παροχή αποζημιώσεων μέσω του οποίου αποφάσισε να επιταχύνει με σκοπό τη στήριξη των εγχώριων επιχειρήσεων του κλάδου τεχνολογίας πληροφορικής ώστε να ξεπεράσουν τις αρνητικές επιπτώσεις που έχει προκαλέσει η διεθνής πανδημία κορωνοϊού. Σύμφωνα με την ITIDA, προτεραιότητα θα δοθεί σε 69 μικρές επιχειρήσεις του κλάδου, ενώ στη συνέχεια θα αποζημιωθούν κατά σειρά οι μεσαίου και οι μεγάλοι μεγέθους επιχειρήσεις. Από τις αποζημιώσεις στο πλαίσιο του εν λόγω προγράμματος αναμένεται να επωφεληθούν συνολικά 111 αιγυπτιακές επιχειρήσεις του κλάδου τεχνολογίας πληροφορικής. Το εν λόγω πρόγραμμα εξαγωγικών επιδοτήσεων της ITIDA εγκαινιάστηκε το έτος 2010, ενώ έκτοτε η Υπηρεσία έχει παράσχει κονδύλια επιδοτήσεων συνολικού ύψους EGP350 εκατ., σε 185 επιχειρήσεις.

Η STC αναβάλλει τις συνομιλίες για την εξαγορά της Vodafone Egypt

Ο διεθνής οικονομικός Τύπος ανέφερε τις πρώτες ημέρες του Απριλίου ότι ο σαουδαραβικός τηλεπικοινωνιακός πάροχος Saudi Telecom (STC) έχει αναβάλει –εξαιτίας της διεθνούς πανδημίας κορωνοϊού– τις συνομιλίες που διεξάγει με τραπεζικούς ομίλους προκειμένου να αντλήσει δανειακή χρηματοδότηση με σκοπό την υλοποίηση της σκοπούμενης εξαγοράς μεριδίου 55% που κατέχει ο βρετανικός όμιλος Vodafone στην αιγυπτιακή θυγατρική του, Vodafone Egypt, έναντι τιμήματος πλησίον των \$2,4 δισ. Θυμίζουμε ότι στο τέλος Ιανουαρίου τρέχοντος έτους, η STC είχε υπογράψει με τη Vodafone σχετική μη δεσμευτική συμφωνία για την ως άνω εξαγορά. Πάντως, όπως διευκρίνισαν τα σχετικά δημοσιεύματα, η αναβολή των συνομιλιών με τις τράπεζες δεν σημαίνει ότι η διαδικασία εξαγοράς έχει «παγώσει» επ’ αόριστον, καθώς ο σαουδαραβικός όμιλος προτίθεται, μόλις λήξει η παρούσα κρίση, να εξασφαλίσει δανειακή χρηματοδότηση της τάξεως άνω των \$2 δισ. για να προχωρήσει στην εξαγορά της Vodafone Egypt.

Όπως ανέφερε ο οικονομικός Τύπος, στις 13/4 η Saudi Telecom ανακοίνωσε την παράταση της ισχύος της μη δεσμευτικής της συμφωνίας με τη Vodafone για ακόμη 90 ημέρες, «εξαιτίας των αντικειμενικών δυσκολιών, κυρίως μετακινήσεων, που έχει δημιουργήσει η πανδημία κορωνοϊού και οι οποίες δυσχεραίνουν την ολοκλήρωση των διαδικασιών που σχετίζονται με την εξαγορά».

Πρόγραμμα της MSMEDA για δανειακή χρηματοδότηση μικρών επιχειρήσεων

Η –παγόμενη στο Υπουργείο Εμπορίου & Βιομηχανίας– αιγυπτιακή Υπηρεσία Ανάπτυξης Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (MSMEDA) ανακοίνωσε στις αρχές Απριλίου την εκκίνηση έκτακτου προγράμματος δανειακών χρηματοδοτήσεων προς μικρές επιχειρήσεις, προκειμένου να αντεπεξέλθουν στις δυσκολίες της παρούσας, δυσμενούς οικονομικής συγκυρίας. Σύμφωνα με σχετικές δηλώσεις της αρμόδιας Υπουργού Εμπορίου & Βιομηχανίας, προτεραιότητα πρόκειται να δοθεί σε μικρές βιομηχανικές επιχειρήσεις και επιχειρήσεις εντάσεως εργασίας, προκειμένου να αιτηθούν τη χορήγηση σε αυτές βραχυπρόθεσμων, χαμηλότοκων δανείων μονοετούς διάρκειας, αξίας έως EGP1 εκατ., με σκοπό την εξασφάλιση άμεσης ρευστότητας για κάλυψη των λειτουργικών τους δαπανών έως ότου λήξει η παρούσα κρίση.

Έξι Αιγύπτιοι μεγιστάνες μεταξύ των 21 πλουσιότερων Αράβων το 2020

Σε πρόσφατη κατάταξη πλουσιότερων Αράβων επιχειρηματιών για το 2020 της γνωστής διεθνούς έκδοσης Forbes, έξι Αιγύπτιοι μεγιστάνες συμπεριλαμβάνονται μεταξύ των 21 πλουσιότερων Αράβων. Συγκεκριμένα, την πρώτη θέση της σχετικής κατάταξης της Forbes κατέλαβε ο Nassef Sawiris, ενώ ακολούθησαν στην τέταρτη θέση ο Mohamed Mansour, στην έκτη ο Naguib Sawiris, στην έβδομη και τη 13^η θέση οι αδερφοί Yasseen και Youssef Mansour, αντίστοιχα, και στη 15^η θέση ο Mohamed Al Fayed.

Συμφωνία Αιγύπτου-Ιταλίας για χρηματοδοτήσεις τεχνολογικών σχολών

Όπως ανέφερε πρόσφατα ο οικονομικός Τύπος, οι Αιγύπτιοι Υπουργοί Διεθνούς Συνεργασίας κα Al Mashat και Παιδείας κ. Shawky υπέγραψαν συμφωνία με τον Πρέσβη της Ιταλίας στο Κάιρο, κ. Cantini, για την παροχή – από την ιταλική κυβέρνηση- χρηματοδοτήσεων ύψους EGP40,8 εκατ. (περίπου \$2,5 εκατ.) για την ενίσχυση προγράμματος ανάπτυξης σχολών εφαρμοσμένης τεχνολογίας της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στη χώρα. Το εν λόγω πρόγραμμα στοχεύει στην αναβάθμιση της βαθμίδας της τεχνικής εκπαίδευσης στην Αίγυπτο, θέτοντας σε λειτουργία δίκτυο σχολών εφαρμοσμένης τεχνολογίας με σκοπό την «παραγωγή» καλά καταρτισμένων τεχνιτών που θα μπορούν να απασχοληθούν σε διάφορους τομείς της οικονομικής δραστηριότητας. Το πρόγραμμα έχει στόχο να παράσχει τεχνική εκπαίδευση σε περίπου 130.000 σπουδαστές και κατάρτιση σε περίπου 3.000 εκπαιδευτές και διοικητικούς υπαλλήλους έως το έτος 2030. Σύμφωνα με τον οικονομικό Τύπο, το αιγυπτιακό κράτος έχει ήδη συστήσει 11 τέτοιες τεχνολογικές σχολές στους κλάδους βιομηχανίας, γεωργίας, εμπορίου και υπηρεσιών φιλοξενίας σε διαφορετικές διοικητικές περιφέρειες της χώρας, από την εποχή εκκίνησης του ανωτέρω προγράμματος, το ακαδημαϊκό έτος 2018/19. Όπως ανέφεραν τα σχετικά δημοσιεύματα, η ανωτέρω συμφωνία τίθεται υπό την «ομπρέλα» του ιταλο-αιγυπτιακού προγράμματος αναπτυξιακών δανειακών χρηματοδοτήσεων (“debt for development swap agreement”), συνολικού ύψους €300-350 εκατ.

Η Αίγυπτος σημαντικός κόμβος νεοφυών επιχειρήσεων υψηλής τεχνολογίας στη ζώνη Μ. Ανατολής & Β. Αφρικής

Σύμφωνα με πρόσφατη έκθεση της διεθνούς πλατφόρμας διασύνδεσης νεοφυών επιχειρήσεων με επενδυτές “venture capital” με έδρα το Ντουμπάι, Magnitt, το επιχειρηματικό περιβάλλον που προσφέρει η Αίγυπτος για νεοφυείς επιχειρήσεις είναι από τα καλύτερα στην ευρύτερη ζώνη Μ. Ανατολής & Β. Αφρικής (MENA). Κατά τη Magnitt, η Αίγυπτος διατήρησε κατά το πρώτο τρίμηνο του 2020 την πρωτιά μεταξύ των χωρών MENA όσον αφορά τον αριθμό συμφωνιών χρηματοδότησης τεχνολογικών startups, αντιπροσωπεύοντας ποσοστό 37% του συνόλου σε επίπεδο Μ. Ανατολής & Β. Αφρικής. Η έκθεση της Magnitt επισημαίνει ως ισχυρά πλεονεκτήματα που απολαμβάνει η Αίγυπτος στον τομέα των νεοφυών επιχειρήσεων, το εξαιρετικά μεγάλο μέγεθος της αγοράς της και το υψηλό επίπεδο της στήριξης που παρέχει το κράτος στη νεοφυή επιχειρηματικότητα. Η έκθεση υπογράμμισε επίσης την προσέλκυση αξιόλογου επενδυτικού ενδιαφέροντος από το εξωτερικό για τοποθετήσεις σε αιγυπτιακές startups στη διάρκεια του 2019, υποστηρίζοντας ότι οι περισσότερες από τις 52 συνολικά επενδυτικές οντότητες (επενδυτικά ταμεία, εταιρείες κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου κλπ.) που σύναψαν χρηματοδοτικές συμφωνίες με νεοφυείς επιχειρήσεις στην Αίγυπτο, προέρχονταν από το εξωτερικό.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

Ο Πρόεδρος Al Sisi ανακοινώνει την αναβολή ολοκλήρωσης μεγάλων έργων

Στις αρχές Απριλίου, ο Πρόεδρος της Αιγύπτου κ. Al Sisi ανακοίνωσε την αναβολή έως το 2021 των στόχων ολοκλήρωσης μεγάλων αναπτυξιακών κατασκευαστικών έργων που είχαν αρχικά οριστεί για φέτος, εξαιτίας της αρνητικής συγκυρίας που έχει δημιουργηθεί λόγω της διεθνούς πανδημίας κορωνοϊού. Μεταξύ των έργων στρατηγικού χαρακτήρα, η ολοκλήρωση των οποίων αναβλήθηκε, συμπεριλαμβάνονται η έναρξη της διαδικασίας μεταστέγασης των κρατικών υπηρεσιών στη νέα διοικητική πρωτεύουσα, καθώς και η έναρξη λειτουργίας του νέου μεγάλου αρχαιολογικού μουσείου του Καΐρου (“Grand Egyptian Museum”), που είχε αρχικά προγραμματιστεί να υλοποιηθούν η μεν πρώτη τον προσεχή Ιούνιο, η δε δεύτερη λίγο αργότερα, πιθανότατα εντός του καλοκαιριού.

Συνενοήσεις κράτους με κατασκευαστικές εταιρείες για συνέχιση των έργων

Σε συνέχεια συνενοήσεων στις αρχές Απριλίου με τον Υπουργό Οικιστικής Ανάπτυξης κ. El Gazzar, οι εγχώριες κατασκευαστικές εταιρείες, αρκετές από τις οποίες λειτουργούσαν το τελευταίο διάστημα με διαλείψεις εξαιτίας της επιδημίας κορωνοϊού, συμφώνησαν να συνεχίσουν κανονικά τις εργασίες τους σε διάφορα έργα ανά την επικράτεια της χώρας, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στα κατασκευαστικά έργα της νέας διοικητικής πρωτεύουσας και της νέας πόλης του Ελ Αλαμίν. Επιπλέον, οι εκπρόσωποι των κατασκευαστικών εταιρειών συμφώνησαν με τον κ. El Gazzar την εντατικοποίηση και αυστηροποίηση των προληπτικών μέτρων που λαμβάνουν για προστασία των εργαζομένων από τον κορωνοϊό, ενώ συμφωνήθηκε επίσης η επί τόπου παρουσία εκπροσώπου του Υπουργείου Υγείας σε όλα τα μεγάλα εργοτάξια ανά τη χώρα.

Πάντως, όπως ανέφεραν πηγές της κλαδικής ομοσπονδίας κατασκευαστικών εταιρειών (Egyptian Federation for Construction & Building Contractors), αρκετοί εργάτες του κατασκευαστικού κλάδου εμφανίζονται απρόθυμοι να παράσχουν τις υπηρεσίες τους στα εργοτάξια το τελευταίο διάστημα, προφανώς εξαιτίας της επιδημίας κορωνοϊού.

Η κυβέρνηση υποσχέθηκε εξάλλου στους εγχώριους εργολάβους ότι θα επισπεύσει την καταβολή κρατικών οφειλών προς αυτούς, συνολικού ύψους EGP3,8 δισ., ώστε να συνεχιστούν με απρόσκοπτο ρυθμό οι εργασίες στα διάφορα κατασκευαστικά projects ανά τη χώρα. Οικονομικά δημοσιεύματα ανέφεραν ότι ήδη έχει καταβληθεί στις κατασκευαστικές εταιρείες μία πρώτη δόση έναντι των προαναφερόμενων οφειλών, ενώ αναμενόταν η πληρωμή μίας δεύτερης δόσης πριν τα μέσα Απριλίου. Επιπλέον, σύμφωνα με δηλώσεις του Υπουργού Οικιστικής Ανάπτυξης κ. El Gazzar στα μέσα Απριλίου, το αιγυπτιακό κράτος έχει καταβάλει συνολικά στις εγχώριες κατασκευαστικές εταιρείες και τους προμηθευτές δομικών υλικών αποζημιώσεις ύψους EGP14,47 δισ. έναντι των ζημιών που έχουν υποστεί εξαιτίας του προγράμματος οικονομικών μεταρρυθμίσεων που έχει ακολουθήσει η κυβέρνηση, με ιδιαίτερα εντατικούς ρυθμούς από το

τέλος του 2016. Κατά τον κ. El Gazzar, το ως άνω ποσόν αποτελεί το 83,6% των συνολικών αποζημιώσεων – ύψους EGP17,31 δισ.- που όφειλε το κράτος στις εταιρείες του κατασκευαστικού κλάδου, από το Μάιο 2018 έως το Δεκέμβριο 2019.

Ο Πρόεδρος Al Sisi εγκαινιάζει νέα μεγάλα κατασκευαστικά έργα ανατολικά της Διώρυγας Σουέζ

Όπως ανέφερε ο εγχώριος Τύπος, στις 22/4, εν όψει των εορτασμών για την εθνική επέτειο της απελευθέρωσης του Σινά (στις 25/4), ο Αιγύπτιος Πρόεδρος κ. Al Sisi εγκαινίασε σειρά νέων, εθνικού χαρακτήρα, κατασκευαστικών έργων, στην περιοχή ανατολικά της Διώρυγας Σουέζ. Πιο συγκεκριμένα, ο κ. Al Sisi εγκαινίασε κατ' αρχάς τη δεύτερη υποθαλάσσια σήραγγα “Ahmed Hamdi II” που συνδέει τη Χερσόνησο Σινά με την πόλη του Σουέζ, οι εργασίες κατασκευής της οποίας είχαν ξεκινήσει προ τετραετίας και εκτελέστηκαν στο μεγαλύτερο μέρος τους από τον όμιλο Petrojet, καθώς επίσης μεγάλη μονάδα κατεργασίας και ανακύκλωσης αγροτικών λυμάτων που κατασκεύασε κοινοπραξία του πολυεθνικού ομίλου Metito και του μεγάλου αιγυπτιακού κατασκευαστικού ομίλου Hassan Allam, επενδυτικού κόστους \$100 εκατ., στην περιοχή Al Mahsama. Σε χαιρετισμό που απηύθυνε, ο Αιγύπτιος Πρόεδρος αναφέρθηκε στα αναπτυξιακά έργα, εθνικής σημασίας, που υλοποιεί η κυβέρνηση στη Χερσόνησο Σινά, συνολικού επενδυτικού κόστους EGP600 δισ. (\$38,2 δισ. σε τρέχουσες ισοτιμίες), το μεγαλύτερο μέρος των οποίων εκτελείται υπό την ευθύνη των τεχνικών υπηρεσιών του αιγυπτιακού Στρατού.

ΕΝΕΡΓΕΙΑ

Ξεκίνησε η λειτουργία της ηλεκτρικής διασύνδεσης Αιγύπτου-Σουδάν

Όπως ανέφεραν εγχώρια αλλά και διεθνή μέσα ενημέρωσης, ξεκίνησε στις αρχές Απριλίου η λειτουργία της πρώτης φάσης της σύνδεσης των ηλεκτρικών δικτύων Αιγύπτου και Σουδάν, τροφοδοτώντας το σουδανικό δίκτυο με ρεύμα τάσεως 220 KV. Η έναρξη λειτουργίας της διασύνδεσης είχε αρχικά ανακοινωθεί πως θα ενεργοποιείτο στις αρχές του τρέχοντος έτους. Σύμφωνα με τα σχετικά δημοσιεύματα, η τρέχουσα μεταφορική δυναμικότητα της ηλεκτρικής διασύνδεσης ανέρχεται σε 70 MW, η οποία αναμένεται να αυξηθεί σύντομα σε 100 MW σε δεύτερη φάση, με στόχο να φθάσει επίπεδο ισχύος έως τα 300 MW ή και παραπάνω -όταν η σύνδεση φθάσει σε πλήρη δυναμικότητα- μετά την ολοκλήρωση της δεύτερης φάσης, η οποία περιλαμβάνει κυρίως την εγκατάσταση απαραίτητου εξοπλισμού στο σουδανικό δίκτυο. Σύμφωνα με το αιγυπτιακό Υπουργείο Ηλεκτρισμού, η νέα γραμμή που συνδέει τα ηλεκτρικά δίκτυα Αιγύπτου-Σουδάν κόστισε EGP509 εκατ. (\$32,5 εκατ. με βάση τρέχουσες ισοτιμίες) και διατρέχει 170 χλμ., εκ των οποίων τα 100 χλμ. στην Αίγυπτο. Η ενεργοποίηση της ηλεκτρικής διασύνδεσης Αιγύπτου-Σουδάν είχε συμφωνηθεί μεταξύ των κυβερνήσεων των δύο χωρών το 2018, θα μπορούσε δε να είχε λειτουργήσει αρκετά νωρίτερα, ωστόσο καθυστέρησε κυρίως λόγω της πολιτικής αναταραχής στο Σουδάν.

Η Αίγυπτος αναβάλλει την ολοκλήρωση του διαγωνισμού για το έργο ηλεκτρικής διασύνδεσης με Σ. Αραβία

Στις αρχές Απριλίου, ο εγχώριος οικονομικός Τύπος ανέφερε ότι η κρατική εταιρεία διανομής ηλεκτρικής ενέργειας (EETC) βρίσκεται σε διαδικασία χρονικής μετάθεσης, πιθανότατα κατά 40 έως 60 ημέρες, της καταληκτικής προθεσμίας για την κατάθεση προσφορών στο πλαίσιο διαγωνισμού για την κατασκευή του μεγάλου έργου ηλεκτρικής διασύνδεσης της Αιγύπτου με τη Σ. Αραβία. Η εν λόγω αναβολή έχει αποφασιστεί, κατά τα σχετικά δημοσιεύματα, λόγω της επιδημίας κορωνοϊού. Στο τέλος Φεβρουαρίου, η EETC είχε προσκαλέσει 7 εταιρείες να συμμετάσχουν στο νέο διαγωνισμό για την εκτέλεση του ως άνω μεγάλου έργου, στις οποίες συγκαταλέγονται οι Elsewedy Electric (Αίγυπτος), State Grid Corporation of China (Κίνα), Kalpataru Power Transmission (Ινδία), Hyundai (Ν. Κορέα), NCC Power Projects (Ινδία), L&T Power (Ινδία) και KEC International (Ινδία). Τα σχετικά δημοσιεύματα ανέφεραν τότε ότι η EETC επρόκειτο να δεχθεί τις προσφορές των ανωτέρω εταιρειών εντός περιόδου διμήνου, με προοπτική οι συμβάσεις για την εκτέλεση του έργου να έχουν υπογραφεί έως το τέλος Μαΐου 2020. Επισημαίνεται ότι προηγούμενος διαγωνισμός για την εκτέλεση του έργου ηλεκτρικής διασύνδεσης με τη Σ. Αραβία είχε ακυρωθεί, διότι η υλοποίησή του εν λόγω επενδυτικού σχεδίου είχε τεθεί προσωρινά από σαουδαριαβική πλευρά σε αναμονή, δεδομένων των μεταβολών στο σχεδιασμό του που προκάλεσε ο προγραμματισμός του μεγάλου -διεθνούς εμβέλειας - αναπτυξιακού έργου “NEOM” (πρόκειται για μεγάλη βιομηχανική - επιχειρηματική ζώνη στον Κόλπο της Άκαμπα και πλησίον της Διώρυγας Σουέζ).

Η κυβέρνηση μειώνει ελαφρά τις τιμές διάθεσης των καυσίμων έως τον Ιούνιο

Στις 10 Απριλίου, η αρμόδια τεχνική επιτροπή που ασχολείται με τις τιμές των καυσίμων στο πλαίσιο του μηχανισμού αυτόματης τιμολόγησης και αναπροσαρμογής των τιμών των καυσίμων στην εσωτερική αγορά αποφάσισε να μειώσει ελαφρώς τις εγχώριες τιμές διάθεσης των καυσίμων όλων των κατηγοριών, έως το τέλος του προσεχούς Ιουνίου. Πάντως, η επιτροπή δεν προχώρησε σε δραστηκές μειώσεις των τιμών των καυσίμων, παρά την πρόσφατη έντονα πτωτική πορεία των διεθνών τιμών πετρελαίου, αιτιολογώντας την ως άνω απόφασή της με το σκεπτικό ότι το φαινόμενο της πτώσης των διεθνών πετρελαϊκών τιμών είναι προσωρινό. Έτσι, η τιμή της βενζίνης 95 οκτανίων ανέρχεται πλέον στις EGP8,50 ανά λίτρο (από EGP8,75 ανά λίτρο), η τιμή της βενζίνης 92 οκτανίων στις EGP7,50 ανά λίτρο (από EGP7,75 ανά λίτρο) και η τιμή της βενζίνης 80 οκτανίων στις EGP6,25 ανά λίτρο (από EGP6,50 ανά λίτρο), ενώ η τιμή του μαζούτ για βιομηχανικές χρήσεις καθορίστηκε σε EGP3.900 ανά τόνο (από 4.250 ανά τόνο). Οι εγχώριες τιμές διάθεσης όλων των υπολοίπων πετρελαϊκών προϊόντων διατηρήθηκαν σταθερές. Σύμφωνα με την αιτιολόγηση της επιτροπής, «η απόφαση για μείωση των εγχώριων τιμών διάθεσης των καυσίμων ελήφθη με βάση τις άνευ προηγουμένου συνθήκες που επικρατούν στις διεθνείς αγορές πετρελαίου, καθώς και τον οικονομικό αντί-

κτυπο της διεθνούς πανδημίας κορωνοϊού σε τοπικό, αλλά και παγκόσμιο επίπεδο».

Δοκιμαστική έναρξη λειτουργίας νέας ηλιακής μονάδας στο Kom Ombo του Ασουάν

Στις αρχές Απριλίου, η αιγυπτιακή Αρχή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (NREA) ανακοίνωσε τη δοκιμαστική έναρξη λειτουργίας νέας φωτοβολταϊκής μονάδας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, παραγωγικής ισχύος 26 MW, στην περιοχή Kom Ombo του Ασουάν, στην Άνω Αίγυπτο, επενδυτικού κόστους EGP350 εκατ. (\$22,3 εκατ. με βάση τρέχουσες ισοτιμίες). Θυμίζουμε ότι η NREA είχε υπογράψει το 2018 σύμβαση αξίας €20 εκατ. με το μεγάλο ισπανικό ενεργειακό όμιλο TSK, για την κατασκευή της ως άνω ηλιακής μονάδας. Σημειώνεται ότι το έργο χρηματοδοτήθηκε από τη γαλλική υπηρεσία αναπτυξιακής συνεργασίας (AFD), μέσω δανείου με ευνοϊκούς όρους προς την Αίγυπτο, ύψους €40 εκατ., το οποίο χρηματοδοτεί επίσης άλλα projects ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στη χώρα.

Αιγυπτιο-εμιρατινή επενδυτική συνεργασία στην Αφρική

Σύμφωνα με οικονομικά δημοσιεύματα τέλους Απριλίου, οι όμιλοι ανανεώσιμων πηγών ενέργειας Infinity Energy (Αίγυπτος) και Masdar (HAE) σχεδιάζουν να επενδύσουν από κοινού κεφάλαια συνολικού ύψους \$750 εκατ. σε υλοποίηση ενεργειακών έργων από καθαρές και ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, τόσο στην Αίγυπτο, όσο και σε άλλες αφρικανικές χώρες. Σημειώνεται ότι οι δύο όμιλοι έχουν συστήσει κοινοπραξία στις αρχές του τρέχοντος έτους με την επωνυμία Infinity Power, ενώ από τον Ιανουάριο στο κεφάλαιο της αιγυπτιακής Infinity Energy μετέχει κατά 20% και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης & Ανάπτυξης (EBRD), επενδύοντας κεφάλαια ύψους \$60 εκατ., με σκοπό την υλοποίηση projects ανάπτυξης ανανεώσιμων πηγών, διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και δημιουργίας σταθμών ανεφοδιασμού ηλεκτροκίνητων οχημάτων.

Δημοσιεύματα περί σύνδεσης μεγάλου αιολικού πάρκου στον κόλπο Σουέζ με το δίκτυο

Στα μέσα Απριλίου, ο εγχώριος κλαδικός Τύπος αναφέρθηκε σε πρόσφατη σύνδεση μεγάλου αιολικού πάρκου στην περιοχή του κόλπου Σουέζ με το εθνικό ηλεκτρικό δίκτυο. Τα σχετικά δημοσιεύματα, που επικαλούνται πηγές του αιγυπτιακού Υπουργείου Ηλεκτρισμού, αναφέρονται –χωρίς ωστόσο να διαθέτουν επιβεβαιωμένες πληροφορίες– σε –κατά πάσα πιθανότητα– έναρξη λειτουργίας, με τη μέθοδο “Build – Own – Operate” (BOO), του πάρκου παραγωγής αιολικής ενέργειας στην περιοχή West Bakr στον κόλπο Σουέζ, δυναμικότητας 250 MW και επενδυτικού κόστους \$350 εκατ., που αναμενόταν να ολοκληρωθεί το 2021, το οποίο διαχειρίζεται ο -εδρεύων στο Άμστερνταμ- διεθνής επενδυτικός όμιλος σε ενεργειακά έργα στην Αφρική, Lekela Power.

Επιπλέον, ο κλαδικός Τύπος αναφέρθηκε σε δηλώσεις υψηλόβαθμου στελέχους του Υπουργείου Ηλεκτρισμού σχετικά με επικείμενη –το έτος 2021- λήξη λειτουργίας του επί εικοσαετία λειτουργούντος μικρού αιολικού πάρκου στην περιοχή Zafarana, επίσης στον κόλπο Σουέζ, το

οποίο διαθέτει παραγωγική ισχύ της τάξεως των 550 MW. Σημειώνεται ότι το αιολικό πάρκο στη Zafarana είχε κατασκευαστεί σε οκτώ φάσεις, μεταξύ του 2000 και του 2010 και αποτελεί το δεύτερο μεγαλύτερο αιολικό πάρκο στην Ανατολική Αφρική, μετά το μεγάλο αιολικό πάρκο που είχε εγκαινιαστεί το καλοκαίρι 2018 στην περιοχή Gabal El-Zayt, στις ακτές της Ερυθράς Θάλασσας, που περιλαμβάνει 300 ανεμογεννήτριες συνολικής ισχύος 580 MW.

Η General Electric ολοκλήρωσε εγκατάσταση κέντρου ελέγχου στο ηλιακό πάρκο Benban

Όπως ανέφερε στα μέσα Απριλίου ο οικονομικός Τύπος, ο αμερικανικός όμιλος General Electric ολοκλήρωσε πρόσφατα την κατασκευή και εγκατάσταση κέντρου ελέγχου και παρακολούθησης των ενεργειακών εγκαταστάσεων στο νέο μεγάλο ηλιακό συγκρότημα του Benban, στην περιφέρεια του Ασουάν στην Άνω Αίγυπτο. Με την ευκαιρία, τα σχετικά δημοσιεύματα ανέφεραν ότι η επίσημη εγκαινίαση της λειτουργίας του εν λόγω ηλιακού συγκροτήματος, η οποία ήταν αρχικά προγραμματισμένη για τον Απρίλιο, έχει αναβληθεί με προοπτική να πραγματοποιηθεί στη διάρκεια του τρίτου τριμήνου τρέχοντος, εξαιτίας της επιδημίας κορωνοϊού.

Ο όμιλος Pharos Energy αποσύρει το ενδιαφέρον του για αιγυπτιακά κοιτάσματα της Shell

Όπως ανέφερε στα μέσα Απριλίου ο κλαδικός Τύπος, ο εδρεύων στο Λονδίνο ενεργειακός όμιλος Pharos Energy, ο οποίος είχε υποβάλει προσφορά μαζί με –μεταξύ άλλων- τον αμερικανικό πετρελαϊκό όμιλο Apache, το βρετανικό Cairn Energy, καθώς και τους εδρεύοντες στην Αίγυπτο ομίλους Apex International Energy και Cheiron, για την εξαγορά των χερσαίων κοιτασμάτων πετρελαίου και φυσικού αερίου της Royal Dutch Shell στην Αίγυπτο, απέσυρε τελικά το ενδιαφέρον του, εξαιτίας της πρόσφατης «κατάρρευσης» των διεθνών τιμών του πετρελαίου. Κατά τα σχετικά δημοσιεύματα, η Pharos Energy μετείχε στη σχετική δημοπρασία για την αγορά των χερσαίων κοιτασμάτων της Shell σε κοινοπραξία με τους ομίλους Cheiron και Cairn Energy. Σύμφωνα εξάλλου με κλαδικές πηγές, θεωρείται περίπου βέβαιο ότι οι λοιπές εταιρείες που έχουν υποβάλει προσφορές για την απόκτηση των εν λόγω κοιτασμάτων της Shell, πρόκειται να αναθεωρήσουν προς τα κάτω τις αξίες των προσφορών τους, δεδομένης της δραματικής πτώσης των τιμών του πετρελαίου.

Θυμίζουμε ότι ο όμιλος Shell έχει εξαγγείλει από τον Οκτώβριο 2019 ότι προτίθεται να πωλήσει τα δικαιώματα που διαθέτει για έρευνα και αξιοποίηση κοιτασμάτων στη Δυτική Έρημο, με σκοπό να επικεντρωθεί στην επέκταση της δραστηριότητάς του ανάπτυξης υπεράκτιων κοιτασμάτων φυσικού αερίου στην Αίγυπτο. Σημειωτέον ότι η Shell διαθέτει σήμερα μερίδια σε 19 συμβάσεις ανάπτυξης κοιτασμάτων πετρελαίου & φυσικού αερίου στη Δυτική Έρημο. Ο όμιλος Shell έχει αναθέσει την πώληση των ως άνω μεριδίων στη διεθνή επενδυτική τράπεζα Citigroup, προσδοκώντας να αντλήσει έσοδα συνολικού ύψους περίπου \$1 δισ.

Η Αίγυπτος ανακοίνωσε την έναρξη παραγωγής από δύο νέα φρέατα στη Μεσόγειο

Στο τέλος Απριλίου, το αιγυπτιακό Υπουργείο Πετρελαίου ανακοίνωσε ότι έχει ξεκινήσει η παραγωγή φυσικού αερίου από δύο νέα φρέατα, σε βαθιά ύδατα υπεράκτιων κοιτασμάτων στις μεσογειακές ακτές της χώρας, συνολικής ημερήσιας παραγωγικής δυναμικότητας 390 εκατ. κ.π. αερίου και 1.400 βαρελιών συμπυκνωμάτων αερίου. Σύμφωνα με το σχετικό ανακοινωθέν, το πρώτο φρέαρ βρίσκεται σε βάθος 5.300 μέτρων στην περιοχή του γιγαντιαίου υπεράκτιου κοιτάσματος Zohr (Zohr-17) και αποτελεί το 15^ο φρέαρ του εν λόγω κοιτάσματος που τίθεται σε λειτουργία, ενώ στην παρούσα φάση καταβάλλονται εντατικές προσπάθειες να φθάσει γρήγορα η παραγωγική του δυναμικότητα στο μέγιστο προσδοκώμενο επίπεδο των 250 εκατ. κ.π. ημερησίως.

Επιπλέον, ανακοινώθηκε ότι ο όμιλος Petrobel, που αποτελεί κοινοπραξία της ιταλικής ENI και της αιγυπτιακής κρατικής εταιρείας πετρελαίου (EGPC) έχει ξεκινήσει την παραγωγή από ένα ακόμη φρέαρ του κοιτάσματος Baltim South West (BSW-7), στο ανατολικό Δέλτα του Νείλου, το οποίο διαθέτει μέγιστη δυναμικότητα 140 εκατ. κ.π. αερίου και 1.300 βαρελιών συμπυκνωμάτων ημερησίως. Κατά τα σχετικά κλαδικά δημοσιεύματα, η ημερήσια παραγωγή από το κοιτάσμα Baltim South West, που ανακαλύφθηκε από την ENI το έτος 2016, διαθέτει εκτιμώμενα αποθέματα 1 τρισ. κ.π. αερίου και η ανάπτυξη του ξεκίνησε με εντατικούς ρυθμούς στη διάρκεια του 2019, έφθασε πολύ γρήγορα το επίπεδο των 500 εκατ. κ.π. ημερησίως, αντλώντας μάλιστα φυσικό αέριο από τέσσερα μόλις φρέατα, αντί έξι που είχαν σχεδιαστεί αρχικά. Σημειώνεται ότι η ENI κατέχει –σε κοινοπραξία με την κρατική εταιρεία πετρελαίου, EGPC- το 50% των δικαιωμάτων της περιοχής παραχώρησης του νοτίου Baltim, ενώ το υπόλοιπο 50% κατέχει ο όμιλος British Petroleum (BP), τα δε φρέατα στο εν λόγω κοιτάσμα έχουν διανοιχθεί από την Petrobel.

Απομακρύνεται η προοπτική επανέναρξης λειτουργίας της μονάδας υδροποίησης της Δαμιέττης

Σύμφωνα με οικονομικά δημοσιεύματα τέλους Απριλίου, κατέπεσε τελικά η συμφωνία που είχε ανακοινωθεί στις αρχές Μαρτίου μεταξύ του ιταλικού ενεργειακού ομίλου ENI, του Ισπανού εταίρου της κοινοπραξίας Union Fenosa Gas – UFG που μετέχει στη διαχείριση της μονάδας υδροποίησης φυσικού αερίου της Δαμιέττης, Naturgy, και της αιγυπτιακής κυβέρνησης, με σκοπό την επίλυση των μεταξύ τους διαφορών και την επαναλειτουργία της μονάδας. Ως βασική αιτία για την κατάρρευση της εν λόγω συμφωνίας αναφέρθηκε από τον κλαδικό Τύπο η υπαναχώρηση του ισπανικού ομίλου Naturgy, ο οποίος ισχυρίστηκε ότι αρκετοί από τους όρους που είχαν τεθεί στη συμφωνία που ανακοινώθηκε το Μάρτιο δεν έχουν μέχρι τώρα τηρηθεί. Επιπλέον, ο κλαδικός Τύπος ανέφερε ότι σημαντικό ρόλο στην κατάρρευση της συμφωνίας έχουν διαδραματίσει και τα προβλήματα που έχει δημιουργήσει η διεθνής πανδημία κορωνοϊού και οι περιορισμοί που αυτή έχει επιβάλει στην ομαλή λειτουργία των επιχειρήσεων, που έχουν εμποδίσει έως τώρα την επανέναρξη της λειτουργίας της μονάδας της Δαμιέττης. Θυμίζουμε ότι η συμφωνία που ανακοινώθηκε τον περασμένο

Μάρτιο με την αιγυπτιακή κυβέρνηση προέβλεπε ότι η Naturgy θα εγκατέλειπε την κοινοπραξία Union Fenosa Gas, λαμβάνοντας αποζημιώσεις ύψους \$600 εκατ. έναντι των περιουσιακών στοιχείων της Union Fenosa εκτός Αιγύπτου, καθώς και του μεριδίου της στο κεφάλαιο της μονάδας υδροποίησης φυσικού αερίου της Δαμιέττης. Σημειώνεται ότι η Union Fenosa Gas κατέχει ως σήμερα μερίδιο 80% του ομίλου που διαχειρίζεται τη μονάδα της Δαμιέττης, SEGAS, ενώ το υπόλοιπο 20% κατέχουν οι αιγυπτιακοί κρατικοί όμιλοι φυσικού αερίου (EGAS) και πετρελαίου (EGPC). Το μερίδιο της Naturgy επρόκειτο να μεταβιβαστεί στους υπολοίπους μετόχους της μονάδας LNG της Δαμιέττης, με αποτέλεσμα, μετά την αποχώρηση της Naturgy, η ENI να κατέχει μερίδιο 50%, η EGAS 40% και η EGPC 10%.

Κατόπιν της υπαναχώρησης της Naturgy από την ανωτέρω συμφωνία, η επαναλειτουργία της μονάδας LNG της Δαμιέττης, η οποία παραμένει κλειστή από το τέλος του 2012 και αναμενόταν να ξεκινήσει έως τον Ιούνιο τρέχοντος έτους, αρχίζοντας μάλιστα τις εξαγωγές φυσικού αερίου εντός του 2020 από τον όμιλο ENI, μάλλον απομακρύνεται προς κάποιο αβέβαιο μελλοντικό χρονικό σημείο. Σημειώνεται ότι το αιγυπτιακό κράτος βρισκόταν από το 2014 σε δικαστική διαμάχη με τον ισπανικό όμιλο, ο οποίος είχε αξιώσει αποζημιώσεις ύψους \$8 δις. λόγω της διακοπής του εφοδιασμού της μονάδας της Δαμιέττης με φυσικό αέριο από το κράτος. Το διεθνές διαιτητικό δικαστήριο της Παγκόσμιας Τράπεζας (ICSID) είχε επιδικάσει το έτος 2018 αποζημίωση του ισπανικού ομίλου από το αιγυπτιακό κράτος με το ποσό των \$2,01 δις., μη συμπεριλαμβανομένων τόκων. Σύμφωνα με σχετικές αναφορές του εγχώριου οικονομικού Τύπου, η Naturgy κατά πάσα πιθανότητα εγείρει το ζήτημα της καταβολής σε αυτήν της επιδικασθείσας αποζημίωσης, κλαδικές πηγές αναφέρουν ωστόσο ότι ο ισπανικός όμιλος παραμένει ανοικτός σε φιλική διευθέτηση της διαφοράς με το αιγυπτιακό κράτος.

ΕΜΠΟΡΙΟ

Η Αίγυπτος μεταξύ 18 χωρών υπό αμερικανική έρευνα anti-dumping

Σύμφωνα με αναφορές διεθνών ειδησεογραφικών πρακτορείων, η Αίγυπτος συγκαταλέγεται μεταξύ 18 συνολικά χωρών, οι οποίες έχουν υποβληθεί σε έρευνα της αμερικανικής Διοίκησης για εφαρμογή πολιτικών dumping τιμών σε προϊόντα αλουμινίου τα οποία εξάγουν προς τις ΗΠΑ. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το διεθνές ειδησεογραφικό πρακτορείο Reuters, το αμερικανικό Υπουργείο Εμπορίου έχει ξεκινήσει σχετική έρευνα anti-dumping για 18 συνολικά χώρες, καθώς και παράλληλη έρευνα για αθέμιτες κρατικές ενισχύσεις στις εξαγωγές προϊόντων αλουμινίου από 4 μεταξύ των ανωτέρω χωρών. Τα σχετικά δημοσιεύματα δεν κατονομάζουν την Αίγυπτο, ωστόσο αναφέρονται στο γεγονός ότι αυτή περιλαμβάνεται σε κατάλογο 18 χωρών που κατηγορούνται για υιοθέτηση πρακτικών dumping στις εξαγωγές φύλλων αλουμινίου, στο πλαίσιο επίσημης καταγγελίας του κλαδικού συνδέσμου της αμερικανικής βιομηχανίας αλουμινίου.

Αιγυπτιο-βραζιλιανές συμφωνίες για εκατέρωθεν εξαγωγές αγροτικών προϊόντων

Όπως ανέφερε ο οικονομικός Τύπος στις αρχές Απριλίου, πολύ πρόσφατα η υπηρεσία καραντίνας του αιγυπτιακού Υπουργείου Γεωργίας ολοκλήρωσε με επιτυχία διαπραγματεύσεις με τις βραζιλιανές Αρχές, ώστε να μπορεί πλέον η Αίγυπτος να εξαγάγει εσπεριδοειδή στην εν λόγω χώρα της Λατινικής Αμερικής. Κατά τα σχετικά δημοσιεύματα, οι συνομιλίες των δύο πλευρών είχαν ξεκινήσει το Σεπτέμβριο 2019. Σύμφωνα με στοιχεία του αιγυπτιακού Υπουργείου Γεωργίας, οι συνολικές εξαγωγές της χώρας σε εσπεριδοειδή κατά τους πρώτους 11 μήνες του 2019 ανήλθαν σε 5,1 εκατ. τόνους.

Από την άλλη πλευρά, η υπηρεσία κτηνιατρικών ελέγχων του αιγυπτιακού Υπουργείου Γεωργίας ενέκρινε και διαπίστευσε πρόσφατα 42 Βραζιλιανούς εξαγωγείς κρέατος βοοειδών και πουλερικών, ώστε αυτοί να μπορούν να εξαγάγουν τα προϊόντα τους στην Αίγυπτο, έπειτα από 4 μήνες διαπραγματεύσεων. Επιπλέον, η ως άνω αιγυπτιακή υπηρεσία ανανέωσε τις διαπιστεύσεις 95 ακόμη εξαγωγέων τέτοιων προϊόντων, με σκοπό τη διεύρυνση του αριθμού προμηθευτών της χώρας σε κρέατα, ένεκα διάχυτων φόβων –σε παγκόσμιο επίπεδο- περί ενδεχόμενων ελλείψεων στην τροφοδοσία των χωρών με βασικά τρόφιμα. Σημειώνεται ότι η Αίγυπτος εξαρτάται σε σημαντικότατο βαθμό από τις εισαγωγές κυρίως βοείου κρέατος από τη Βραζιλία, καταλαμβάνοντας την τρίτη θέση μεταξύ των κορυφαίων παγκοσμίως εισαγωγέων βραζιλιανών κρεάτων βοοειδών το 2019.

Επιβολή από την Ε.Ε. δασμών anti-dumping πενταετούς διάρκειας σε αιγυπτιακά προϊόντα fiberglass

Στις αρχές Απριλίου, η Ε.Ε. επέβαλε δασμούς anti-dumping πενταετούς διάρκειας, της τάξεως του 20%, σε προϊόντα υφασμάτων από ίνες γυαλιού (“fiberglass”) τα οποία παράγονται στην Αίγυπτο και εξαγονται στις ευρωπαϊκές χώρες. Σύμφωνα με σχετικά δημοσιεύματα, οι εν λόγω δασμοί anti-dumping, που τέθηκαν σε ισχύ στις 7/4, ήλθαν ως αποτέλεσμα σχετικής έρευνας που είχε ξεκινήσει η Ευρ. Επιτροπή το Φεβρουάριο 2019. Όπως σημείωσαν σχετικά οικονομικά δημοσιεύματα, η Ε.Ε. επέβαλε ταυτόχρονα ακόμη υψηλότερους δασμούς anti-dumping, που φθάνουν έως και πλησίον του 100% σε αντίστοιχα προϊόντα κινεζικής προέλευσης. Επιπλέον, σημειώνεται ότι η Ε.Ε. διεξάγει παράλληλα δεύτερη έρευνα, περί αθέμιτων κρατικών ενισχύσεων, σχετικά με επιδοτήσεις, τόσο του κινεζικού όσο και του αιγυπτιακού κράτους, προς κατασκευαστές-εξαγωγείς προϊόντων ενισχύσεων από ίνες γυαλιού (“glass fiber reinforcements”), έχοντας ήδη επιβάλει, στη διάρκεια του Μαρτίου, προσωρινό δασμό ύψους 8,7%, ο οποίος είναι πιθανό να καταστεί πενταετούς διάρκειας από τον προσεχή Ιούλιο, οπότε αναμένεται να ολοκληρωθεί η σχετική έρευνα.

Επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω έρευνες της Ευρ. Επιτροπής τυροδοτήθηκαν από καταγγελίες ευρωπαϊκών βιομηχανιών του κλάδου γυαλιού, ότι ο κινεζικός όμιλος Jushi, ο οποίος απολαμβάνει κινεζικών κρατικών ενισχύσεων, έχει δημιουργήσει παραγωγικές εγκαταστάσεις στην Οικονομική Ζώνη Σουέζ από το έτος 2012 και τις έχει επεκτείνει από το έτος 2016, με στόχο να επωφεληθεί της συμφωνίας σύνδεσης Ε.Ε.-Αιγύπτου και να εξαγάγει τα

αιγυπτιακά προϊόντα του στην Ευρώπη σε τιμές πολύ χαμηλότερες εκείνων του ανταγωνισμού, έχει προκαλέσει «ουσιώδεις ζημιές» στον αντίστοιχο ευρωπαϊκό κλάδο, εξαιτίας του ότι επωφελείται και πρόσθετων εξαγωγικών κινήτρων που του χορηγούνται από το αιγυπτιακό κράτος, συγκεκριμένα δια της απαλλαγής του από την υποχρέωση καταβολής ΦΠΑ και δασμών στις εισαγωγές πρώτων υλών. Θυμίζουμε ότι, σύμφωνα με την οπτική των ευρωπαϊκών Αρχών, οι έρευνες anti-dumping και αθέμιτων κρατικών ενισχύσεων κατά κινεζικών ομίλων που παράγουν στην Αίγυπτο και εξαγουν στην Ε.Ε., κρίνεται εξαιρετικά σημαντική προκειμένου να αντιμετωπισθούν -για πρώτη φορά στα χρονικά- οι αθέμιτες κινεζικές πρακτικές παροχής κρατικών ενισχύσεων προς κινεζικών συμφερόντων εταιρείες που δραστηριοποιούνται εκτός κινεζικής επικράτειας.

Άνοδος των εγχώριων πωλήσεων οχημάτων το Φεβρουάριο 2020

Σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία του αιγυπτιακού συνδέσμου αυτοκινητοβιομηχανίας (Automotive Information Council-AMIC), οι εγχώριες πωλήσεις επιβατικών αυτοκινήτων εμφανίστηκαν στη διάρκεια του Φεβρουαρίου τρέχοντος έτους σημαντικά αυξημένες κατά 138% σε ετήσια βάση, ανερχόμενες στο επίπεδο των 16.602 μονάδων, έναντι 6.980 μονάδων το Φεβρουάριο 2019 και 8.747 μονάδων τον Ιανουάριο 2020.

Πάντως, η ως άνω εξαιρετική επίδοση της αιγυπτιακής αγοράς οχημάτων το Φεβρουάριο εκτιμάται πως αντιπροσωπεύει μία μικρής διάρκειας ανάκαμψη του κλάδου στις αρχές του τρέχοντος έτους, τάση η οποία αποκλείεται να συνεχιστεί, δεδομένων των εξαιρετικά καθοδικών πιέσεων που εκτιμάται πως θα ασκήσει στην αγορά η οικονομική κρίση που έχει προκληθεί από τη διεθνή πανδημία κορωνοϊού. Όπως ανέφεραν εγχώριες κλαδικές πηγές, οι Αιγύπτιοι διανομείς οχημάτων εκτιμούν ότι ήδη από το Μάρτιο 2020 οι εγχώριες πωλήσεις αυτοκινήτων έχουν καταγράψει κάθετη πτώση, εξαιτίας κυρίως της υιοθέτησης του μέτρου αναστολής της έκδοσης νέων αδειών οδήγησης από το αιγυπτιακό κράτος, ως μέσου για την αντιμετώπιση της επιδημίας κορωνοϊού. Επιπλέον, οι εκπρόσωποι του εγχώριου κλάδου οχημάτων θεωρούν ότι «κατά τους επόμενους μήνες η αγορά αυτοκινήτων θα καταρρεύσει, δεδομένου ότι ήδη οι πωλήσεις έχουν σχεδόν εκμηδενιστεί, ενώ και η επισκευαστική δραστηριότητα υπολείτουργεί, στο 40% της δυναμικότητάς της».

Η Αίγυπτος προσπαθεί να διπλασιάσει την αποθηκευτική της δυναμικότητα

Σύμφωνα με τον εγχώριο οικονομικό Τύπο, η αιγυπτιακή κυβέρνηση βρίσκεται σε προσπάθεια σχεδόν διπλασιασμού της αποθηκευτικής δυναμικότητας της χώρας σε βασικά αγαθά, προκειμένου να προετοιμαστεί για ενδεχόμενες διαταραχές στη διεθνή εφοδιαστική αλυσίδα στο εγγύς μέλλον, ως αποτέλεσμα της πανδημίας κορωνοϊού. Συγκεκριμένα, η κυβέρνηση υλοποιεί πρόγραμμα προϋπολογισμού EGP21 δις., το οποίο στοχεύει στην επέκταση της διαθέσιμης αποθηκευτικής χωρητικότητας για στρατηγικά αποθέματα βασικών αγαθών, προκειμένου να αυξήσει τις δυνατότητες εγχώριας αποθήκευσης αυτών ώστε να επαρκούν για 8-9 μήνες, αντί 4-6 μηνών που

αυτές επαρκούν σήμερα. Σύμφωνα με πρόσφατες σχετικές δηλώσεις του Υπουργού Προμηθειών κ. Meselhy, η κυβέρνηση πρόκειται να κατασκευάσει νέες αποθήκες για βασικά αγαθά σε επτά περιφέρειες της χώρας, ευρισκόμενη ήδη στην παρούσα φάση σε συνομιλίες με ξένους εργολάβους για την ανάθεση των έργων.

Όπως εξάλλου ανέφερε ο οικονομικός Τύπος, πρόσφατα στη διάρκεια του Απριλίου, η αιγυπτιακή κρατική Γενική Αρχή Προμηθειών (General Authority for Supply Commodities – GASC) αγόρασε συνολική ποσότητα 360.000 τόνων γαλλικού και ρωσικού σιταριού.

Η Αίγυπτος επιβάλλει δασμούς anti-dumping σε ρωσική & κινεζική φορμαλδεΐδη

Σύμφωνα με σχετική ανακοίνωση του Υπουργείου Εμπορίου & Βιομηχανίας, το αιγυπτιακό κράτος επέβαλε πρόσφατα δασμούς anti-dumping πενταετούς διάρκειας στις εισαγωγές σουλφονωμένης ναφθαλινικής φορμαλδεΐδης (SNF) κινεζικής και ρωσικής προέλευσης. Συγκεκριμένα, το Υπουργείο Εμπορίου & Βιομηχανίας είχε ξεκινήσει τον Απρίλιο του 2019 σχετική έρευνα, δια της οποίας διαπίστωσε ότι οι εισαγωγές φορμαλδεΐδης από τη Ρωσία πραγματοποιούνται σε τιμές κατά 24,9% κατώτερες των τιμών της αγοράς, ενώ εκείνες από την Κίνα σε τιμές κατά μεταξύ 13,6% και 22,6% κατώτερες των τιμών της αγοράς.

Στα \$372 εκατ. οι αιγυπτιακές εξαγωγές ενδυμάτων το 1^ο τρίμηνο 2020

Σύμφωνα με στοιχεία του αιγυπτιακού κλαδικού συνδέσμου εξαγωγέων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, οι εξαγωγές του κλάδου στη διάρκεια του πρώτου τριμήνου τρέχοντος έτους ανήλθαν σε \$372 εκατ., μειωμένες κατά 8% έναντι της αντίστοιχης περιόδου του 2019. Σύμφωνα με τα εν λόγω στοιχεία, οι ΗΠΑ αποτέλεσαν σταθερά το μεγαλύτερο εισαγωγέα αιγυπτιακών ενδυμάτων το πρώτο τρίμηνο 2020 με ύψος εισαγωγών \$206 εκατ., ενώ ακολούθησαν η Γερμανία και η Ισπανία.

Πάνω από 2,4 εκατ. τόνους οι αγροτικές εξαγωγές της Αιγύπτου το τετράμηνο 2020

Σύμφωνα με ανακοίνωση του αιγυπτιακού Υπουργείου Γεωργίας στις 29/4, ο όγκος των αιγυπτιακών εξαγωγών αγροτικών προϊόντων κατά τη διάρκεια του τετραμήνου Ιαν.-Απρ. 2020 υπερέβη τους 2,4 εκατ. τόνους. Στην εν λόγω συνολική ποσότητα περιλαμβάνονται εξαγωγές περίπου 1,2 εκατ. τόνων εσπεριδοειδών, 550.000 τόνων πατάτας, 150.000 τόνων κρεμμυδιών και 20.000 τόνων φραουλών.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

Κονδύλια δημοσίων επενδύσεων EGP5 δις. για ανάπτυξη βιομηχανικών ζωνών

Όπως ανέφερε ο εγχώριος οικονομικός Τύπος στις αρχές Απριλίου, βασιζόμενος σε σχετικό ανακοινωθέν του Υπουργείου Προγραμματισμού & Οικονομικής Ανάπτυξης, ο κρατικός προϋπολογισμός του προσεχούς οικονομικού έτους (2020/21) περιλαμβάνει κονδύλια ύψους EGP5 δις. για την πραγματοποίηση δημοσίων επενδύσεων με σκοπό τη δημιουργία 13 νέων βιομηχανικών ζωνών σε διάφορες αιγυπτιακές περιφέρειες, μεταξύ των

οποίων οι Assiut, Αλεξάνδρεια, Λούξορ, Beheira, Gharbia και Fayoum. Τα σχετικά δημοσιεύματα ανέφεραν επίσης την πρόβλεψη κρατικών κονδυλίων ύψους EGP6,4 δις. στον προϋπολογισμό προσεχούς οικονομικού έτους για την παροχή χρηματοδοτήσεων προς περίπου 300.000 εγχώριες μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Το Υπ. Εμπορίου & Βιομηχανίας εγκρίνει κλιμακωτό σύστημα βαρδιών στη βιομηχανία

Σύμφωνα με δηλώσεις της Υπουργού Εμπορίου & Βιομηχανίας κας Gamea, η κυβέρνηση έχει δώσει την έγκρισή της στις εγχώριες βιομηχανικές μονάδες να εφαρμόσουν κλιμακωτό σύστημα καθημερινών βαρδιών, κατανέμοντας το χρόνο εργασίας και τους εργαζόμενους σε τρεις βάρδιες, με στόχο τη διατήρηση του επιπέδου παραγωγικότητας, αλλά και την πιστή εφαρμογή διαδικασιών πρόληψης και προστασίας των εργαζομένων από την επιδημία κορωνοϊού.

Επετράπη εκτάκτως η διάθεση προϊόντων από ελεύθερες ζώνες στην εγχώρια αγορά

Σύμφωνα με ανακοίνωση του επικεφαλής της αιγυπτιακής Γενικής Αρχής Επενδύσεων & Ελευθέρων Ζωνών (GAFI) κ. Abdel Wahab, για το χρονικό διάστημα του προσεχούς εξαμήνου, οι επιχειρήσεις που στεγάζονται και λειτουργούν στο πλαίσιο ελευθέρων ζωνών θα δύναται –κατ' εξαίρεση- να διαθέτουν το 50% της παραγωγής τους προς πώληση στην εγχώρια αγορά. Επιπλέον, οι βιομηχανικές μονάδες που λειτουργούν στο πλαίσιο ελευθέρων ζωνών θα μπορούν να διαθέσουν το 20% των αποθεμάτων τους σε πρώτες ύλες και ενδιάμεσα προϊόντα στην εγχώρια αγορά, ενώ δίδεται πρόσθετη περίοδος έξι μηνών σε εταιρείες που στεγάζονται σε ελεύθερες ζώνες προκειμένου να αναπληρώσουν τα απαιτούμενα από τη νομοθεσία υποχρεωτικά χρηματοοικονομικά αποθεματικά και να ενημερώσουν τα ασφαλιστικά τους συμβόλαια. Επίσης, τρίμηνη περίοδος χάριτος δίδεται όσον αφορά τις ανανεώσεις εμπορικών αδειών επιχειρήσεων, δίνοντάς τους την ευκαιρία να συνεχίσουν να λειτουργούν, υπό τον όρο ότι αυτές προτίθενται στη συνέχεια να ανανεώσουν τις άδειές τους.

Το Υπουργείο Εμπορίου & Βιομηχανίας αναβάλλει τη μείωση του επιπέδου των αντισταθμιστικών δασμών στις εισαγωγές χαλυβουργικών

Σύμφωνα με οικονομικά δημοσιεύματα μέσω Απριλίου, το αιγυπτιακό Υπουργείο Εμπορίου & Βιομηχανίας αποφάσισε την αναβολή της προγραμματισμένης -για τις 11 Απριλίου- μείωσης του επιπέδου των αντισταθμιστικών δασμών στις εισαγωγές χαλυβουργικών προϊόντων, τους οποίους είχε επιβάλει τον Οκτώβριο 2019. Οι εν λόγω δασμοί, τριετούς διάρκειας, είχαν επιβληθεί δια του διατάγματος υπ' αριθ. 907/2019, τόσο στον εισαγόμενο χάλυβα οπλισμού σκυροδέματος (reinforcing steel bars, coils & rods, υπό Κ.Δ. 7213 & 7214), όσο και στα εισαγόμενα τεμάχια ημικατεργασμένου σιδήρου & χάλυβα (iron / steel billets, υπό Κ.Δ. 7207), στο πλαίσιο των μέτρων διασφάλισης έναντι εισαγωγών από το εξωτερικό που έχει υιοθετήσει η αιγυπτιακή κυβέρνηση.

Οι δασμοί αυτοί, όσον αφορά τους δασμολογικούς κωδικούς 7213 & 7214, έχουν ξεκινήσει από το επίπεδο του 25% επί της αξίας (CIF) για την περίοδο 12/10/2019 - 11/4/2020, ενώ εν συνεχεία ήταν προγραμματισμένο να μειωθούν στο 21% για την περίοδο 12/4/2020 - 11/4/2021 και στο 17% για την περίοδο 12/4/2021 - 11/4/2022. Όσον αφορά το δασμολογικό κωδικό 7207, οι εν λόγω δασμοί ξεκίνησαν από το επίπεδο του 16% επί της αξίας (CIF) για την περίοδο 12/10/2019 - 11/4/2020, ενώ εν συνεχεία ήταν προγραμματισμένο να μειωθούν στο 13% για την περίοδο 12/4/2020 - 11/4/2021 και στο 10% για την περίοδο 12/4/2021 - 11/4/2022.

Η FRA ενέκρινε την προσφορά εξαγοράς της Alexandria Portland Cement

Σύμφωνα με οικονομικά δημοσιεύματα μέσω των Απριλίου, η αιγυπτιακή Χρηματοοικονομική Ρυθμιστική Αρχή (Financial Regulatory Authority – FRA), ενέκρινε την προσφορά της Alexandria Development Ltd. για απόκτηση πρόσθετου μετοχικού μεριδίου, με τιμή EGP6 ανά μετοχή, με σκοπό την εξαγορά του 100% του μετοχικού κεφαλαίου της Alexandria Portland Cement. Θυμίζουμε ότι τον περασμένο Νοέμβριο, ο ελληνικός όμιλος TITAN είχε προβεί σε επαναγορά των μειοψηφικών μεριδίων συμμετοχών που είχε αποκτήσει, αρχής γενομένης από το έτος 2008, η International Finance Corporation (IFC) – του ομίλου της Παγκόσμιας Τράπεζας- στις θυγατρικές του TITANA στη ΝΑ Ευρώπη και την Αίγυπτο, έναντι συνολικού τιμήματος €81,8 εκατ. Μεταξύ αυτών, ο TITAN επαναγόρασε μερίδιο 17,28% που κατείχε η IFC στον όμιλο Alexandria Development Ltd., ο οποίος με τη σειρά του κατέχει μερίδιο 88,93% στη μία εκ των δύο θυγατρικών του TITANA στην Αίγυπτο, Alexandria Portland Cement. Το γεγονός αυτό είχε ωθήσει την FRA να ζητήσει από τον TITAN την κατάθεση υποχρεωτικής προσφοράς εξαγοράς της Alexandria Portland Cement και την εκτίμηση της αξίας του μετοχικού κεφαλαίου αυτής. Σημειώνεται ότι ο όμιλος TITAN δραστηριοποιείται επί μακρόν επενδυτικά στην Αίγυπτο μέσω δύο βιομηχανικών μονάδων, στις περιοχές Beni Suef και Αλεξάνδρεια, αποτελώντας εκ των σημαντικότερων παραγωγών τσιμέντου στη χώρα.

Παραγωγή θαλάμων αποστείρωσης από το Υπουργείο Στρατιωτικής Παραγωγής

Σύμφωνα με σχετική ανακοίνωση του Υπουργείου Στρατιωτικής Παραγωγής στο τέλος Απριλίου, σε συνεργασία με τις εργοστασιακές μονάδες Helwan Machinery & Equipment Company και Helwan for Engineering Industries Company, στα νότια του Καΐρου, κατασκευάζονται θάλαμοι αποστείρωσης στο πλαίσιο των προληπτικών μέτρων που λαμβάνει το αιγυπτιακό κράτος για τον περιορισμό της εξάπλωσης της επιδημίας κορωνοϊού. Κατά την ανακοίνωση, οι θάλαμοι είναι εφοδιασμένοι με ειδική συσκευή μέτρησης της θερμοκρασίας του σώματος, ενώ μέχρι τώρα έχουν ήδη παραδοθεί τέσσερις τέτοιοι θάλαμοι στο αιγυπτιακό κοινοβούλιο. Σημειώνεται ότι το Υπουργείο Στρατιωτικής Παραγωγής, όπως και γενικότερα οι υπηρεσίες του αιγυπτιακού Στρατού, διαδραματίζουν βασικό ρόλο στις προσπάθειες του κράτους για καταπολέμηση της επιδημίας, δια της τακτικής

αποστείρωσης δημοσίων χώρων και νοσοκομείων ανά τη χώρα, αλλά και δια της ενεργοποίησης γραμμών παραγωγής ημερήσιας δυναμικότητας 100.000 προστατευτικών масκών και της διανομής αυτών στους πολίτες. Επίσης, οι υπηρεσίες του αιγυπτιακού Στρατού έχουν διαμορφώσει και διαθέσει στο κοινό 45 στρατιωτικά νοσοκομεία, 22 ειδικές μονάδες καραντίνας και 1.000 ασθενοφόρα, στο πλαίσιο των προσπαθειών καταπολέμησης της εξάπλωσης της επιδημίας κορωνοϊού.

Κοινοπραξία των Saipem και Petrojet θα κατασκευάσει την πρώτη μονάδα καουτσούκ πολυβουταδιενίου στην Αίγυπτο

Όπως ανέφερε σχετικά ο εγχώριος οικονομικός Τύπος, κοινοπραξία του αιγυπτιακού ομίλου Petrojet και της ιταλικής Saipem έχει αναλάβει το έργο κατασκευής μεγάλης μονάδας παραγωγής καουτσούκ από πολυβουταδιένιο –της πρώτης του είδους στην Αίγυπτο, αλλά και σε ολόκληρη την αφρικανική ήπειρο- στο πετροχημικό συγκρότημα του κρατικού ομίλου ETHYDCO (Egyptian Ethylene & Derivatives Company) στην Αλεξάνδρεια. Το επενδυτικό κόστος κατασκευής της εν λόγω μονάδας εκτιμάται σε \$150 εκατ., ενώ η ετήσια παραγωγική δυναμικότητα αυτής θα ανέρχεται σε 36.000 τόνους. Σημειώνεται ότι το εν λόγω υλικό χρησιμοποιείται στην παραγωγή ελαστικών οχημάτων, αλλά και μάντων για αυτοκίνητα, βιομηχανικές εγκαταστάσεις και εξοπλισμό κατασκευών.

Θυγατρική του αιγυπτιακού ομίλου Elsewedy αναλαμβάνει έργο στο Ντουμπί

Σύμφωνα με οικονομικά δημοσιεύματα τέλους Απριλίου, ο όμιλος Elsewedy Power, θυγατρικός του μεγάλου αιγυπτιακού ενεργειακού ομίλου Elsewedy Electric, υπέγραψε σύμβαση αξίας AED124,5 εκατ. (περίπου \$34 εκατ.) με την Dubai Electricity & Water Authority για την προμήθεια, εγκατάσταση και έλεγχο / θέση σε λειτουργία ηλεκτρικών καλωδίων συνολικού μήκους άνω των 22 χλμ. Κατά τα σχετικά δημοσιεύματα, το έργο που θα εκτελεστεί σε βάση “turnkey” αναμένεται να παραδοθεί εντός διαστήματος 17 μηνών.

Αύξηση του αριθμού πατεντών στην Αίγυπτο το 2019

Σύμφωνα με πρόσφατα δημοσιευθέντα στοιχεία της αιγυπτιακής στατιστικής υπηρεσίας (CAPMAS), στη διάρκεια του 2019 κατατέθηκαν 2.183 αιτήσεις για χορήγηση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας στο Αιγυπτιακό Γραφείο Πατεντών (Egyptian Patent Office). Εξ αυτών, ποσοστό 47%, ήτοι 1.027 αιτήσεις υποβλήθηκαν από Αιγύπτιους, ενώ 1.156 αιτήσεις (ποσοστό 53%) υποβλήθηκαν από αλλοδαπά πρόσωπα. Κατά τα ίδια ανωτέρω στοιχεία, το Γραφείο Πατεντών χορήγησε το 2019 750 διπλώματα ευρεσιτεχνίας, 175 εκ των οποίων (ποσοστό 23,3% του συνόλου) σε Αιγύπτιους και 575 (ποσοστό 76,7%) σε αλλοδαπά πρόσωπα. Κατά την CAPMAS, 167 πατέντες που χορηγήθηκαν το 2019 αφορούσαν τους κλάδους χημικών και μετάλλων, 147 πατέντες τους κλάδους ανθρωπιστικών επιστημών, ενώ 106 πατέντες τους τομείς μεταφορών και επαγγελματικής κατάρτισης. Όπως ανέφερε ο εγχώριος Τύπος, βασιζόμενος στα στοιχεία της CAPMAS, ο αριθμός των χορηγηθεισών πατεντών της Αιγύπτου το 2019 υπήρξε ο μεγαλύτερος σε παγκόσμιο

επίπεδο, μπροστά από τις ΗΠΑ και τη Γερμανία. Η CAPMAS σημείωσε εξάλλου ότι ο συνολικός αριθμός αιτήσεων στο Αιγυπτιακό Γραφείο Εμπορικών Σημάτων (Egyptian Trademark Office) ανήλθε το 2019 σε 17.760 αιτήσεις.

Η αιγυπτιακή βιομηχανία συνεχίζει τη δραστηριότητά της παρά την επιδημία κορωνοϊού

Σύμφωνα με πρόσφατες δηλώσεις της Υπουργού Εμπορίου & Βιομηχανίας, κας Gamea, το αιγυπτιακό κράτος έχει λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου να διασφαλίσει σταθεροποιημένα επίπεδα βιομηχανικής παραγωγής κατά τη διάρκεια της επιδημίας κορωνοϊού. Ως χαρακτηριστικό παράδειγμα, η Υπουργός ανέφερε την πρόσφατη αύξηση των βαρδιών στις βιομηχανικές μονάδες με ταυτόχρονη μείωση των εργαζομένων ανά βάρδια, προκειμένου να εξασφαλιστεί η προστασία αυτών από το ενδεχόμενο μετάδοσης της νόσου. Η κα Gamea εξέφρασε εξάλλου τη δέσμευση του Υπουργείου για στήριξη της απρόσκοπτης συνέχισης της βιομηχανικής παραγωγής και της εμπορικής δραστηριότητας των επιχειρήσεων, διασφαλίζοντας παράλληλα επαρκή επίπεδα προστασίας για τους εργαζομένους.

Οι δηλώσεις της Υπουργού έγιναν σε συνέχεια ειδήσεων προς το τέλος Απριλίου, για προσωρινή αναστολή δραστηριότητας σε ορισμένες βιομηχανικές μονάδες ανά την Αίγυπτο –μερικές από τις οποίες ιδιαίτερα μεγάλες και γνωστές– με σκοπό την αποστείρωσή τους και τη θέση του προσωπικού τους σε καραντίνα, κατόπιν της εμφάνισης κρουσμάτων κορωνοϊού μεταξύ των εργαζομένων τους.

Η κα Gamea αναφέρθηκε σε προσπάθειες των κρατικών Αρχών να ενισχύσουν την εγχώρια βιομηχανία, «μειώνοντας τις εισαγωγές, αλλά και εξαλείφοντας δασμούς και εμπορικά εμπόδια στις εισαγωγές», καθώς επίσης «καταβάλλοντας οφειλόμενες εξαγωγικές επιδοτήσεις ύψους περίπου EGP1,5 δισ. προς 1.777 εξαγωγικές επιχειρήσεις». Κατά την Υπουργό, οι αιγυπτιακές εισαγωγές έχουν μειωθεί κατά 24% στη διάρκεια του πρώτου τριμήνου τρέχοντος έτους, «γεγονός που έδωσε την ευκαιρία στην εγχώρια βιομηχανία να αυξήσει την παραγωγή της με σκοπό την κάλυψη των αναγκών της αγοράς, σε εναρμόνιση και με τη στρατηγική της κυβέρνησης να υποκαθιστά εισαγόμενα με εγχωρίως παραγόμενα προϊόντα». Η κα Gamea εστίασε επίσης στις αναφορές που έχει λάβει το Υπουργείο από πλευράς ορισμένων αιγυπτιακών επιχειρήσεων, σχετικά με πρόσφατο «άνοιγμα» νέων αγορών στο εξωτερικό, σε χώρες των οποίων η παραγωγή σημείωσε επιβράδυνση, ως αποτέλεσμα της οικονομικής κρίσης που έχει προκαλέσει η διεθνής πανδημία.

Τριετής παράταση δικαιωμάτων έρευνας χρυσού της Aton Resources στο Abu Marawat

Σύμφωνα με οικονομικά δημοσιεύματα τέλους Απριλίου, το αιγυπτιακό Υπουργείο Πετρελαίου και η Αιγυπτιακή Αρχή Ορυκτού Πλούτου (EMRA) συμφώνησαν να χορηγήσουν στον канаδικό όμιλο Aton Resources τριετή παράταση των δικαιωμάτων του για πραγματοποίηση ερευνών για κοιτάσματα χρυσού στην περιοχή παραχώρησης Abu Marawat, βορείως των χρυσορυχείων του Sukari,

στην περιοχή Marsa Alam στα νότια της χώρας. Η εν λόγω παράταση δόθηκε, σύμφωνα με τα σχετικά δημοσιεύματα, ώστε να παρασχεθεί χρόνος στην канаδική εταιρεία να προσαρμοστεί προς τα νέα, ευνοϊκότερα δεδομένα που δημιουργεί η νέα νομοθεσία για τον κλάδο εξορύξεων. Θυμίζουμε ότι στο τέλος Φεβρουαρίου το αιγυπτιακό κράτος είχε εγκρίνει σε προκαταρκτική βάση την αίτηση της Aton Resources για λήψη άδειας έρευνας και αξιοποίησης κοιτασμάτων χρυσού, στην περιοχή της Hanama, στην Ανατολική Έρημο, για περίοδο 20 ετών με δυνατότητα ανανέωσης 10 ακόμη ετών. Η εν λόγω άδεια προς την канаδική εταιρεία, εφ' όσον οριστικοποιηθεί, θα είναι η πρώτη που θα χορηγηθεί από το αιγυπτιακό κράτος έπειτα από 15 χρόνια.

Η National Bank of Egypt χορηγεί δάνεια ύψους EGP27,1 δισ. σε μικρομεσαία εργοστάσια

Όπως ανέφερε ο οικονομικός Τύπος στο τέλος Απριλίου, η μεγαλύτερη κρατική τράπεζα της Αιγύπτου, National bank of Egypt (NBE) έχει μέχρι στιγμής χορηγήσει δάνεια συνολικού ύψους EGP27,1 δισ. προς μικρομεσαίες βιομηχανικές μονάδες στην Αίγυπτο, στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας της Κεντρικής Τράπεζας Αιγύπτου (CBE) για ενίσχυση της εγχώριας βιομηχανίας με συνολικά κεφάλαια EGP100 δισ., η εφαρμογή της οποίας έχει πρόσφατα επεκταθεί και σε μικρότερου μεγέθους επιχειρήσεις, όπως και σε επιχειρήσεις από άλλους κλάδους της οικονομίας.

ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

Η Αίγυπτος παραλαμβάνει τη δεύτερη δόση ατμομηχανών από τη General Electric

Όπως ανέφερε ο οικονομικός Τύπος στις αρχές Απριλίου, σύμφωνα με σχετικές δηλώσεις του Υπουργού Μεταφορών κ. El Wazir, ο μεγάλος αμερικανικός όμιλος General Electric παρέδωσε, στο λιμένα της Αλεξάνδρειας, τη δεύτερη δόση –που περιελάμβανε 20 ατμομηχανές– στο πλαίσιο σύμβασής του με την Αίγυπτο για προμήθεια 100 νέων ατμομηχανών και αναβάθμιση 81 ακόμη, η οποία είχε υπογραφεί το 2017 και έχει αξία \$575 εκατ. Η σχετική σύμβαση προβλέπει επίσης τη χρηματοδότηση της προμήθειας των νέων και της αναβάθμισης των υφιστάμενων ατμομηχανών. Όπως έχει αναφέρει ο οικονομικός Τύπος, η General Electric αναμένεται να κατασκευάσει μόνη της τις πρώτες 50 ατμομηχανές και να τις παραδώσει στην Αίγυπτο σε 5 συνολικά δόσεις, ενώ οι υπόλοιπες 50 θα κατασκευαστούν σε συνεργασία με ντόπιες εταιρείες. Εγχώρια οικονομικά δημοσιεύματα αναφέρθηκαν πάντως σε πρόσφατες δηλώσεις του Αιγυπτίου Υπουργού Μεταφορών, κ. El Wazir, σύμφωνα με τις οποίες «η General Electric θα προμηθεύσει την Αίγυπτο με 110 νέες ατμομηχανές, ενώ η αξία της σχετικής σύμβασης ανέρχεται σε \$602,05 εκατ.».

Σύμφωνα εξάλλου με οικονομικά δημοσιεύματα αρχών Απριλίου, η κρατική εταιρεία σιδηροδρόμων (ENR) εξετάζει την αγορά 50 πρόσθετων νέων ατμομηχανών από το γερμανικό όμιλο Siemens, καθώς επίσης και την ανάθεση στον ίδιο γερμανικό όμιλο εργασιών επισκευής 50 άλλων παλαιών ατμομηχανών, οι οποίες βρίσκονται σε λειτουργία από τη δεκαετία του 1970.

Τέλος, σύμφωνα με σχετική ανακοίνωση της αρμόδιας Εθνικής Αρχής Σιδηρόδρομων (NAT), «όλα τα εν εξελίξει σιδηροδρομικά έργα, συμπεριλαμβανομένων των έργων στις γραμμές 3 και 4 του μετρό Καΐρου, καθώς και των γραμμών μονής τροχιάς (“monorail”) προς τη νέα διοικητική πρωτεύουσα, πρόκειται να ολοκληρωθούν όπως προβλέπεται στα σχετικά χρονοδιαγράμματά τους».

Κοινοπραξία υπό τον όμιλο Elsewedy αναλαμβάνει το έργο σιδηροδρομικής γραμμής Abu Tartur – Qena

Σύμφωνα με οικονομικά δημοσιεύματα αρχών Απριλίου, κοινοπραξία υπό το μεγάλο αιγυπτιακό όμιλο Elsewedy Electric, με τη συμμετοχή των ιταλικών κατασκευαστικών ομίλων Saipem και Salce, ανέλαβε την εκτέλεση του έργου ανακατασκευής σιδηροδρομικής γραμμής μεταφοράς εμπορευμάτων που συνδέει τις περιοχές Abu Tartur στη Νέα Κοιλιάδα και Qena στην Ανω Αίγυπτο, αφού επικράτησε σε διαγωνισμό που είχε προκηρύξει ο κρατικός όμιλος El Wady for Phosphate Industries & Fertilizers (WAPHCO). Σύμφωνα με τα σχετικά δημοσιεύματα, η ανωτέρω κοινοπραξία θα ανακατασκευάσει την εν λόγω εμπορευματική γραμμή, ενώ θα κατασκευάσει επίσης επέκταση της γραμμής με σκοπό τη σύνδεση για μεταφορά επιβατών από τη Hurghada, μέσω Safaga.

Σε \$1,6 δισ. εκτιμώνται οι ζημιές των αιγυπτιακών αερογραμμών από την IATA

Όπως ανέφερε ο εγχώριος οικονομικός Τύπος στις αρχές Απριλίου, σύμφωνα με πρόσφατη εκτίμηση της Διεθνούς Ένωσης Αερομεταφορών (IATA), οι αιγυπτιακές αερογραμμές αναμένεται να υποστούν φέτος καθίζηση των εσόδων τους κατά \$1,6 δισ. και πτώση της επιβατικής τους κίνησης κατά 9,5 εκατ. άτομα, ως αποτέλεσμα της κρίσης που έχει προκαλέσει η διεθνής πανδημία κορωνοϊού. Κατά την IATA, η κάθετη πτώση της επιβατικής κίνησης εξαιτίας των μέτρων περιορισμού της εξάπλωσης της πανδημίας, ενδέχεται να στοιχίσει μία μείωση της τάξεως των \$2,4 δισ. στο αιγυπτιακό ΑΕΠ (περίπου 0,85% του ΑΕΠ) κατά το τρέχον έτος. Η IATA επισήμανε επίσης ότι η πτώση του αερομεταφορικού έργου θέτει υπό απειλή πάνω από 205.000 θέσεις άμεσης και έμμεσης απασχόλησης στην Αίγυπτο, καλώντας την αιγυπτιακή κυβέρνηση –όπως και τις κυβερνήσεις των υπολοίπων κρατών της ευρύτερης περιοχής Β. Αφρικής & Μ. Ανατολής- να στηρίξει χρηματοδοτικά τον εγχώριο κλάδο αερομεταφορών, κατεύθυνση στην οποία σαφώς κινείται, όπως όλα δείχνουν, το αιγυπτιακό κράτος, δεδομένης της πρόσφατης ανακοίνωσης εξαμηνιαίας περιόδου αναστολής πληρωμών των ιδιωτικών αεροπορικών εταιρειών έναντι χρεών τους.

Σύμφωνα εξάλλου με κλαδικά δημοσιεύματα αρχών Απριλίου, ο αρμόδιος για την πολιτική αεροπορία Υπουργός κ. Manar υποσχέθηκε στους εκπροσώπους του εγχώριου κλάδου αερομεταφορών να ασκήσει πίεση στο Υπουργείο Οικονομικών ώστε να επιβληθεί ειδικό τέλος της τάξεως του 20% στις αεροπορικές εταιρείες οι οποίες χρησιμοποιούν ξένες εταιρείες για υπηρεσίες συντήρησης ή άλλες υπηρεσίες, ή μισθώνουν αεροσκάφη από εταιρείες του εξωτερικού, με σκοπό τη χρηματοδοτική στήριξη των ντόπιων αεροπορικών εταιρειών που βασίζονται αποκλειστικά σε εγχώρια αεροσκάφη και υπηρε-

σίες. Το Υπουργείο Πολιτικής Αεροπορίας τάχθηκε εξάλλου υπέρ της απαλλαγής των εγχώριων αεροπορικών εταιρειών από την πληρωμή ενοικίων για τα γραφεία που διατηρούν στα αεροδρόμια της Αιγύπτου, καθώς και από δαπάνες που πραγματοποιούν για τη στέγαση των πληρωμάτων τους ή από λοιπές επιβαρύνσεις που τους επιβάλλονται από εγχώριες κρατικές Αρχές.

Δημοσιεύματα περί κρατικής οικονομικής ενίσχυσης στους αερομεταφορείς

Σύμφωνα με οικονομικά δημοσιεύματα τέλους Απριλίου, βασιζόμενα σε μη κατονομαζόμενες κυβερνητικές πηγές, το αιγυπτιακό κράτος εξετάζει τη χορήγηση χρηματοδοτικού πακέτου διάσωσης του εθνικού αερομεταφορέα της χώρας, EgyptAir από τις αρνητικές οικονομικές επιπτώσεις της διεθνούς πανδημίας κορωνοϊού, ύψους EGP2-3 δισ. Κατά τα σχετικά δημοσιεύματα, η χρηματοδότηση ενδέχεται να λάβει τη μορφή ευνοϊκού δανείου με προτιμησιακό επιτόκιο της τάξεως του 8%. Επιπλέον, σύμφωνα με τις ανωτέρω πηγές, και οι ιδιωτικές αεροπορικές εταιρείες της Αιγύπτου αναμένουν κυβερνητικό πακέτο μέτρων διάσωσης από τις επιπτώσεις της διεθνούς πανδημίας. Σύμφωνα με κλαδικές πηγές, αρκετοί ιδιωτικοί αερομεταφορείς της Αιγύπτου μετατρέπουν τα αεροσκάφη τους και τις δραστηριότητές τους με σκοπό να μπορούν να μεταφέρουν φορτία (cargo), καταθέτοντας σχετικές αιτήσεις στην αιγυπτιακή υπηρεσία πολιτικής αεροπορίας, ώστε να απεξαρτηθούν από τις –ζημιωγόνες στην παρούσα φάση και στο εγγύς τουλάχιστον μέλλον- επιβατικές μεταφορές.

Η κρίση εξαιτίας της πανδημίας κορωνοϊού δεν φαίνεται να έχει επηρεάσει τα αιγυπτιακά λιμάνια

Σύμφωνα με εγχώρια οικονομικά δημοσιεύματα μέσω Απριλίου, η οικονομική κρίση που φαίνεται πως ξεσπά σε διεθνές επίπεδο εξαιτίας της πανδημίας κορωνοϊού, δεν φαίνεται, τουλάχιστον προς το παρόν, να έχει επηρεάσει αρνητικά την κίνηση στα κύρια αιγυπτιακά λιμάνια. Σύμφωνα με πηγές της Οικονομικής Ζώνης της Διώρυγας Σουέζ, καθώς και των λιμένων Αλεξάνδρειας, Δαμιέτης και Πορτ Σαΐντ, τις οποίες επικαλούνται τα σχετικά δημοσιεύματα, η κίνηση στα αιγυπτιακά λιμάνια κατά τη διάρκεια του πρώτου τριμήνου 2020 παρέμεινε σε σταθερά επίπεδα, ενώ σε ορισμένες περιπτώσεις αυξήθηκε. Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με δηλώσεις του επικεφαλής της Οικονομικής Ζώνης Διώρυγας Σουέζ, κ. Zaki, τα έσοδα του λιμένα Ανατολικού Πορτ Σαΐντ κατέγραψαν άνοδο της τάξεως του 80,5% σε ετήσια βάση το πρώτο τρίμηνο του 2020, ενώ επίσης αυξήσεις εμφάνισαν τόσο ο αριθμός των πλοίων που προσέδεσαν στο λιμένα (+31,8% σε ετήσια βάση) όσο και ο αριθμός εμπορευματοκιβωτίων που διακινήθηκαν μέσω αυτού (+36,4% επίσης σε ετήσια βάση). Σύμφωνα επίσης με επίσημα στοιχεία, ο αριθμός εμπορευματοκιβωτίων εξαγωγικού προορισμού που φορτώθηκαν από το λιμάνι του Ανατολικού Πορτ Σαΐντ σημείωσαν αύξηση το Μάρτιο 2020 κατά 78,7% έναντι του Μαρτίου 2019, ενώ τα εισαγόμενα εμπορευματοκιβώτια κατέγραψαν αύξηση κατά 7% σε ετήσια βάση. Επιπλέον, η κίνηση του λιμένα Αλεξάνδρειας, από τον οποίο περνά το 70% περίπου του συνόλου των εμπορευμάτων που διακινούνται μέσω αιγυπτιακών λιμένων, διατηρήθηκε σταθερή το Μάρτιο σε

σύγκριση με τα περσινά επίπεδα, ενώ επίσης σταθερά αναφέρονται τα επίπεδα της κίνησης του λιμένα Δαμιέτης. Το ερώτημα που προκύπτει ασφαλώς είναι κατά πόσον η ανωτέρω «ανθεκτικότητα» των κύριων αιγυπτιακών λιμανιών στην κρίση πρόκειται να διατηρηθεί, εφ' όσον η εξέλιξη αυτής, που είναι συνυφασμένη με την πορεία της πανδημίας, δεν είναι –τουλάχιστον προς το παρόν- ξεκάθαρη.

Προς καθυστέρηση οδεύει η υλοποίηση σημαντικών σιδηροδρομικών έργων

Όπως ανέφερε ο εγχώριος οικονομικός Τύπος στο τέλος Απριλίου, η διεθνής πανδημία κορωνοϊού έχει ωθήσει τους μεγάλους διεθνείς χρηματοδοτικούς οργανισμούς που στηρίζουν, μεταξύ άλλων, την υλοποίηση σιδηροδρομικών έργων στην Αίγυπτο, να αναπροσαρμόσουν τις προτεραιότητές τους χρηματοδότησης έργων σε παγκόσμιο επίπεδο, με αποτέλεσμα να είναι αρκετά πιθανό να «παγώσει» η υλοποίηση σημαντικών σιδηροδρομικών έργων στη χώρα. Πιο συγκεκριμένα, τα σχετικά δημοσιεύματα ανέφεραν ότι κεφάλαια ύψους περίπου \$1,8 δισ. από διεθνή δάνεια με προορισμό σιδηροδρομικά έργα στην Αίγυπτο δεν πρόκειται να εκταμιευθούν πριν από τα μέσα του 2021. Τα δημοσιεύματα αναφέρθηκαν συγκεκριμένα σε εκτιμώμενες καθυστερήσεις στην υλοποίηση των έργων του μετρό Αλεξάνδρειας, καθώς και της αγοράς πρόσθετων βαγονιών με σκοπό τον εφοδιασμό αρκετών επιβατικών γραμμών της χώρας. Ως βασικοί χρηματοδότες των εν λόγω projects που αναμένεται να καθυστερήσουν αναφέρονται η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ), η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης & Ανάπτυξης (ΕΒΡΔ), η Γαλλική Υπηρεσία Αναπτυξιακής Συνεργασίας (ΑΦΔ) και η Asian Infrastructure Investment Bank.

Οι ΕΒΡΔ & AfDB συνασπίζονται με αιγυπτιακές τράπεζες για το έργο χερσαίου λιμένα

Σύμφωνα με οικονομικά δημοσιεύματα τέλους Απριλίου, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης & Ανάπτυξης (ΕΒΡΔ), η Αφρικανική Τράπεζα Ανάπτυξης (ΑfDB) και ομάδα αιγυπτιακών τραπεζικών ιδρυμάτων πρόκειται να χρηματοδοτήσουν ποσοστό 70% του αναθεωρημένου συνολικού κόστους κατασκευής του χερσαίου λιμένα (“dry port”, ήτοι τελωνειακού σημείου εισόδου-εξόδου και κέντρου logistics) στην περιοχή 6th of October City, στα δυτικά περίχωρα του Καΐρου, που εκτιμάται σε περίπου \$176 εκατ. Ο οικονομικός Τύπος ανέφερε ότι η ΕΒΡΔ αναμένεται να καλύψει ποσοστό 25%-30% της συνολικής τραπεζικής χρηματοδότησης, ενώ τα ακριβή μερίδια των λοιπών τραπεζών βρίσκονται υπό διαπραγμάτευση. Σύμφωνα με τα σχετικά δημοσιεύματα, η κοινοπραξία Elsewedy Electric (Αίγυπτος), DB Schenker Egypt (Γερμανία) και 3A International (Αίγυπτος), η οποία έχει οριστεί ανάδοχος του έργου, αναμένεται να καλύψει το υπόλοιπο 30% του ως άνω συνολικού κόστους κατασκευής. Ο εν λόγω χερσαίος λιμένας πρόκειται να κατασκευαστεί σε έκταση 100 feddans (περίπου 420.000 τετρ. μέτρα) και στοχεύει στη δημιουργία ενός σημαντικού διαμετακομιστικού κόμβου και κέντρου logistics διαχειριστικής δυναμικότητας 720 χιλ. containers ετησίως, που θα διασυνδέεται με σημαντικούς αιγυπτιακούς

θαλάσσιους λιμένες, και κυρίως το λιμένα της Αλεξάνδρειας. Η διάρκεια της σύμβασης -που έχει τη μορφή σύμπραξης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ)- θα είναι τριακονταετής.

Το Υπ. Μεταφορών προκηρύσσει νέο διαγωνισμό για το έργο του τραμ Αλεξάνδρειας

Όπως ανέφερε ο εγχώριος οικονομικός Τύπος, το αιγυπτιακό Υπουργείο Μεταφορών προκήρυξε νέο διαγωνισμό για την ανάθεση των κατασκευαστικών εργασιών αποκατάστασης της γραμμής τραμ El-Raml στην Αλεξάνδρεια. Το έργο χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) και την Agence Française de Développement (ΑΦΔ), ενώ, όπως ανέφεραν τα σχετικά δημοσιεύματα, μεταξύ των εταιρειών που συμμετέχουν στον εν λόγω διαγωνισμό είναι ο μεγάλος γαλλικός όμιλος Alstom. Επισημαίνεται ότι στο τέλος Μαρτίου ντόπια οικονομικά δημοσιεύματα είχαν αναφέρει ότι η Εθνική Αρχή Σηράγγων (ΝΑΤ) είχε αναθέσει σε κοινοπραξία γαλλικών (Systra, Egis Rail και Projacs) και αιγυπτιακών (ACE Moharram-Bakhoum) εταιρειών το έργο σχεδιασμού και επίβλεψης των έργων αποκατάστασης της γραμμής El-Raml.

Σε δύο έτη θα ολοκληρωθεί η επέκταση του λιμένα Αλεξάνδρειας

Σύμφωνα με πρόσφατη δήλωση του Υπουργού Μεταφορών κ. El Wazir, τα έργα επέκτασης του λιμένα Αλεξάνδρειας, που περιλαμβάνουν κατασκευή ανισόπεδης διάβασης φορτηγών οχημάτων (κόστους EGP840 εκατ.), πολυώροφου γκαράζ (κόστους EGP460 εκατ.), καθώς και νέων εγκαταστάσεων ελλιμενισμού πλοίων, αναμένεται να ολοκληρωθούν εντός περιόδου διετίας. Σύμφωνα με τα στοιχεία που παρέθεσε ο Υπουργός, το συνολικό κόστος επέκτασης του σημαντικότερου λιμανιού της Αιγύπτου αναμένεται να κοστίσει EGP6 δισ., εκ των οποίων κονδύλια EGP5,1 δισ. αφορούν κατασκευαστικές εργασίες.

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Έσοδα ύψους \$13,03 δισ. από τον τουρισμό το 2019 στην Αίγυπτο

Σύμφωνα με πρόσφατα δημοσιευθέντα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας Αιγύπτου (CBE), τα έσοδα της χώρας από τον εισερχόμενο τουρισμό ανήλθαν το 2019 στο ιστορικά υψηλό επίπεδο των \$13,03 δισ., αυξημένα κατά 12,3% έναντι του 2018 (εισπράξεις \$11,6 δισ.) και σημαντικά υψηλότερα από το προηγούμενο ιστορικά υψηλό επίπεδο των \$12,5 δισ. το έτος 2010. Κατά τα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας, το 2019 επισκέφθηκαν την Αίγυπτο 13,1 εκατ. τουρίστες (έναντι 11,3 εκατ. το 2018, 8,3 εκατ. το 2017 και 14,7 εκατ. το 2010, αντίστοιχα), με σαφώς υψηλότερους μέσους όρους διαμονής και δαπανών από τους αντίστοιχους προηγούμενων ετών. Σημειώνεται ότι ο εγχώριος τουριστικός κλάδος ανέμενε έσοδα της τάξεως των \$15-\$16 δισ. φέτος, ωστόσο το ξέσπασμα της διεθνούς πανδημίας κορωνοϊού έχει αλλάξει άρδην τις προοπτικές μεγέθυνσης του τζίρου του αιγυπτιακού τουριστικού κλάδου, όπως και των αντίστοιχων κλάδων όλων των χωρών.

Σύμφωνα με πρόσφατες εκτιμήσεις του Υπουργείου Προγραμματισμού & Οικονομικής Ανάπτυξης, τα έσοδα από τον τουρισμό κατά το τρέχον οικονομικό έτος εκτιμάται πλέον ότι θα ανέλθουν σε \$11 δισ., με επίπεδο τουριστικών εσόδων πρώτου εξαμήνου (Ιουλ.-Δεκ. 2019) στα \$7,2 δισ. Όπως αναφέρουν πάντως συντηρητικές εγχώριες κυβερνητικές εκτιμήσεις, η περίοδος «ανάρρωσης» του αιγυπτιακού τουριστικού κλάδου υπολογίζεται στην καλύτερη περίπτωση σε περίπου ένα χρόνο από τη στιγμή που θα παταχθεί η διεθνής πανδημία.

Παρεμπιπτόντως επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με σχετικές δηλώσεις του προέδρου της αιγυπτιακής Ομοσπονδίας Τουριστικών Πρακτόρων (ETTA) κ. El-Shaer, το ύψος των οφειλών των τουριστικών πρακτορείων του εξωτερικού προς τις αιγυπτιακές τουριστικές μονάδες εκτιμάται σε πλησίον του \$1 δισ. από την αρχή του ξεσπάσματος της διεθνούς πανδημίας κορωνοϊού. Επιπλέον, ο Υπουργός Τουρισμού & Αρχαιοτήτων κ. El Anani επισήμανε σε σχετικές δηλώσεις του στις αρχές Απριλίου ότι το εκτιμώμενο ύψος απωλειών εσόδων για τον αιγυπτιακό τουριστικό κλάδο από τις αναστολές πτήσεων και το συνεχιζόμενο κλείσιμο αεροδρομίων ανέρχεται σε πλησίον του \$1 δισ. σε μηνιαία βάση. Σύμφωνα με τον εγχώριο οικονομικό Τύπο, το αιγυπτιακό ΥΠΕΞ έχει αναλάβει να συνδράμει τις αιγυπτιακές τουριστικές επιχειρήσεις στην είσπραξη των οφειλών ξένων τουριστικών πρακτόρων προς αυτές.

Το Υπ. Τουρισμού & Αρχαιοτήτων υλοποιεί πρόγραμμα «εικονικών» τουριστικών ξεναγήσεων

Ο εγχώριος οικονομικός Τύπος αναφέρθηκε στις αρχές Απριλίου σε επιτυχημένη εκκίνηση προγράμματος του Υπουργείου Τουρισμού & Αρχαιοτήτων, το οποίο αποτελείται από σειρά «εικονικών» τουριστικών ξεναγήσεων (“virtual guided tours”) σε τουριστικά θέλγητρα της Αιγύπτου, με τη χρήση της τεχνολογίας πληροφορικής, σε συνεργασία με επιστημονικούς και αρχαιολογικούς φορείς. Οι εν λόγω ξεναγήσεις λαμβάνουν χώρα μέσω της ιστοσελίδας και των σελίδων κοινωνικής δικτύωσης του Υπουργείου, σε μία προσπάθεια τουριστικής προβολής της Αιγύπτου και διατήρησης του διεθνούς τουριστικού ενδιαφέροντος για τη χώρα σε υψηλό επίπεδο, ώστε αυτή να επωφεληθεί αμέσως μετά τη λήξη της διεθνούς κρίσης που έχει προκαλέσει η πανδημία κορωνοϊού.

Το Υπ. Τουρισμού & Αρχαιοτήτων επιτρέπει μερική λειτουργία τουριστικών μονάδων

Ο οικονομικός Τύπος ανέφερε στις αρχές Απριλίου ότι το Υπουργείο Τουρισμού & Αρχαιοτήτων έχει επιτρέψει σε ξενοδοχειακές μονάδες οι οποίες λειτουργούν εκτός των διοικητικών περιφερειών υψηλής τουριστικής κίνησης (Νότιο Σινά, Ερυθρά Θάλασσα, Λούξορ, Ασουάν) να υποδέχονται τουρίστες, διαθέτοντας έως 25% της δυναμικότητάς τους και απασχολώντας έως 50% του προσωπικού τους. Θυμίζουμε ότι στο τέλος Μαρτίου οι τουριστικές μονάδες στις περιφέρειες Νοτίου Σινά και Ερυθράς Θάλασσας εκκενώθηκαν με σκοπό την απολύμανσή τους και τη θέση των εργαζομένων σε αυτές σε προληπτική καραντίνα, ενώ ορισμένες μονάδες (όπως στην περιοχή Marsa Alam) χρησιμοποιήθηκαν ως κέντρα υποδοχής και καραντίνας επαναπατριζόμενων Αιγυπτίων.

Ενδεχόμενο ανάκαμψης της πληρότητας ξενοδοχείων στην Αίγυπτο το 4^ο τρίμηνο 2020

Σε δημοσιευθείσες –στο τέλος Απριλίου– εκτιμήσεις του για τον κλάδο τουρισμού κατά το υπόλοιπο του έτους 2020, ο όμιλος Colliers International επισημαίνει το ενδεχόμενο τα ποσοστά πληρότητας των ξενοδοχειακών μονάδων στην Αίγυπτο να επανακάμψουν προς το τέλος του 2020 ή στις αρχές του 2021. Η Colliers εκτιμά ότι στη διάρκεια του 2021, τα ξενοδοχεία στην περιοχή του Καΐρου θα διαθέτουν τα υψηλότερα ποσοστά πληρότητας στην Αίγυπτο, οδηγώντας την ανάκαμψη του τουριστικού κλάδου στη χώρα, φθάνοντας το επίπεδο του 65%, έναντι μέσης πληρότητας 46% φέτος. Για την Αλεξάνδρεια, τα ποσοστά πληρότητας των ξενοδοχείων αναμένεται να καταγράψουν το 2021 άνοδο της τάξεως των 20 ποσοστιαίων μονάδων, φθάνοντας το 62%, ενώ για τη Hurghada η πληρότητα προβλέπεται να φθάσει το 48% και για το Sharm El Sheikh το 43%, αντίστοιχα. Η Colliers εκτιμά ότι οι ξενοδοχειακές μονάδες στις ακτές της Ερυθράς Θάλασσας αναμένεται να «κλείσουν» τη φετινή χρονιά με ποσοστά πληρότητας μεταξύ 31% και 34%.

Το Υπ. Απασχόλησης εκταμιεύει εξαγγελθείσα οικονομική βοήθεια προς εργαζομένους στον τουριστικό κλάδο

Όπως ανέφερε ο αρμόδιος αιγύπτιος Υπουργός Απασχόλησης & Εργατικού Δυναμικού, κ. Safaan, το ειδικό ταμείο έκτακτων αναγκών που υπάγεται στο εν λόγω Υπουργείο έχει ήδη ξεκινήσει την καταβολή της πρώτης δόσης επείγουσας οικονομικής βοήθειας προς τους εποχικά εργαζομένους στον κλάδο του τουρισμού, τα εισοδήματα των οποίων έχουν πληγεί από τη διεθνή πανδημία κορωνοϊού. Ο κ. Safaan ανέφερε σχετικά ότι πρόκειται άμεσα να καταβληθούν κρατικά κονδύλια συνολικού ύψους περίπου EGP57 εκατ. σε 48.968 απασχολούμενους σε 205 τουριστικές εγκαταστάσεις ανά τη χώρα, με ελάχιστο ύψος ατομικού επιδόματος στις EGP600. Ο Υπουργός Απασχόλησης ανέφερε επίσης ότι μέχρι στιγμής έχουν υποβάλει αιτήσεις για υπαγωγή των εργαζομένων τους στο κρατικό πρόγραμμα επείγουσας οικονομικής βοήθειας 3.800 τουριστικές επιχειρήσεις.

Όπως εξάλλου ανέφερε ο οικονομικός Τύπος, βασιζόμενος σε δηλώσεις του Υπουργού Απασχόλησης, περίπου 2,5 εκατ. ανεπίσημοι και εποχικοί εργάτες έχουν ήδη λάβει την πρώτη εκ των τριών δόσεων, ύψους EGP500, του έκτακτου επιδόματος έναντι απολεσθέντων εισοδημάτων τους εξαιτίας της κρίσης του κορωνοϊού.

Ο οικονομικός Τύπος αναφέρθηκε τέλος σε περιπτώσεις ανάκλησης αδειών ορισμένων τουριστικών μονάδων από το Υπουργείο Τουρισμού & Αρχαιοτήτων, επί τη βάση κατηγοριών ότι αυτές προέβησαν σε απολύσεις εργαζομένων τους.

Η Κεντρική Τράπεζα περικόπτει τα επιτόκια δανεισμού προς τουριστικές επιχειρήσεις

Σύμφωνα με πρόσφατη σχετική ανακοίνωση του Υπουργείου Τουρισμού & Αρχαιοτήτων, η Κεντρική Τράπεζα Αιγύπτου (CBE) επιδοτεί τα δάνεια που χορηγούν οι εγχώριες τράπεζες προς επιχειρήσεις του τουριστικού κλάδου, μειώνοντας έτσι περαιτέρω το επιτόκιο των ευνοϊκών δανείων διετούς διάρκειας με εξάμηνη περίοδο χάριτος που χορηγούνται στις τουριστικές επιχειρήσεις, από

8% σε 5%. Η επιδότηση των εν λόγω επιτοκίων εμπίπτει στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας της Κεντρικής Τράπεζας για στήριξη του εγχώριου τουριστικού κλάδου με κεφάλαια ύψους EGP50 δισ., η οποία διευρύνθηκε πρόσφατα σε συνέχεια της κρίσης που έχει προκαλέσει η διεθνής πανδημία κορωνοϊού, ώστε να συμπεριλάβει πρόσθετες μορφές ενισχύσεων προς τις πληττόμενες τουριστικές επιχειρήσεις της χώρας.

ΣΟΥΔΑΝ

Περαιτέρω υποτίμηση της σουδανικής λίρας έναντι του δολλαρίου, σημαντικές ελλείψεις στην αγορά του Σουδάν

Σύμφωνα με οικονομικά δημοσιεύματα μέσω Απριλίου, η ισοτιμία της σουδανικής λίρας προς το δολλάριο στην ανεπίσημη, παράλληλη αγορά συναλλάγματος χειροτέρευσε ακόμη περισσότερο στη διάρκεια του Απριλίου, φθάνοντας μάλιστα στα μέσα του μηνός τα ιστορικά χαμηλά επίπεδα των 145-147 λιρών ανά δολλάριο, έναντι επιπέδου 130 λιρών ανά δολλάριο το Μάρτιο και πάνω από 2,5 φορές παραπάνω από την επίσημη ισοτιμία, όπως αυτή καθορίζεται από την κεντρική τράπεζα της χώρας. Η συνεχιζόμενη ανατίμηση του δολλαρίου έναντι της σουδανικής λίρας οφείλεται στην εντονότατη ζήτηση ξένου συναλλάγματος προς κάλυψη των εισαγωγικών αναγκών της χώρας, παρά τα διάφορα περιοριστικά της εν λόγω ζήτησης μέτρα που λαμβάνει η σουδανική κυβέρνηση.

Επισημαίνεται εξάλλου ότι, σύμφωνα με σχετική δήλωση του Υπουργού Υγείας του Σουδάν στις αρχές Απριλίου, «η χώρα χρειάζεται επείγουσα οικονομική βοήθεια ύψους \$120 εκατ. προς αντιμετώπιση της εξάπλωσης της επιδημίας κορωνοϊού».

Σύμφωνα με οικονομικά δημοσιεύματα μέσω Απριλίου, το Παγκόσμιο Πρόγραμμα Σίτισης των ΗΕ (World Food Programme) πρόκειται να προμηθεύσει το Σουδάν με 200.000 τόνους σιταριού, αποδεχόμενο να πληρωθεί από το σουδανικό κράτος σε εγχώριο νόμισμα. Σύμφωνα με σχετική ανακοίνωση του σουδανικού Υπουργείου Οικονομικών, η εν λόγω συμφωνία με το WFP πρόκειται να εξοικονομήσει πάνω από \$50 εκατ. στο σουδανικό κράτος, ενώ το Πρόγραμμα θα χρησιμοποιήσει τις εισπράξεις του σε σουδανικές λίρες, για να παράσχει ενισχύσεις σε οικονομικά ασθενείς κοινωνικές ομάδες στη χώρα, προκειμένου να μπορούν να αγοράσουν βασικά αγαθά.

Δυσοίονες προβλέψεις του ΔΝΤ για τη σουδανική οικονομία το 2020

Σε πρόσφατες εκτιμήσεις του για τη σουδανική οικονομία, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ) προβλέπει ότι αυτή θα «βυθιστεί» σε ακόμη μεγαλύτερη ύφεση κατά το τρέχον έτος, υπό το βάρος της διεθνούς πανδημίας κορωνοϊού που μαστίζει όλες τις οικονομίες του κόσμου. Το ΔΝΤ αναθεώρησε προς τα κάτω τις εκτιμήσεις του σχετικά με το ρυθμό ανάπτυξης της σουδανικής οικονομίας το 2020 στο -7,2% (έναντι προηγούμενης εκτίμησης της τάξεως του -1,2%) και στο -3% για το 2021 (έναντι προηγούμενης εκτίμησης της τάξεως του -0,6%).

Κυβερνητική διάψευση εκχώρησης του λιμανιού του Port Sudan στην DP World

Ο οικονομικός Τύπος αναφέρθηκε στο τέλος Απριλίου σε διάψευση, από πλευράς της κυβέρνησης του Σουδάν, πληροφοριών που αναμεταδόθηκαν από διεθνή ειδησεογραφικά πρακτορεία, ότι το μεγαλύτερο λιμάνι της χώρας, Port Sudan, στις ακτές της Ερυθράς Θάλασσας, έχει εκχωρηθεί από την κυβέρνηση της χώρας στο μεγάλο εμπεριλαμβανόμενο διαχειριστή λιμένων & συστημάτων logistics, Dubai Ports (DP World). Όπως ανέφεραν τα σχετικά δημοσιεύματα, οι εν λόγω πληροφορίες προήλθαν από στελέχη της κρατικής εταιρείας διαχείρισης λιμένων του Σουδάν (Sea Ports Corporation), τα οποία ισχυρίστηκαν ότι ο εμπεριλαμβανόμενος, παγκόσμιας εμβέλειας, όμιλος DP World επιδιώκει να αποκτήσει έλεγχο επί της σουδανικής Αρχής διαχείρισης λιμένων. Τους ως άνω ισχυρισμούς διέψευσε ο Υπουργός Οικονομικών του Σουδάν, κ. Al-Badawi, ο οποίος μάλιστα ζήτησε από μεγάλο διεθνές ειδησεογραφικό πρακτορείο της Μ. Ανατολής να απολογηθεί επίσημα για τη διασπορά της εν λόγω, ψευδούς όπως χαρακτήρισε, είδησης.

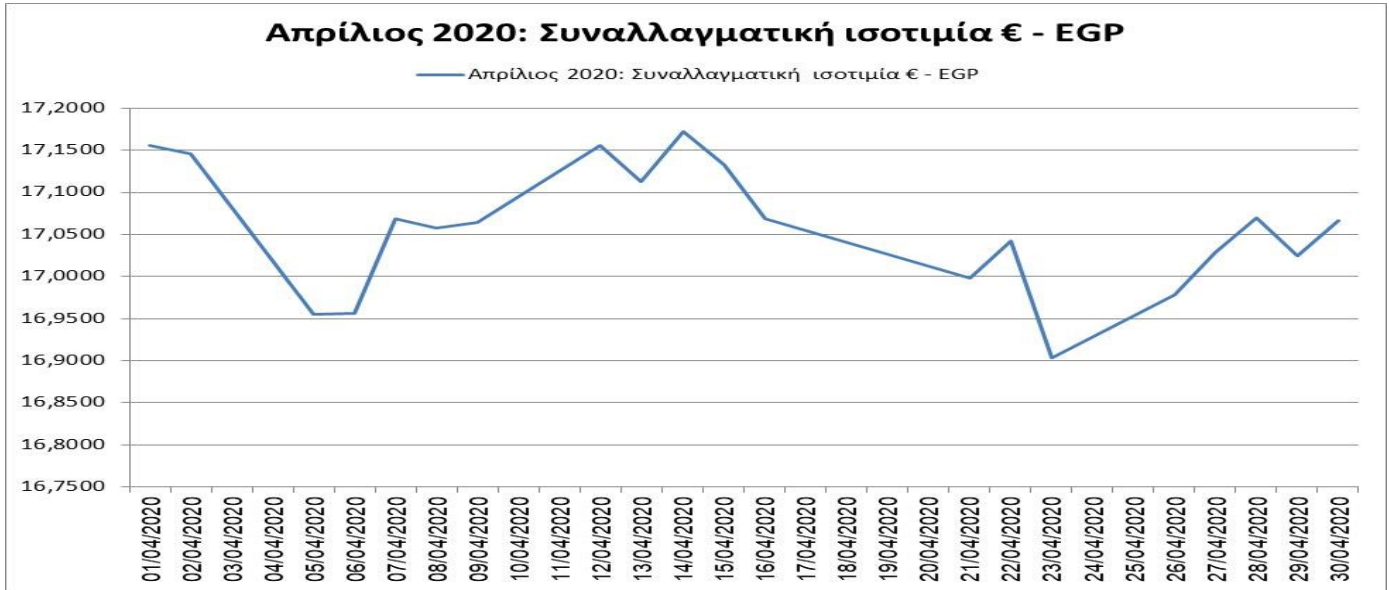
Σε ακόμη υψηλότερα επίπεδα ο δείκτης πληθωρισμού στο Σουδάν το Μάρτιο

Σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία της στατιστικής υπηρεσίας του Σουδάν, ο ρυθμός πληθωρισμού το Μάρτιο τρέχοντος έτους κατέγραψε εκ νέου μεγάλη αύξηση, φθάνοντας στο επίπεδο του 81,64%, έναντι 71,36% το Φεβρουάριο, 64,28% τον Ιανουάριο, 57,01% το Δεκέμβριο, 60,67% το Νοέμβριο και 57,7% τον Οκτώβριο 2019, αντίστοιχα. Η άνοδος του τιμάριθμου το Μάρτιο αποδίδεται κυρίως στην άνοδο των εγχώριων τιμών τροφίμων, ως αποτέλεσμα των ελλείψεων που εμφανίζει η χώρα σε βασικά αγαθά και του συνακόλουθου φαινομένου της ανεπίσημης, «μαύρης» αγοράς σε πολλές κατηγορίες αγαθών. Θυμίζουμε ότι στα προβλήματα ελλείψεων που αντιμετωπίζει η σουδανική οικονομία, έχουν πρόσφατα προστεθεί και οι δυσλειτουργίες που έχουν προκαλέσει στην αγορά τα μέτρα που λαμβάνει η κυβέρνηση προς περιορισμό των επιπτώσεων της διεθνούς πανδημίας κορωνοϊού στη χώρα, με αποτέλεσμα να παρατηρείται ακόμη ταχύτερη άνοδος των τιμών, ιδιαίτερα σε προϊόντα που βρίσκονται σε έλλειψη, όπως τα καύσιμα και το αλεύρι.

ΠΡΟΣΕΧΕΙΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Στο παρόν ενημερωτικό δελτίο δεν δημοσιεύουμε πληροφορίες περί επερχόμενων εμπορικών εκθέσεων στην Αίγυπτο, δεδομένου ότι προς το παρόν και μέχρι νεότερας, η πραγματοποίηση εκθέσεων, εμπορικών εκδηλώσεων και επιχειρηματικών συνεδρίων έχει ανασταλεί εξαιτίας της διεθνούς πανδημίας κορωνοϊού.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΑ ΣΤΗΝ ΑΙΓΥΠΤΟ**ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΚΑΪΡΟΥ**

Πρόεδρος: κ. Αντώνιος Διαμαντίδης
17 Soliman El Halaby St. From Emand El Din, Down Town Cairo,
Τηλ: 00202-25741190, Φαξ : 00202-25754970
e-mail: info@greekchambercairo.com,
admin@greekchambercairo.com
website: http://www.greekchambercairo.com/docs_en/

**ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ**

Πρόεδρος: κ. Βύρων Βαφειάδης
18 Sidi El Metwaly St, Alexandria
Τηλ : 00203-4868583, Φαξ: 00203-4862698
E-mail: greekchamber@link.net

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΟ ΚΑΪΡΟ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
18, Aisha El Taymoureya, Garden City
Cairo - Egypt****Tel. 27948482 - Fax. 27940684****E-mail: ecocom-cairo@mfa.gr****[http://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/
office/811](http://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/office/811)**